This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

BERKELEY
LIBRARY
UNIVERSITY OF
CALIFORNIA

LIBRARY

Rosenfeld, Morris

דאָס בוך פון ליעבע

אין צוויי טייל

פון

מאָרריס ראָזענפעלד

THE BOOK OF LOVE

by

MORRIS ROSENFELD

הויפט פערקויף ביי

מ. נורעוויטש, 204 איסט בראָדוויי, ניו יאָרק.

113807

COPYRIGHTED BY
MORRIS ROSENFELD
1914

LOAN STACK

PJ 5129
R6B8
1914

ערשטער טייל

(אָריגינעלע ליעדער)

ליעבע, ליידענשאַפט און זינד

765

דאָס בוך איז מיט אויפריכטיגער פאָטער־
ליעבע געווידמעט צו מיינע דריי טעכטער —
דאָרא, פריעדא אייאַנאַ און רחֶזע.

דער פערפאַסער.

דעם דיכטער׳ס פאַרוואָרט

„דאָס בוך פון ליעבע“ האָט דעם גוטען מזל צו זיין א בן יחיד אויף דעם אידישען ביכער־מאַרק. דען אויב אונזער ליטעראַטור איז ווירקליך אָרעם אין פערגלייך מיט די ליטעראַ־טורען פון ציוויליזירטע פעלקער, דאַן איז זי צום אָרעמסטען אין דעם פּרט פון ליעבע־ליעדער. מיר האָבען אויסגעדריקט אונזער ליעבע צום אונטערדריקטען ארבייטער און פערפאָלגטען איד; אָבער די גאָלדענע ליעבע, פון וועלכע עס איז אזוי שעהן, פיעל און הארציג געזונגען ביי אנדערע פעלקער, די דאָזיגע ליעבע איז אין אונזער מאַמע־לשון געבליבען ניט בעזונגען.

עס האָט מאַנכער שרייבער געזוכט צו זינגען דאָס ליעד פון ליעבע, ליידער איז פון זיין געזאַנג צו זעהן, אז זיין ליעבע איז א געמאַכטע, א צוגעקלערטע, א פּאַפּיערענע; אז ער האָט קיינמאָל ניט געליעבט מיט אַן אמת־פּאָעטישען פייער. איינער שעהמט זיך צומאָל ניט צו געשטעהן עפענטליך אין זיינע ליעבעס־פערזען, אז זיין געליעבטע איז אַן אויסגעטראַכטע, אז זיין פאַנטאַזיע האָט געשאַפען א גולם אין דער געשטאַלט פון א פרוי, כדי ער זאָל פאַר איהר זינגען זיינע ליעבעס־ליידען. קוים אָבער האָט ער זיינע ליעדער אָבגעזונגען, הייסט ער זיין „געליעבטע“ פערשווינדען, ווייל ער דאַרף איהר ניט מעהר. זיין גאַנצער „בעשאַפען“ איהר איז נור געווען כדי צו שרייבען ליעדער און ניט מעהר...

מען קען זיך לייכט דענקען וועלכען ממשות אזעלכע „מאַכערייקעס“ האָבען, ווי זיי אַפּעלירען צום הארץ און צו

דער נשמה פון די, וואָס וואָלטען זיך געוואָלט דערקוויקען מיט אמת'ע ליעבע־ליעדער. מאַנכע שרייבער האָבען סתם גערעוועט „איך ליעב דיך", „איך שטאַרב פאַר דיין פּנים", אַז. אַז. וו. זיי האָבען סתם געמאַכט ליעבע־ליעדער פון מאָדע וועגען. מאַנכע זיינען גאָר פערקראָכען צו פיעל „אָן אַ זייט", מיינענדיג, אַז דאָס איז ליעבע... סיי ווי סיי, דאָס אמת'ע ליעבע־ליער, דאָס ריינע נשמה'דיגע ליעבע־ליעד איז ביז איצט אין אונזער מוטער־שפּראַך ניט געווען.

איך שמייכעל מיך מיט דעם געדאַנק, דאָס אמת'ע און עהרליכע ליטעראַטור־מבינים וועלען דערקענען, אַז מיינע גע־זאַנגען אין דעם דאָזיגען „בוך פון ליעבע" זיינען אמת'ע, דורכ־געלעבטע, פּונקט ווי עס זיינען מיינע אַרבייטער־ליעדער, נאַציאָ־נאַלע ליעדער און נאַטור־געזאַנגען.

כדי אַרויפצולעגען אויף דעם דאָזיגען בוך דעם ריכטיגען אידישען שטעמפּעל און איהם צוצונעבען מעהר פּאָעטישען חן און לייטזעליגקייט אין די אויגען פון אידישע לעזער, האָב איך מיר גענומען די אַנגענעהמע, הייליגע מיה צו איבערזעצען אין אמת אידישע אידיש גאַנץ שיר השירים, וועלכער איז אָהן דעם מינדעסטען צווייפעל דער גרעסטער אוצר פון אָריענטאַלישע פּאָעזיע. ווי אַן ענגלישער קריטיקער האָט זיך אויסגעדריקט: „ווען די ביבעל וואָלט נור געהאַט אין זיך אַזאַ פּערל ווי שיר השירים אַליין, וואָלט זי שוין אויך פערדיענט דעם נאָמען „אייביגער בוך".

מאָרריס ראָזענפעלד.

ניו יאָרק, אַפּריל 23, 1914.

1

אין פריהלינג

און טאַנצט דער מאַי זיין גרינעם טאַנץ,
די צייט שווינד'ט די בעטריבטע,
איז יעדער פרוי א בלום פון קראַנץ
פון מיינע הייס־געליעבטע.

זיי האָבען אַלע טויזענד חן
אין פריהלינגס גאָלד'נעם היכל;
זיי זיינען אַלע וואונדער שעהן,
פול פראַכט און זיסען שמייכעל.

יאָ, רחל גליהט און לאה בליהט,
און גאָלדעלע איז וואונדער,
און דינה שמידט, און מינע ציהט,
און יעד'רע נעהמט בעזונדער.

אָט ליעב איך מיך אין דער גאָר איין,
אָט ליעב איך פלוצלונג יענער.
די ליעבע געהט אַרויס, אַריין,
און שטענדיג קומט זי שעהנער.

געגנוג, דו מאַי, געגנוג, ניט מעהר!
איהר, פויגעל, הערט אויף זינגען!
עס ווערט דאָס האַרץ מיר פיעל צו שווער,
עס וויל אין ברוסט צושפּרינגען.

איך וויל נור איינע שעהן און פיין,
הערט אויף מיך מעהר צו וועקען!
זאָל איינע און אַ רעכטע זיין,
און ס'וועט מיר ענדליך קלעקען.

2

אין וואַלד

מיר האָבען דורכ'ן וואַלד געדרונגען,
פון צווייגען און בלעטער בעדעקט.
די פויגעל האָבען געזונגען,
שלאָף־עפּעלעך געשמעקט.

אַ גלאָק האָט פרעמד געקלונגען
פון אַ קוה אין וואַלד פערשטעקט.
די פויגעל האָבען געזונגען,
שלאָף־עפּעלאך געשמעקט.

דו האָסט זיך ניט געדונגען,
די חרפה אָבגעמעקט.
די פויגעל האָבען געזונגען,
שלאָף־עפּעלעך געשמעקט...

8

דער וואַלד בעהאַלט

אין וואַלד אויף בלעטער און היי,
אין זומער ווינדם געשמאַקען וועה
מיר זיצען אין גענוס.
עס ווערט קיין פיפּץ, קיין שאַרך געהערט,
אַן עפּעס נור די שטילקייט שטערט,
און דאָס איז אונזער קוס.

דו דריקסט זיך צו מיין בוזים שטום,
און ענדליך נעהמסט דו מיך אַרום,
דיין בליק דער זיסער בליצט.
און מיט דיין ברוסט צו מיר געדריקט
די ווערטער שטאַמעלסט דו פערשטיקט:
„נון, ליעב מיך, ליעב מיך איצט!"

איך ליעב דיך אויף דער גרינער בעט,
איך ליעב דיך היים, און ניט גערעדט,
איך ליעב ווי שטאַרק איך קען.
דער שטילער וואַלד קוקט צו און שווייגט,
אין טויזענד בוימער שטום, פערצווייגט
בלייבט אַלץ, וואָס ס'איז געשעהן.

4

אין מאַי

דאָס וואַסער איז רוהיג און קיהל
און ציהט זיך אין לאָנקע אריין;
דאָס שיפעלע שאָקעלט זיך שטיל,
בעלויכטען פון גאָלדענעם שיין.

פון וועלדעל דאָרט קוקען ארוים
צוויי יונגע געשטאַלטען בעגליקט:
די פאַסטושקע זיצט אויפ'ן שוים
פון פאַסטוך פערליעבט און ענטציקט.

ער קושט איהר דאָס זיסע געזיכט
און גלעט איהרע גאָלדענע האָר,
די זון שיקט ארונטער איהר ליכט,
די פויגעלעך זינגען אין קאָר.

דער הונד נעבען זיי שטעהט און היט,
די וויעזע איז פריש און בעגראָזט,
ארום איז עס מאַי און עס בליהט,
אַ יונגענקער ווינטעלע בלאָזט.

אַט דאָס רופט מען ליעבע, מיין קינד,
יאָ, ליעבע ערהויבען און רייך!
דאָס וועטער איז מילד און איז לינד,
מיר פאָהרען אַרום אויפ'ן טייך.

5

בעזיענט

די צייט קומט, דו מוזט טהאָן דיין פּפליכט.
אַ רויטקייט בעגיסט דיין געזיכט,
דיין אויג בליקט פון חרפּה אראָב,
די אונשולד בעוועבט דיר דיין קאָפּ,
עס ציטערט אין בוזים דיין ברוסט,
דו אַהנסט מיין פערלאַנג און מיין לוסט.
דאָך איך קוש דיין שאַנד דיר אַוועק,
די אונשולד, דעם הייליגען שרעק.
די ליעבע ערוועקט זיך אין דיר,
דו פיהלסט דאָן, אַז דו ביזט פאַר מיר,
און גיעבסט מיר דיין גייסט און דיין לייב,
און ווערסט, ווי עס בעט זיך, מיין ווייב.
דאָ שפּיעלט די נאַטור שוין איהר שפּיעל.
לאָזט טהאָן מיט זיך וואָס נור איך וויל,
און גאָט קוקט אונז אָן און ער קוועלט:
מיר העלפען בעגייען זיין וועלט...

6

אין קאָרידאָר

ביי נאַכט, דער קאָרידאָר איז שוואַרץ,
מיר שטעהען ביידע שאַ און שטום;
איך נעהם דיר הייליג־הייס אַרום
און דריק דיך פיב׳ריש צו מיין האַרץ.

מיר שרעקען צו אָטהעמען פריי
און שלינגען די קושען אַראָב,
מיין ליעבע שוועבט איבער דיין קאָפּ
אַן אייביגער, הימעלשער מאַי.

עס רוהט יעדער מענש אין זיין בעט,
מיר ווערען פון קיינעם געשטערט,
דער שאַטען נור, דאַכט זיך מיר, זעהט,
די פינסטערניש, דאַכט זיך מיר, הערט.

7

זיסע מינוטען

ווי האָב איך דעם נעקטאַר געזויגען
ביי דיר פון דיין מיילעלע זים!
ווי האָב איך געקושט דיינע אויגען!
געקושט דיר די הענד און די פיס!

איך האָב ארום האַלז זיך פערבונדען
מיט דיינע גין־גאָלדענע האָאָר,
פארגעסען אין הארצען די וואונדען,
פארגעסען די ערדישקייט גאָר.

איך בין אויף דיין בוזים געלעגען
פער׳שיכור׳ט פון הימעלשען ג׳נוס;
די וועלט איז געווען מיין פערמעגען,
מיין לעבען — דיין ברענענדער קוס.

דיין ברוסט האָט געקוויקט מיט אַ גליהען,
און זים איז געוועזען דיין שוים;
מיין גייסט האָט צושפּיעלט זיך אין בליהען,
מיין זון איז געווען אַזוי גרוים!

איך וועל די מינוטען געדענקען,
זיי זיינען געווען אזוי גוט!
זיי מאכען מיך וויינען און בענקען,
זיי מאכען מיר זידען דאס בלוט.

8

צוריק פון פעלד

דו האָסט די שאָף געטריעבען
פון דעם געווירצטען היי,
און מיר — אין אונזער ליעבען,
האָב'ן נאָכגעשפּרייזט נאָך זיי.

מיר האָב'ן גערעדט פון זאַנגען,
פון גרינעם באַרג, פון טהאָל;
אַ חיות איז געגאַנגען
דורך דיין געבענשטען קול.

ביזט באַרוועם דאַן געוועזען,
איך האָב געקוקט דערויף:
דורך דיינע פיס געלעזען
די סודות פון דיין גוף.

דיין אויג האָט זיס געגליהט דאַן,
ווי יענער זון'ס פערגעהן.
ווי רייך דו האָסט געבליהט דאַן!
דו ביזט געוועזען שעהן.

9

ביי׳ם בוים

ביי׳ם בוים דארט האט געקלונגען:
מיר האב׳ן זיך קוש׳ן געטוישט;
דער פויגעל האט געזונגען,
דאס וואסער האט גערוישט.

ביזט מיט די שאף געקומען,
האסט זיי צום שטאל געבראכט.
איך האב דיין האנד גענומען
און דיר געקושט „גוט נאכט".

די צייט איז לאנג אריבער
פון יענער שטונד מיט דיר,
דאך לאזט זי שטענדיג איבער
א טיעפען וועה אין מיר.

10

בערג און וואַלד.

אין די בערג איז שטיל. מיר שפּאַצירן.
ארום אונז גרינען די בוימער,
אין אונז זעלטענע געפיהלען יירען.
מיר ווייסען ניט וואָס מיר דערשפּירען,
מיר זיינען ניט מעהר ווי טרוימער.

אין די פעלזען די וואַסערס רינען,
די פויגעלעך גיבען קלאַנגען,
מיר קענען קיין ווערטער געפינען.
מחשבות זיך הימעלשע שפּינען,
מיר זיינען פון צויבער געפאַנגען.

מיר הערען אַ שאַרך אין די צווייגען,
און ווערען אַ ווײַלע דערשראָקען.
מיר קוקען זיך אָן און מיר שווייגען,
און אונזערע חלומות שטייגען.
איך גלעט דיינע שעהנע לאָקען.

דו פרעסט צו מיין ברוסט זיך מיט צניעות,
איך פיהל אזא זיסע נחמה,
איך קוש דיך, איך דריק דיך אהן פניות,
עס וואכט אויף א הייליגער חיות.
איך פיהל אין די בערג א נשמה.

***

עס איז א פרייד אין וואלד,
א פעסט אין וואלד אין שטילען,
ווי צו א האַכצייט באַלד
די לופט־כלי־זמרים שפּיעלען.

עס פּוצט זיך יעדער בוים,
עס גרינען אַלע צווייגען,
א שמעקענדיגער טרוים
פאַנגט אַן אין לופט צו שטייגען.

די פויגעל זינגען מעהר,
די יאַגדעס ווערען רייפער,
עס שטעהט דער דעמב דער פּער
גאַר מעכטיגער און שטייפער.

א, ווייסט איהר, ווייסט איהר ווער
די פרייד פון וואלד דעם קיהלען?
מיין זיסע קומט אהער
מיט מיר א ליעבע שפּילען.

מאדאָנאַ

מאדאָנאַ איך קניע פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך גליה פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך דאַרב פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך שטאַרב פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך לייד פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך שטרייט פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך קלאָג פאַר דיר,
מאדאָנאַ, איך זאָג פאַר דיר
מיט אַ האַרץ וואונדיג און טריב:
„געבענשטע, איך האָב דיך ליעב".

די שעהנסטע בלום

די בעקעלעך דיינע, ווי קווייטען,
זיי שמעקען גן עדן־פארפום.
זעהסט אוים ווי אין מאי׳ס יונגע בייטען
א פרישע, א שמייכלענדע בלום.

איך זעה דיך, עס וואקסט מיין בעגעהרען,
עס וואכט אויף א הייליגע לוסט.
ווי וואלט איך א שמעטערלינג ווערען
און זיצען ביי דיר אויף דער ברוסט!

איך וואלט פון דיין שעהנקייט נור קלעהרען,
דיין שעהנקייט, וואס קיין פרוי פערמאגט.
איך וואלט דאן מיט זשעדנעקייט הערען
ווי הייליג דאס הארץ ביי דיר שלאגט.

דארט וואלט איך דעם אמת פערנומען,
וואס טיעף אין נשמה דיר גליהט,
דו הערליכסטע בלום פון די בלומען,
ווי פרעכטיג דיין ליעבע דארט בליהט!

לעבען און טויט

נעהמט צו ביי מיר אַלץ אויף דער וועלט:
מיין כבוד, מיין נאָמען, מיין געלד,
נור נעהמט ניט די ליעבע צוגלייך;
דאַן בין איך אי גליקליך אי רייך.

קוים האָב איך די ליעבסטע ביי מיר,
דאַן בין איך בעריהמט און אַ גביר;
אין בוזים ביי איהר איז אַלצדינג
פון וואָס נור איך טרוים און איך זינג.

איין זאַך נור קען איך ניט פערשטעהן,
ווי וועל איך אין גרוב זיך בעגעהן
די גאַנצע פערשאָלטענע צייט,
ניט האָבענדיג איהר ביי מיין זייט?

נעבען וואַסער־מיהל

איך וועל קיינמאָל ניט פערגעסען
יענעם זיסען אויגענבליק,
כ׳בין דאַן נעבען דיר געזעסען
ביי דעם מיהל דאָרט נעבען בריק.

אונטען האָבען ג׳רוישט די וועלען
מיט אַן אומעטיג געשריי,
אויבען האָבען אונז׳רע זעעלען
האַסטיג נאָכגעדרוישט נאָך זיי.

אונטען האָט דער ראָד געפּלוידערט
אין דעם אַלטען וואַסער־מיהל,
אויבען האָט מיין גייסט געשווידערט
אין דיין ליעבע נאָח׳נטקייט שטיל.

יענער וואַסער רוישט צייט יאָהרען,
און דער ראָד, ער דרעהט און דרעהט...
מיר נור זיינען שטום געוואָרען
צייט מיר האָבען זיך צושיידט.

אַ ווייב

וואָס ליעגט אין דיר פאַר אַ גוואַלד,
וואָס שלעפּט מיך, וואָס מיך האַלט,
געליעבטע, צו דיר נאָה'נט,
וואָס צייט איך וויים דיך, ציהט
מיין האַרץ צו דיר און גליהט,
צייט איך האָב דיך דערקאָנט?

וואו טראָגסט דו דיין מאַגנעט,
וואָס ציהט, וואָס גלעט, וואָס רעדט,
וואָס הערשט און וואָס בעפעהלט?
וואו האַלסט דו, זאָג, ביי זיך
מיין האַרץ, מיין גייסט, מיין „איך",
מיין לעבען און מיין וועלט?

דו ביזט דאָך דאַכט זיך נאָר
אַ ביין, אַ בינטעל האָר,
און גאָר ניט צופיעל לייב;
ביזט דאַכט זיך נור אַ „ביס",
דאָך ביזט דו אַזוי זיס, —
דו ביזט אַ ווייב!

אַלץ דורך דיר

דיין פרייד מאַכט בליהען קווייטען,
און ווינטער מאַכט דיין שמאַרץ.
און בליהט דאָס ניט אויף בייטען,
דאַן בליהט דאָס מיר אין האַרץ.

איין וואונק פון דיינם אַן אויגעל
שטימט אַן צום ליעד די קעהל;
און זינגען ניט די פויגעל,
דאַן זינגט מיין זעעלע העל.

און פון דיין בייזער ווערען
די ליכט פון הימעל שוואַרץ.
און לעש'ן זיך ניט די שטערען,
דאַן לעשט דאָס זיך, מיין האַרץ.

א חלום

די נאכט און דיין אויג זיינען שווארץ,
די זון, דיין נשמה, איז העל.
איך שטעה ווי א גייסט אויף דיין שוועל,
און רעד ווי א טרוים צו דיין הארץ.

דו לעגסט זיך אין בעט און פערטראכט
פערבלאָנדזשעט דיין בוזים צו מיר:
„געליעבטער, איך ווארט ביי דיין טהיר,
מאך אויף! עס איז שרעקליך די נאכט.“

איך עפען און דו קומסט אריין.
א גליהענדער כשוף... עס ברענט...
איך קוש דיר די שנעע־ווייסע הענט,
אין בליק דיר די גאָלדענע שיין.

דאָס איז נור א חלום, מיין קינד!
א קורצער, א זומערנאכטס־טרוים,
א צויבער, עס גלויבט זיך מיר קוים,
א רויך, וואָס פערפליהט מיט'ן ווינד...

איהר קומען

איהר זיידענע שלעפ,
זי רוישט אויף די טרעפ.
איך הער איהר קומען.
פון איהר טריט דער קלאנג
איז זיס ווי געזאנג,
ווי דופט פון בלומען.
איך דערפיהל א פרייד,
ווען מיין ליעבסטע געהט.

די טהיר מאכט זיך אויף,
איהר גראציעזער גוף,
שעהן ווי איהר זעעלע,
ערשיינט פאר מיין בליק,
איך ווער פול מיט גליק.
געדאנקען העלע
דערלאנגען א שיין,
דערקוויקען ווי וויין.

וואָס מיר טהוען גלייך,
דאָס איז ניט פאַר אייך.
אַ, פריינד, צו וויסען.
עס קען ניט קיין רייד
דערצעהלען די פרייד,
וואָס מיר געניסען.
די וועלט איז דאַן שפּאַט,
ס'איז ליעבע און גאָט!

צדקה

כל־זמן דו האָסט מיר ברעקלעך ליעבע
צוגעשאַרט ווי צו אַ בעטלער,
האָב איך געקוואָלען פון דיין צדקה
און געשאַצט זיך גליקליך.

אַ בליק, אַ וואָרט, אַ גלעט, אַ שמייכעל —
כרוב־שיריים פון די הימלען.
איך האָב זיי ליעב צונויפגעקליבען
און געהאַלטען טהייער.

קוים האָסט דו זיך מיר איבערגעבען
לייב און לעבען גאַר אין גאַנצען,
דאַן בין איך בלויז אַ רייכער קבצן
און איך שמאַכט נאָך ברעקלעך.

באַלד

באַלד וועל איך טרוימענד זיצען
ביי דער געליעבטער ווייב;
באַלד וועט מיין זעעלע בליצען
ביי איהר געבענשטען לייב.

באַלד וועט זי מיך אומשלינגען
מיט איהרע צאַרטע הענד;
באַלד וועט זי פרייד מיר ברינגען,
דעם לעבענס זיסטען בלענד.

באַלד וועל ביי איהר איך קריעגען
דעם קוש, נאָך וואָס איך שמאַכט.
איך קוועל מיט פערגעניגען
און מיין נשמה לאַכט.

באַלד וועל איך קענען זינגען
דעם הייליגסטען געזאַנג,
באַלד וועט מיין שטימע קלינגען
מיט דעם געשמאַקסטען קלאַנג.

דו פערגעסט

דו ברענגסט מיר ארויף אויף דער סצענע
דיין בעשולדיגונג און דו פרעגסט:
„ווי ליעבסט דו מיך און ליעבסט אויך יענע?
ערקלעהר מיר ווי אזוי דו מענסט!"

כ'ווייס ניט, ליעבסטע, איך קען דיר שווערען,
אז דו ביזט די איינציגע מיר,
און כ'קען מיר אליין ניט ערקלעהרען
ווי איך ליעב אנדערע חוץ דיר.

עס פרעגט אויך די ליליע מיין העזה,
די חוצפה'דיגקייט ביי מיר
צו ליעבען אי איהר, אי די ראזע,
צו ליעבען נאך בלומען חוץ איהר.

דאך יעדע בלום האט איהר פארפומע,
האט איהר קאליר, רייץ און איהר חן:
עס קען מיך די ליליע די פרומע
ניט האלטען פאר זיך נור אליין.

גנבות

איך גנב׳ע א שמייכעל פון דיין פנים
און ב׳האלט איהם טיעף אין הארצען.
כ׳גנב׳ע דעם שאטען פון דיינע לאקען
און ב׳האלט איהם אין מיין זעעלע.

כ׳גנב׳ע א שטראהל פון דיינע אויגען
און ב׳האלט איהם אין די נערוועז.
איך גנב׳ע א ציטער פון דיין בוזים
און ב׳האלט איהם אין די געפיהלען.

און פון די דאזיגע גנבות ווערען
די פלאמען פון מיין ליעבע.
איך טראג דיך אין זיך, מיין געליעבטעסטע,
און דו ביזט דאך ניט מיינע.

גנבות זיסע! הייליגע גנבות!
מאכט רייך מיר די נשמה!
איך וועל אייך צוריק מעהר ניט אבגעבען,
איך נעהם אייך מיט אין קבר.

מיינע מתנות

איך האָב מיין העלע נשמה אַריינגעפּלאַכטען
אין דיינע שוואַרצע צעפּ די ריינע.
איך האָב דעם פויגעל פון מיין פאַנטאַזיע גע׳שחט׳ען,
מיט איהם בעפּוצט דיין הוט די שעהנע.

איך האָב אַרויסגעריסען פון מיין האַרץ די בלומען,
געמאַכט אַ קראַנץ און איהם געבראַכט דיר.
איך האָב די ליאַלקע פון מיין אויג אַרויסגענומען,
אַ שפּילקע פאַר דיין ברוסט געמאַכט דיר.

איך האָב מיין גאַנצען „איך" פאַר דיר, מיין טהייער לעבען,
אַוועקגעשיינקט מיט ליעבעס פריידען,
איך האָב דיר מיין גייסט און מיין לייב אַוועקגעגעבען,
און ענדליך דאָך געמוזט פון דיר זיך שיידען.

געפונען

איך האָב געפונען אַ טרוים אין דיינע לאָקען,
איז ער געווען צופיעל פערפלאָנטערט;
געפונען אַ נבואה אין דיינע אויגען,
דאָך אונפערשטענדליך, אָהן אַ פירוש.

איך האָב געפונען אַ ג'דאַנקען אין דיין שמייכעל,
אַ דאָפעלט־דייטיגען געדאַנקען.
איך האָב געפונען אַ ליכט אין דיין נשמה,
איז דאָס געוועזען אַן הבדלה...

דאָך אין דיין הארצען האָב איך אַ שלאַנג געפונען,
אַ קאַלטען קנויל, אַ בייזען סם'ער —
איך האָב געזוכט איהר צו ענטגיפטען,
דאָס איז מיר ליידער ניט געלונגען.

ניט פאַר מיר

ניטאָ אין דיר אַ שפּאַן,
וואָס זאָל ניט זיין אַ פּראַכט,
ווי זאָל פון דיר אַ מאַן
ניט טרוימען טאָג און נאַכט?

פון שטערען ביז די פיס
ביזט דו פול גייסט און ליכט.
איך פיהל ווי דו ביזט זיס
און איך ווער אויפגעריכט.

אָט וואו עס פאַלט מיין בליק
אויף דיין געטאָקטען לייב,
דערזעה איך לוסט און גליק,
דו גאָט געבענשטעס ווייב!

דאַך, ווען איך ווייס בעשטימט,
אַז קריעגען דיך איז שווער,
דאַן ווערט מיין פרייד פערקרימט
און איך פערליר אַ טרעהר.

אין ערוואַרטונג

דו שרייבסט, אַז דו וועסט קומען —
איך שטעה און וואַרט געגרייט,
איך וואַרט אויף דיר מיט בלומען
די שעהנסטע פון דעם בייט.

איך זאָג זיי שטיל פאַר וועמען
איך טראָג זיי דאָ אַרום,
אַז דו וועסט זיי פערשעהמען,
דו שעהנע הימעלס־בלום!

זיי פלייסען זיך און דופטען
פיעל הערליכער ווי פריהער,
דאָך איך פיהל אין דער לופטען
שוין שמעקט דאָס ליעב מיט דיר.

עס האָט די רייכע בלומע
מיט גאָר איהר פּראַכט פאַר מיר
ניט יענעם מין פאַרפומע,
וואָס דו פערמאָגסט אין דיר.

אַ שאָד

קום און ליעב מיך, מאָररים,
מיין האַרץ איז קראַנק און וואונד;
קום און ליעב מיך, מאָररים,
און קוש מיר צו געזונד!

קום און ליעב מיך, מאָररים,
ס'איז אומעטיג אַ גרויל!
קום און ליעב מיך, מאָररים,
און מאַך מיר פיהלען וואויל!

קום און ליעב מיך, מאָररים,
און קוש מיר העל דעם בליק;
קום און ליעב מיך, מאָररים,
און מאַך מיך לעבעדיג!

אָ, די גרוב איז שרעקליך,
עס הערשען נאַכט און קעלט,
גיב מיר אַ נשמה,
און האַלט מיך אויף דער וועלט!

בעט'סט אומזיסט, געליעבטע,
מוזט בלייבען ביי דיין נויט,
כ'בין שוין אויך געשטאָרבען,
איך בין פון לאַנג שוין טויט.

איך בין אבגעשטאָרבען
נאָך פריהער פיעל פאַר דיר,
צייט דיין בייזען ענטפער,
אז דו ביזט ניט פאַר מיר.

צו שפּעט

איך וואָלט דיך געליעבט,
נור איך קען ניט.
איך וואָלט דיך געליעבט,
נור איך ברען ניט.
מיין פייער, ער איז אָבגעקיהלט,
געליעבטע, איך בין אויסגעשפּיעלט.

נאָך דער צייט ביזט דו גוט געוואָרען,
איך האָב דעם חשק שוין פערלאָרען.
דו וויינסט אַצינד:
„איך האָב דיך האַלד".
צו שפּעט, מיין קינד,
צו שפּעט, מיין גאָלד!

פאַרוואָס האָסט דו פריהער געשוויגען,
ווען איך האָב געזוכט דיך צו קריגען?
דער ווילדער ווינד
טראָגט מיין געבעט:
צו שפּעט, מיין קינד,
עס איז צו שפּעט!

ווען איך האָב געבעטען מיט טרעהרען,
דאַן האָסט דו מיר ניט געוואָלט הערען.
איצט וויינסט דו בלינד
די אויגען דיר.
צו שפּעט, מיין קינד,
צו שפּעט פאַר מיר!

מיר ליעבען נור דאַן ווען מיר קענען,
דער פייער קען אייביג ניט ברענען,
ער לעשט געשווינד.
ס'איז דיין געצאָהלט:
צו שפּעט, מיין קינד,
צו שפּעט, מיין גאָלד!

זי לאַכט

איך פרעג איהר: זאָג דאָס וואָרט, מיין גאָלד,
זאָג, מעג איך האָפען? האָסט מיך האַלד?
זי ענטפערט ניט, זי שווייגט, זי טראַכט,
בעטראַכט מיך שעלמיש און זי לאַכט.

זאָג, בעט איך איהר צום לעצטען מאָל,
זאָג, ליעבסט דו מיך? דו ווייב פון שטאָהל
זאָג, מעג איך וואַרטען שוין? — זי טראַכט,
זי ענטפערט ניט, זי שווייגט, זי לאַכט.

זאָג, ווער איך בעז, אַרויס מיט רייד!
האָסט דו פאַר מיר קיין טראָפען פרייד?
זעה, וואָס דו האָסט פון מיר געמאַכט!
זי דריקט מיך צו איהר ברוסט און לאַכט.

נור דער ווייס

נור דער, וואָס פיהלט דער ליעבעס ליידען,
און וויינט איהרע שטילע טרעהרען,
נור דער מעג מיך הערען ליעבע ריידען,
נור דער וועט מיך מיט זיפצען הערען.

נור דער, וואָס לייד'ט פון דער ליעבעס שמאַרצען,
אין איהרע וועהען זיך קוועלענד,
נור דער ווייס דעם יאָמער פון מיין האַרצען,
נור דער ווייס ווי איך בין עלענד.

זיי לאַכען נאַרעש פון מיינע ביט'רע קרעכצען,
ווען איך שריי אויס: „זי איז ניטאָ מעהר!"
נור דער, וואָס מוז אַליין נאָך ליעבע לעכצ'ן,
נור אָט אַ דער ווייס מיין יאָמער.

עס לאַכט די וועלט ווען זי זעהט מיך שיידען
פון פרייד, פון לעבענס גליקען,
נור דער, וואָס ליעבט, פערשטעהט מיין ריידען,
און ווייס מיינע טריבע בליקען.

זעלמא

זעלמא, ווי שעהן ביזט דו!
זעלמא, דער חן ביזט דו,
זעלמא, דאס גליק ביזט דו,
זעלמא, מוזיק ביזט דו,
זעלמא, א בלום ביזט דו,
זעלמא, פארפום ביזט דו,
זעלמא, דיין אויג דיר לאכט,
זעלמא, דיין צאפ איז פראכט,
זעלמא, דיין פנים ציהט,
זעלמא, דיין בוזים גליהט,
זעלמא, ביזט הימעל־שעהן,
זעלמא, דיינע פערל־צייהן
לייכטען ווי בליצען העלל,
ברענען אזש דורך די זעעל —
קום צו מיר! מיינע זיי,
בליהענדער מענשען־מאי!

ווי וואויל איז מיר

ווי וואויל איז מיר: כ'האָב דיך דערקענט!
ווי וואויל איז מיר: דעם פלאַם, וואָס ברענט
ביי מיר אין האַרץ, האָסט דו געמאַכט,
דו, וועלכע געהט אין זיסען פּראַכט,
ווי די לבנה אין דער נאַכט.
אָ, זעלמאַ הימעלשע! אָ, קינד
פון העכ'רע וועלטען! ליעב און לינד
וועהט דורך דער ברוסט דיין וואָרט, מיין גאָלד:
„איך האָב דיך ליעב, איך האָב דיך האַלד".

ווען דו וואָלסט וויסען, זיסער טרוים,
ווי אַלץ איז איצט מיר רויך און שוים;
ווי קיין זאַך האָט ביי מיר קיין ווערטה,
ווי אַלץ איז איצט מיר שוים און ערד,
ווי אַלץ איז איצט פאַר מיר צושטערט,
און נור איין פונקט האָט פרייד און רוה
פאַר מיר, מיין קרוין, און דאָס ביזט דו! —
קום, לעג דיין שעהנעם קאָפּ אויף מיר,
און לאָז מיך אייביג זיין מיט דיר!

ווי אזוי...

ליעבסטע, ווי האָב איך דיך געפונען?
ליעבסטע, ווי האָב איך דיך געוואונען?
ליעבסטע, שעהנסטע פון די בלומען,
פול מיט גן עדן פארפומען,
ווי ביזט דו צו מיר געקומען?
האָב דיך דערזעהן און זיך ענטציקט.
יאָ, גאָט האָט דיך צו מיר געשיקט,
ביזט מיר אַ געטליכער געשאַנק,
ביזט מיר אַ הימעלשער געדאַנק,
אָנגעקליידט אין פלייש און בלוט.
ליעבסטע, הימעלשע, דו ביזט גוט,
ליעבסטע, הייליגער געטער־וואונק,
ליעבסטע, טהייערע, הימעל־פונק,
ליעבסטע, פרעכטיגע, שכינה־שיין,
ליעבסטע, אונשטערבליכע, ביזט מיין!

די שכינה

דיין קלייד מיט די זייד'נע שטראָקען
זי איז שעהן.
דיין ווייס געזיכט, שווארצע לאָקען,
דיינע פּערל־צייהן,
דיין שמייכעלע און דיין מינע,
דיין קלאָרער לייב —
זאָג, ליעב', ביזט דו ניט די שכינה?
ניט הימעלס ווייב?

אויף צו־להכעיס

מיר וועלען דאָך אייביג ניט לעבען,
ד׳רום זאָלסט דו פיעל קושען מיר געבען,
גיב לעבענס פערגעטערטע ברכות
דעם פינסטערען טויט אויף צו להכעיס.

קושען און ליעדער

די קושען, וואָס דו האָסט פון מיר,
פערפאַלען, זיי בלייבען ביי דיר.
אָפט וויינט אויף זיי ביטער מיין בליק,
דאָך ווער קען זיי נעהמען צוריק?

מיין ליעב׳ אָבער, נשמה׳ס קאָך,
מעג גילטען פאַר אַנדערע נאָך,
דען איך האָב פון מויל ניט געבראָכט
פאַר וועמען איך האָב עס געמאַכט.

די לבנה

דער טייך איז שטיל און גלאנציג,
איך שיף מיט איהר זיך אום.
פון אויבען קוקט די לבנה
אויף אונזער שיפעל שטום.

זי שפיגעלט אין די וועללען
איהר זילבער־וויים געשטאלט.
דער שטילער וואסער שוידערט,
ער איז גאר טיעף און קאלט.

וואס קוקט די בלייכע געטין
אויף אונזער שיפעל שטום?
פערגינט זי ניט איהר שוועסטער,
וואס פאהרט מיט מיר ארום?

מענש אדער בלום

ביזט דו א מענש צי א בלום
צו ריכען און בענשען?
ווי געהסט דו, זאג, ארום
דא צווישען די מענשען?

דו ביזט פול חן און פול פראכט
ניט קיין פערדערבליכע,
איך קוק דיך אן און איך טראכט:
ביזט ניט קיין שטערבליכע.

פון וואנען ביזט דו דא אריין
אין אונזער מענשען־ים?
דו נימפף, דו רויז, דו שיין!
דו ריינער הימעלס־פלאם!

ביזט מיינע

ביזט מיינע! אזוי איז דאס געבליעבען,
אזוי איז אויבען אנגעשריעבען;
איך ווייס, אז ווי דו זאלסט זיך וועהרען,
מוזט דו צום סוף צו מיר געהערען.

ניט שטענדיג גילט דא אונזער ווילען,
געליעבטע, אין א ליעבע שפיעלען.
דעם הימעל'ס פסק האט פיינד א טענה,
ער האט בעשטימט, אז דו ביזט מיינע.

נון, שטעל, געליעבטע, אוים די ליפען!
זאל אונז א הייסער קוש פערקניפען!
קענסט געגען גאט קיין מיינונג געבען,
בעלאנגסט צו מיר דיין גאנצעס לעבען.

דו מיינסט

דו מיינסט, אז איך ליעב אום צו זינגען,
מיין וועה אויפ'ן בוך־מארק צו ברינגען;
דו מיינסט, אז איך ליעב אום צו מאכען
פון ליעבע פּאעטישע זאכען;

דו שלעכטע! דו ווילסט גאר ניט וויסען
ווי טיעף מיר דאס הארץ איז צוריסען,
ווי שרעקליך די טרעהרען מיך שטיקען
דורך דיינע זיס־ביטערע בליקען.

מעג איך האָפען ?

דער הויף איז א פערמאכטער,
פערשלאָסען טהיר און טויער.
איך וואנדעל א פערטראכטער
ארום דעם שטומען מויער.

די העלע פלאמען בליצען
אדורך די לאדען־שפאלטען.
די ליעבסטע זעה איך זיצען,
אן אפ'נעם בוך איהר האלטען.

א, אויב זי לייענט ליעדער
פון מיינע ליעדער־ביכער,
דאן מעג איך האָפען וויעדער,
דאן בלייבט זי מיינע זיכער.

דו פאלשעם ווייב!

ווי קענסט דו ליעבען אן אנדערען,
ווען דו ווייסט, אז איך בין פאראן?
ווי קענסט דו מיך לאזען וואנדערען
אן עלענדען, פערליעבטען מאן?

עס וועט דיך מיין אומעט דעריאגען
און קוועלען גייסט און לייב,
עס וועט דיר מיין צער דערשלאגען,
דו שלעכטעם, פאלשעם ווייב!

דער פּאָטשטאַליאָן

וואָס האָט דער פּאָטשטאַליאָן פאַר מיר
דאָרט אין זיין טאָרבע טיעף?
פיעלייכט אַ זיסען וואָרט פון איהר,
אַ זיסען בריעף?

פיעלייכט אַ מעלדונג, און זי זאָגט
דעם אָרט אַוואו זי וואָרט?
אָ, וועה, ווי ראַש דאָס האַרץ מיר שלאָגט!
מיין בליק ווי גאַרט!

אָך! ניין, ער שטעלט זיך דאָ ניט אָב,
פערביי, פערביי געהט ער!
עס טרעהרט דער בליק, עס מישט דער קאָפּ:
זי שרייבט ניט מעהר!

פאַר מיר

דו ביזט אַזוי שעהן!
דו ביזט אַזוי ריין!
אַזאַ ציער!
אַזאַ בחיר!
אַזאַ פּראַכט!
ווי געמאַכט
נור פאַר מיר.
פאַר מיר נור אַליין,
דען קיינער, ווי דיכטער אויף דר׳ערד,
קען שאַצען דיין הימעלשען ווערמת.

די געליעבטע

איהר לייב איז רויזענשטאָף און מילך, און דופט,
איהר זיסער שמייכעל יעדען מאַנסביל פּרובט,
איהר בליק איז פייער איינגעראַמט אין גאָלד,
ווער קען איהר זעהן און איהר ניט האָבען האָלד?
איהר וואָרט איז דער פּיפּץ פון דער שוואַלב,
איהר אָטהעם איז יונגער גן עדן־זאַלב,
איהרע ברוסטען ווי צוויי וועללען בעוועגט,
זיי שאָקלען די זעעלע, און זי שרעקט...
ווען זי געהט זינגט די ערד אונטער איהר טריט,
זי געהט, און יעדער האַרץ געהט מיט איהר מיט,
זי לאַכט, און עס ערבליצען איהרע צייהן,
אַ זונען־טאָג אין יוני איז איהר חן,
אין איהרע האָאָר געדיכט און קרויז, און שוואַרץ
ווי אין אַ וואַלד ביינאַכט פעראירט דאָס האַרץ,
און איך, אָה וועה, איך קען איהר אַזוי לאַנג —
וועט איהר פערוואונדערען מיין אונטערגאַנג?

איך האָב געזעהן

איך האָב דיר געקושט אויפ׳ן מונד,
געקושט דיר דעם נאַקען,
געקושט דיינע באַקען.
דאָך וואָס אין דיין האַרץ׳ס טיעפען גרונד
עס איז דאַן געשעהן
האָב איך קלאָהר געזעהן:
דאָס האָט דיין אויג מיר געזאָגט,
און איך האָב אין זיך געקלאָגט.

דער מאַנד

דער מאַנד קוקט פון וואָלקען ארויס,
ער קען דאָרטען אויבען ניט רוהען,
ער וויל דוקא וויסען דורכאויס,
וואָס מיר, די געליעבטע, דאָ טהוען.

ער קוקט אזוי ניידיש און קאַלט,
מיט טעמפּע, מיט גליוו'רענדע בליקען.
איך בליק אויף זיין בלאַסע געשטאַלט
און פיהל טיעף אין בוזים אַ דריקען.

בעהאַלטסט דיין געזיכט אין מיין שוים,
ווי דיך וואָלט אַ מורא דערוועקען,
נעהם, ליעבסטע, דיין פּנים ארויס,
דו דאַרפסט זיך פאַר קיינעם ניט שרעקען.

מעג זיין אייפערזיכטיג דער מאַנד,
ער מוז דאָס אַ שטומער פערטראָגען,
האָט קיינמאָל ניט שאַדען געקאָנט,
ניט ריידען, ניט זידלען, ניט שלאָגען.

נו, דריק זיך נור פעסטער צו מיר,
און גיעב מיר צום קושען דיין פּנים —
עס דאַרף אונז ניט געבען קיין ריהר
אויף דר'ערד צי אין הימעל קיין שונאים.

אויפ'ן טייך

די פישער אויף דער באַקשאַ —
דו פאַהרסט מיט זיי אַרום.
איך שטעה ביי'ם ברעג פעראומערט
און קוק פערטראַכט און שטום.

די וועללען וויעג'ן דיין שיפעל
און זינגען דיר אַ ליעד.
איך שטעה ביים ברעג אַ זיפצער
און אין מיין האַרצען גליהט.

מען וואַרפט דעם נעץ אין וואַסער,
מען ריכט זיך אויף אַ פאַנג.
די דאַרף־מיידלעך פון ווייטען
צולאַזען אַ געזאַנג.

זייט שטיל, איהר מיידלעך, אַלע!
דאַרף אייער זינגען ניט,
זייט שטיל און לאַזט מיך הערען
דעם טייך'ס געשמאַקען ליעד!

ער זינגט פון מיין געליעבטע,
דאָס ליעד איז מיר בעקאַנט:
„איהר האָט ניט נאָך אַ מיידעל
ווי זי אין גאַנצען לאַנד".

בוים און מענש

דאָס יונגע בוימעל בליהט,
דער אַלטער שטעהט דערביי.
דאָס בליהען באַנגט איהם ניט,
דען ער בליהט אויך אין מאַי.

דער אַלטער זיידע שטעהט
און זעהט דעם איינ'קעלס שיין.
דער אַלטער מאַן פערגעהט,
דאָס יונגע קינד זאָל זיין.

דאָך קושט ער עס און ליעבט,
יאָ, ליעבט דאָס אָהן אַ טראַכט,
ער בלייבט צום קינד געקניפּט
ביז ס'קומט די לאַנגע נאַכט....

פערשלאָפען

בין נאָך דיר נאָכגעלאָפען
מיט תפילות און געוויין;
האָסט זיך געמאַכט פערשלאָפען
און ניט געוואוסט מיין מיין.

געמאַכט מיין האַרץ דיר אָפען,
יאָ, דיר נור, דיר אַליין;
האָסט זיך געמאַכט פערשלאָפען
און ניט געוואוסט מיין מיין.

געפרעגט צי מעג איך האָפען,
צי בלייב איך דאָ אַ שטיין.....
האָסט זיך געמאַכט פערשלאָפען
און ניט געוואוסט מיין מיין.

אצינד בין איך פערשלאָפען,
אַט דאָס איז, ליעב, דיין לוין,
האָסט נעבעך ניט געטראָפען,
איך האָב אַן אַנד'רע שוין.

איך בין דיין

איך האָב אַמאָל מיין האַרץ געזוכט
און האָב עס ניט געפונען,
עס קיינעם ניט פערגונען,
און האָב פאַר כעס די וועלט געפלוכט.

מיין האַרץ גיט מיר! מיין האַרץ איז מיין!
איהר האָט אויף דעם קיין רעכט ניט,
און איך האָב דורך די נעכט ניט
געשלאָפען פאַר גרויס שמערץ און פּיין.

איך האָב געזוכט מיין האַרץ אין בוך
אין לעזען, לעזען, לעזען,
עס איז דאָרט ניט געוועזען,
איך האָב גערעדט צו זיך: „זוך! זוך!"

און ענדליך האָב איך דיך דערזעהן,
ס'זיינען שמערץ און כעס צורונען.
איך האָב מיין האַרץ געפונען,
עס איז ביי דיר, מיין ליעב, געווען.

נון, האַלט! איך נעהם דאָס ניט צוריק!
דען ביי דיר נור מעג דאָס זיין,
מיין האַרץ, מיין „איך" נור איז דיין,
אין דיר וואָהנט מיין לעבען, מיין גליק.

איך בין נור אַ מענש

ווען איך וואָלט אַ פליעג געווען,
וואָלט איך צו דיר געזשומט:
„דו זאָלסט מיט ליעבע זעהן
ווען דיין געליעבטער קומט!"

ווען איך וואָלט אַ בלום געווען,
וואָלט איך דורך דופט געלאַכט:
„מוזט פאַרטיג זיין צו זעהן
דעם ליעבסטען טאָג און נאַכט!"

ווען איך וואָלט אַ זונן געווען,
וואָלט איך גערעדט דורך גאָלד:
„יאָ, ליעב איהם מיט אַ ברען!
דו זאָלסט איהם האָבען האַלד!"

וואָלט איך אַ שטראָם געווען,
וואָלט איך צו דיר גערוישט:
„זיין ווילען זאָל געשעהן,
און קיינמאָל זיין פערטוישט!"

נור אך! איך בין א מענש,
און קוק מיט וועה אויף דיר
און ליעב דיך, לויב און בענש
אויך פאר דיין קלענסטער גנאד,
כאטש אין דעם גרינעם סאד
פון ליעבע לאזט דו ניט
אריין מיר, וואו עס בליהט....
כאטש דארט איז ניט פאר מיר.

פאַנטאַזיע

וואָס ריידען די בלומען אין גאַרטען?
זאָג, היים געליעבטע, זאָג!
וואָס זינגען די פויגעלעך דאָרטען?
זאָג, היים געליעבטע, זאָג!

וואָס פּלאַפּלען אין טייכעל אין קלאָהרען
די וועללען? זאָג, ליעבסטע, זאָג!
וואָס רוישט דאָס ביי מיר אין זכרון?
זאָג, היים געליעבטע, זאָג!

אַך! אַלטע, פערגאַנגענע זאַכען,
אָ, יוגענד זים און שעהן!
איך הער פון דער ווייטען איהר לאַכען,
און איך זיץ קראַנק און וויין.

ווער, אויב ניט דו?

דאָ איז קיין נאַכטיגאַל ניטאָ,
קיין פויגעל זיס און ליעב,
נור מאַשינען שווער און גראָה,
זיי קוקען קאַלט און טריב

אויף הימעל און ערד, און וועלט.
זיי זיינען אייזען, שטאָהל,
דער נגון פון לעבען פעהלט,
ניטאָ קיין נשמה־קול.

עס הוזשעט, עס פייפט און עס שרייט,
עס קלאַפּט און רוישט און יאָגט,
מען הערט נור ריידען די צייט....
דער אימפּעט טרייבט און שלאָגט.

און וואָלסט דו דאָ אויך ניט זיין,
ווי וואָלט איך הויך געשטרעבט?
ווער וואָלט מיר געשיקט די שיין
וואָס שטאַרקט מיך און בעלעבט.

דער ג'רויש, וואָס גיעב איך אום איהם?
וואָס אַארט מיך קאַך און פייף?
איך הער דיין געבענשטע שטים
און מיין געזאַנג ווערט רייף.

ליעבע

דורך דופט און בלומען געהט די ליעבע,
אויף באַרג און טהאַל;
איהר כרובים־קול
קלינגט דורך די גרינע בלעטער,
וואָס סוד'ען זיך אין וועטער.
נור איהרע אויגען זיינען טריבע,
זי וויינט, און איהרע טרעהרען
זאַמלען זיך און מעהרען,
און מאַכען אין דער ערד אַ קוואַל,
בעלויכטען פון דעם זונענשטראַהל.

אַ, איהר, וואָס טרינקט פון ליעבעס־ברונען,
און ווייסט דעם טעם,
די לוסט, די סם
פון איהרע ריינע טרעהרען,
אַ, מענשען און שטערען!
יאָ, איהר, וואָס האָט דעם קוואַל געפונען,
איהר ווייסט די גוואַלטען,
וואָס דאַרט ליעגען בעהאַלטען.
נור איהר, וועלכע ליעבט און לייד'ט,
איהר ווייסט וואָס ליעבעס וועה בעדייט.

איין ליכטיגער פונקט

איך קוק ווייט אין דער וועלט אוועק.
א שווינדעל בעפאלט מיין קאפ:
וואו נור מיין בליק שטעלט זיך אב,
איז יאמער און עלענד און שרעק.

עס גיט נור איין איינציגער פונקט,
איין ארט נור, וואס שמייכעלט ווי מאי,
וואס איז צו בעטראכטען כדאי,
וואס איז נור אין ליכט איינגעטונקט.

דאס איז יענער ארט, וואו עס וואוינט
מיין איינציגע; דארט, וואו זי לאכט,
דארט פאלט ניט צו קיינמאל די נאכט.
דארט איז וועלט, ווי לעבען, געקרוינט.

מיט ליעבע

דער גריל קלאַפּט אין פעלזען־שטיין,
עס הוזשעט דער זשוק אין דער לופט,
דאָך איך געה אום איינער אַליין
און זינג פון געווירציגען דופט.

עס האָבען קיין זשוק און קיין גריל ניט
קיין נגון פאַר בוים און פאַר בלום;
זיי האָבען קיין גייסט, קיין געפיהל ניט,
און טומלען משוגע אַרום.

איך וואָלט ווי דער גריל דאָ געווען,
אָט ווי דער משוגענער זשוק,
ווען איך וואָלט דאָ דיך ניט דערזעהן
און זיך ניט געקוויקט מיט דיין קוק.

יאָ, דו האָסט מיך גייסטיג געמאַכט:
מיין האַרץ ווי די זונן־בלומע בליהט,
איך פיהל פון די פעלדער די פּראַכט,
און זינג זיי מיט ליעבע אַ ליעד.

דער אמת׳ער צוועק

דער מענש געהט אין לעבען א בלינדער.
ער מיינט, אז זיין קומען
מוז זיין פערנומען
מיט גוואלטיגע זאכען,
און ער מוז דא מאכען
גאר פתם און רעמסס;
און ווייס ניט דעם תמצית,
אז זיין לעבען דא
און זיין שטרעבען דא
איז נעהמען א ווייב און האבען קינדער.

שטענדיג ביי דיך

איך ווער פערלאָרען אין מיטען דערינען,
איך זוך און קען זיך ניט געפינען:
אַט בין איך ביי איהר אין אַ שיכעל,
אַט בין איך ביי איהר אין אַ טיכעל,
אַט בין איך ביי איהר אין די צעפּ גאָר,
אַט בין איך ביי איהר אין דער שלעפּ גאָר,
אַט גאָר אין איהר פּאַרטוך בעהאַלטען,
אַט גאָר אין איהר האַרצען דעם קאַלטען,
אַט פעהל איך, און בין גאָר סך הכל
בעהאַלטען ביי איהר אין דעם יאַקעל,
אַט גאָר אין אַן אויג, אַ חן־גריבעל,
מיט איהר אויפ'ן גאַס און אין שטיבעל,
אַט בין איך ביי איהר אין אַ שמייכעל.
מיט איין וואָרט, נור זי איז מיין היכל,
אַ, ציים איך קען איהר בין איך איך ניט,
קיינמאָל אין דער היים און ביי זיך ניט...

דיין געטליכקייט

ביזט בלוט און פלייש, ווי אלע מענשען,
ביין און הויט און האָר.
דאָך מוז איך דיך אַלס געטין בענשען,
ווען איך זעה דיך נאָר.

אין ערד׳ס מלבושים אָנגעצויגען
האַלטסט דו דיין פיגור,
דאָך דו ערשיינסט אין מיינע אויגען
העכער אַלס נאַטור.

אַוואו, זאָג, ליעגט אין דיר די שכינה,
הימעל׳ס ריינסטעס גליק?
זאָג, ליעגט דאָס אין דיין זיסע מינע?
ליעגט דאָס אין דיין בליק?

זיי ריידען פון דיר

וואָס רעדט די העלע זונן צו מיר,
ווען זי שיינט מיט פּראַכט?
זי רעדט פון דיר, מיין ליעב, פון דיר,
פון דיין אויג, וואָס לאַכט.

וואָס רעדט דער ווינד, וואָס פאַלט אריין
מיט אַ גוואַלט אין גאַס?
ער רעדט פון דיר, פון דיר, מיין שיין,
פון דיין ווילדען כעס.

וואָס רעדט דער וואַלקען פויל און טריב,
ווען זיין האַרץ צופליסט?
ער רעדט פון דיר, פון דיר, מיין ליעב,
ווי בעטריבט דו ביזט.

וואָס רעדט דער פויגעל, ווען עס שאַלט
שפּעט אין הערבסט זיין ליעד?
מיין ליעב, ער זאָגט, אַז אַלץ ווערט קאַלט
און די פרייד פערפליהט.

ווי די זון

ווי די זונן לייכט נאָך אַ רעגען
דאָפּעלט העל און שעהן,
לייכט מיין גייסט פון דיינעטוועגען
נאָך מיין גרוים געוויין.

פריהער פליסען מיינע טרעהרען,
אַז דו האָסט מיך פיינד,
דאַן נעהמט דאָפּעלט העלער ווערען,
האָפענונג ערשיינט.

איך האָב דיך האַלד

אַנד׳רע זינגען העלע שטערען,
אַנד׳רע זינגען גאָלד,
דו קענסט פון מיין ליעד נור הערען,
אַז איך האָב דיך האַלד.

דיינע אויגען זיינען שטערען,
און דיין הארץ איז גאָלד, —
דו קענסט פון מיין ליעד נור הערען,
אַז איך האָב דיך האַלד.

דו ביזט ליכטיג, דו ביזט טהייער
און דיין ווערטה בעצאָהלט
ווערט נור מיט נשמה־פייער:
ליעב, איך האָב דיך האַלד!

היפּנאָטיזירט

דו האָסט מיך היפּנאָטיזירט,
איך בין דיין אונטערטהאַן,
אַבי כ׳האָב ביז איצט שטאָלצירט,
אַז איך בין אַ פרייער מאַן.

כ׳בין דיינער, דיין שקלאַף, דיין קנעכט,
און וואָס דו ווילסט מוז איך טהאָן,
דו האָסט איבער מיר דאָס רעכט,
איך קניה פאַר דיין שטאָלצען טהראָן.

איין בליק פון דיין אויג האָט קראַפט
צו נעהמען מיך גלייך אין פלען,
צו נעהמען מיך האַסטיג אין האַפט,
צו פאַנגען מיין האַרץ מיט ברען.

אַ לאָק פון דיר איז אַ צוואַנג
וואָס שלעפּט צו דיר מיט פרייד.
יאָ, דו ביזט מיין זינגענס געזאַנג,
מיין טרעהר, מיין זיפץ און מיין לייד.

ביזט שטאָלץ

דו נעהמסט זיך איבער מיט דיין לייב —
גערעכט, דו ביזט טאַקע שעהן,
דאָך, דו אונגליקליך, נאַרעש ווײַב,
ווי לאַנג לעבט ערדישער חן?

דיין שעהנער לייב וועט ווערען אַלט,
וועט ווערען פערוועלקט און געל;
פון אַלץ, וואָס איצטער לאַכט און שטראַהלט,
וועט ענדליך ווערען אַ תל.

ניט אייביג לעבט די שעהנע צייט,
די יוגענד לאַנג ניט גלאַנצט.
אָך! די פערניכטונג איז ניט ווייט,
און דו ביזט אָבגעטאַנצט...

ניט שרעק זיך

וואָס געהסט דו אַרום אַ צושטרייטע?
דו שעהנסטע פון די ווייבער!
מען זאָגט, איך בין אַ קלייבער
און זוך מיר צו דיר נאָך אַ צווייטע?

וואו קען איך, אַ פרוי, זאָג מיר, געהמען,
וואו קען איך זי עררייכען,
וואָס זאָל דיך אין שעהנקייט פערשעמען,
וואָס זאָל צו דיר זיך גלייכען?

און זאָל זי אין לייב דיך בעזיעגען,
דאָן פעהלט איהר די נשמה,
דען דו ביזט אויך גייסט'ס פערגעניגען
און ניט נור גוף'ס נחמה.

דאָס וועט מיר קיינמאָל ניט געלינגען,
דו, זיסע תפילות־קוועלע!
צו קריעגען נאָך איינע, וואָס ברינגען
זאָל פרייד פאַר לייב און זעעלע.

די אַנדערע זיינען נור ווייבער,
דאָך דו ביזט ווייב און מוזע,
איך קוש דיך ווי אַ מזוזה —
ניט שרעק זיך, וואָס איך בין אַ קלייבער!

אויפ'ן טייך

ליעבסטע, זאג! ווער איז אונז גלייך,
ווען מיר ביידע פאהרען
אויף דעם טייך דעם קלאהרען,
אויף דעם קלאהרען טייך?

אָ, עס איז אַ ליעבע לוסט,
ווען אין ווייכען שלום
ט'טראגט אונז ווי אַ חלום
שטיל דעם וואסער'ס ברוסט!

פון די וועללען קלינגט ארוים
ווי אַ זאנפטער נגון,
ליעב דיך צו פערוויעגען
טרוימענד אויף מיין שוים.

דער לבנה'ס מילד געשטאלט
ברעכט אדורך דאס בלאהע,
פול מיט זיס הנאה,
איבער אונזער וואלד.

און זי שווימט אלץ נעה'נטער צו
איבער אונז צו שיינען.
גליקליך ווי מיר זיינען!
גליקליך איך און דו!

פאַטאַ מאָרגאַנאַ

אין זאַהאַראַ ווען מען וואַנדערט,
אין דעם הייסען מדבר־זאַנד
ווערט מען פּלוצלונג שטאַרק פערוואונדערט,
זעהענדיג בעוואוינטעס לאַנד.

פּראַכט־געביידען, זילבער־טייכען,
גערטנער פול מיט גלאַנץ און פּראַכט,
צווייגען רייך מיט גאָלד'נע פּירות
און יעדוויעדע פּרי לאַכט.

לעמער שפּרינגען אויף די וויזען,
און דעם פּאַסטוך זעהט מען קלאָר,
און מען ווערט ענטציקט פון תענוג,
און מען מיינט, אַז אַלץ איז וואָהר.

אָבער אַך! דאָס איז אַ ליעגען,
אַ נאַטור־בלענד און ניט מעהר;
ס'איז אַ וויסטענים, אַ ווילד'נים,
און ווי קומט אַ וועלט אַהער?

פּונקט אַזוי אין לעבענס־מדבר
טרעף איך פּלוצלונג אָן דיין בליק,
און ער ווייזט מיר גאָלד'נע שלעסער,
און איך ווער ענטציקט פון גליק.

אָבער אַך! דאָס איז ניט אמת,
און עס גיט אין הארץ אַ ריס —
ס'איז אַ בלענד־בילד, און איך בלאָנזשע
איינזאַם אין דער ווילדערניס.

אומזיסט

דער טאָג, דער ווייסער אונרוה, האָט זיך שטיל פערניינט,
דער טרוימערישער אָבענד קומט מיט זאַנפטע טריט.
מיט אַ קלאַפּעדיגען האַרצען וואַרט איך, ליעבסטע.
די שפּעטקייט ווינקט פון ווייטען, דאָך איך זעה דיך ניט.

דאָס טייכעל לייענט קריאת שמע; ס'פּיפּצען „גוטע נאַכט"
די פויגעלאַך; דער הימעל מיט דער ערד זיך פאַרט...
נור איך אַליין שטעה אין פערשטומטער איינזאַמקייט,
פער'יתום'ט וואַרטענדיג אויף דעם בעשטימטען אָרט.

האָט דיר דער פאָטער, האָט די מוטער דיר געשטערט?
האָט הויז־פּפליכט צוגעהאַלטען דיינע שעהנע טריט?
צי האָט דיין עלט'רע שוועסטער דיר פערשטערט דאָס גליק,
זי ווייס ווי טיעף איך ליעב דיך, זי פערגינט דיר ניט?

אויף דער לאַנקע

דאָס שעהנע פּאַסטוך־מיידעל טרייבט
צום ערשטען מאָל אַרויס די שאָף
בעגינען, נאָך אַ זיסען שלאָף;
און פון די שטילע נאַכט פערבלייבט
איהר שוועבען אויף די זייד'נע האָאָר,
אַ שאָטען פון אַ חלום אויפ'ן וואָהר.

עס טרילערט דער נאַטור'ס פּאָעט
פאַר וואַלד און פעלד, און אונשולד איידעל,
אויף נייעם, גווירציגען טאַפּעט;
מיט אַ נשמה־פרומקייט, אַ געבעט,
אַ לעבעדיגע תפילה טרעט
דורך טוי און מאָרגענליכט דאָס מיידעל.

עס שמעקט אַ בלום אין איהרע הענד,
און ריינע ליעבע אין איהר בוזים,
און ביידען גלעט מיט לופטיגע כרוזים
דער זינגער פון דעם זיסטען בלענד,
וואָס פליעגעלט טרילערנדיג פאַרביי
מיט גאָלד'נע ברכות פאַר דעם מאַי.

צו א מיידעל

איך וויים ניט, מיידעל, וואָס דו ביזט,
איך קען דיך ניט פערשטעהן,
דו האָסט צוויי יונגע, פרומע בריסט,
דו האָסט א לייב אַלבאַסטער קלאָר,
דו האָסט א קאָפּ מיט זייד'נע האָאָר,
דו האָסט צוויי שורות פערל־צייהן
און רויזען־באַקען וואונדער שעהן,
האָסט אויגען פול מיט פרייד און ליכט,
דו האָסט א הימעלשעס געזיכט,
צוויי ליפּען פורפור־פעדים רויט,
מיט יוגענדס פרישען טוי בעטוי'ט;
האָסט צאַרטע הענד און קליינע פיס,
א זאַנפטע שטימע צוקער־זיס,
א פלעשעל־העלזעל איז דיין סטאָן,
א תענוג נור א קוק צו טהאָן.
ביזט שאַפונגס שעהנסטע, ליעבסטע פרייד,
פאַר ליעב און לעבען אָנגעגרייט.
דיין מינע בליהט,
דיין בוזים גליהט,
נור לאַנגען נחת גיט עס ניט....

צו אַ פויגעל

וואָס זינגסט דו ביי מיין פענסטער?
זאָג, פויגעל ליעב און קליין!
דערצעהלסט מיר, אַז דערויסען
ווערט וויעדער העל און שעהן?

דו רעדסט פון בלויע הימלען,
פון יונגען פריהלינגס גרין,
פון גראָזען און פון בלומען
און רופסט אין פעלד אַהין.

דו ברייגנגסט מיר גוטע בשורות
פון פריש־ערוואַכטען גליק,
אָ, גיעב מיין גרינע יוגענד
מיין ליעבע מיר צוריק!

וואָס פרייט מיך ערד און הימעל?
און וואָס דיין זיסעס ליעד?
מיין האַרץ קען מעהר ניט בליהען
און איך בין קראַנק און מיד.

מיר שווייגען

דער טהאָל־שטראָם טראָגט אונזער לאָדקע גרינג.
פון וועלדעל גריסען אונז די צווייגען.
מיר ווייסען ביידע פון אַלל־דאָס־דינג,
און קוקען זיך אָן נור און שווייגען.

איין וואָרט אפילו וואָלט זיין צופיעל,
אום אונזער ענטציקונג צו צייגען.
די לבנה לייכט, די לופט איז קיהל,
מיר זיצען זיך ביידע און שווייגען.

די וועסלעס רודערען אין דער פלוט,
ווי סודות פון דעם וואסער שטייגען,
מיר ווייסען איינם נור: עס איז אונז גוט,
מיר זיינען בעגייסטערט און שווייגען.

אונז האט אמאָל שוין זינקען געוואָלט
דער ווינד, אָבער ווער וואָלט דאָס דאגה'ן?
מיר וואָלטען זיך האָבען הערצליך האָלד
אפילו אין נאכט און אין שווייגען.

זכרונות

אונטער יענע גרינע בוימלעך
קום, מיין קרוין, מיט מיר!
דאַרטען עפענט זיך מיין זעעלע
גאַנץ און גאַר פאַר דיר.
דאַרטען לייענסט דו די סודות
פון מיין גרויסען שמערץ.
דו דערזעהסט דאַרט יענעם פייער,
וואָס פערברענט מיין הערץ.
דאַרט געשטעה איך דיר דעם אמת
און איך וויין צוגלייך.
אַך! איהר זיסע יוגענד־יאָהרען,
ווייט בין איך פון אייך!

זעהסט דו ווי די טענצער שוועבען?
הייליגע מוזיק!....
דאָ ווערט אונזער זעעלע ברייטער,
דאָ נור וואוינט דאָס גליק.
צויבער־טענער!... ווי זיי קלינגען!...
גיכער אין דער מיט!
איינס, צוויי, דריי... נו, שנעל, געליעבטע,
הויב די ענגעל־טריט!

איצטער פיהל איך, אז דאס לעבען
איז קיין „דומער שטרייך".
אך! איהר זיסע יוגענד־יאהרען,
ווייט בין איך פון אייך!

שפיעל א ווײלע ליינגער, כלי־זמר!
זאג, וואס איז די אייל?
כ'האלט נאך איצט אין מיטען טאנצען....
שפיעל נאך... שפיעל א ווייל!....
זעהסט דו ווי די ליעבסטע מיינע
שיינט אין בלומענקראנץ?
זעהסט ווי וואונדערשעהן מיר שוועבען
אין דעם צויבער־טאנץ?
שנעל, געליעבטע! עס פערשטומען
אלע סטרונעס גלייך....
אך! איהר זיסע יוגענד־יאהרען
זאגט! וואס איז מיט אייך?

חן'עוודיגע יוגענד מיינע,
חלום'דיגער שטראם!
אך! ווי האסט דו אויסגעטריקענט?
כ'זעה פאר זיך דעם תהום...

וואו איז די געליעבטע מיינע?
וואו דער בלומענקראנץ?
וואו איז יענער זיסער כלי־זמר?
וואו דער צויבער־טאנץ?
יענע זיסע בילדער אלע,
זעה איך זיי אמאל?
זאגט, אויף וועלכען בארג זיי בלאנזשען?
זאגט, אין וועלכען טהאל?
איז ניט מעגליך כאטש פון ווייטען
דארט צו טהאן א בליק?
נור א בליק אויף יענע צייטען,
יענעם שעהנעם גליק?
נארעש, נארעש, זעהר נארעש!
וואס די צייט פערטראגט,
קען דער מענש ניט מעהר דערגרייכען
איב'ריג וואס ער יאגט....

עס שמייכעלט

עס שמייכעלט פון דיין קאָפּ
דער שעהנסטער טרוים אראָב;
עס בליצען אין דיין בליק
די יוגענד און דאָס גליק;
עס כשופ'ט פון דיין ברוסט
די העכסטע ליעבעס לוסט;
עס צויבערט פון דיין שוים
א זיסער גוואלד ארוים.
דיין גאַנצער גוף איז פּראַכט,
א העלע זילבער־נאַכט;
און מעהר איך קוק אויף דיר
אַלץ וועה'ר ווערט דאָס מיר.

אָבגענאַרט

ווען קומט זי? פרעג איך ביי די בלומען,
זיי גיבען ריחות מיט פּאַרפומען;
ווען קומט זי? פרעג איך ביי די שטערען,
זיי לייכטען און זיי פינקלען גערען;
ווען קומט זי? פרעג איך ביי די וועללען,
זיי רוישען, איילען און זיי קוועלען,
זיי לויפען, הערענדיג מיין פרעגען,
מיט האַסט אָט פּונקט ווי איהר אַנטגעגען;
ווען קומט זי? פרעג איך ביי די ווינדען,
זיי יאָגען, יאָגען און פערשווינדען;
ווען קומט זי? פרעג איך ערד און הימעל
און בלייב פערטיעפט ווי אין אַ דרימעל;
ווען קומט זי? זאָגט, ווען קומט די ליעבע?
האַלט איהר חלילה אָב אַ סיבה?
אַ שטים זאָגט: „אַ, דו דומער וואַרטער!
זי קומט ניט, בלייבסט אַן אָבגענאַרטער“.
אַזוי, אַ, געהט מיין צייט אַריבער
מיט לעערע טרוימען פון דער ליעבער!

דו האָסט אַ צווייטען

דו האָסט אַ צווייטען אויסגעקליבען,
דאָך ער וועט בעסער דיך ניט ליבען,
ניט קושען ווילדער, שטאַרקער, הייסער,
און מעג ער זיין צומאָל אַ קיסר,
ער וועט קיין ליבע דיר ניט געבען
מיט מעהרער פייער, מעהרער לעבען,
מיט מעהרער גייסט און האַרץ און פלאַמען.
אין מיר נור האָסט דו אַלץ צוזאַמען:
בין קערפּערליך און גייסטיג ריכטיג,
בין קערפּערליך און גייסטיג וויכטיג,
איך בין אַ בירגער, בין אַ קעניג,
קען הערשען און זיין אונטערטהעניג....
איך ליעב דיך ווי קיינער אויף דר'ערד דאָ,
כ'ליעב הימעלש דיך, לויט נאָך דיין ווערטה דאָ,
איך קען גאָר אַזוי פיעל ניט זאָגען,
מיין ליעבע איז ווערטה צו פאַרמאָגען.
מיין ליעבע וועט קיינמאָל ניט קיהלען,
נור איך קען אַ ליעבע דיר שפּיעלען,
נור איך קען דיין וואונש דיר ערפיללען.
און וועט מיך דער קבר פער'תהום'ען,
דאַן לאָז איך דיר איבער אַ נאָמען....

דו האַלטסט זיך גרויס

מיט אַ בעפויגעלטען הוט אויף דיין קאָפּ,
מיט טכוירענפעלץ רייך אויף דיין ברוסט,
קוקסט דו גאָר אויף מיר פון אויבען אַראָב
און לאָזט זיך ניט ווערען געקוסט.

דו נאָר! דיינע פויגלאַך, זיי זיינען טויט,
און דער טכויר, וואָס דיין ברוסט בעדעקט,
איהם האָט דאָך אַ יעגער געשאָסען פאַר ברויט,
דערצו האָט ער קיינמאָל געשמעקט....

דאָך מיינע פויגעל זיינען נאָך אין פלוג,
מיין פוטער — ער וואַרעמט ווי פוך.
דער פוקס פון מיין פעלץ, ער איז געווען קלוג,
און ניט געהאַט קיין שלעכטען גרוך....

אָבענד־צייט

נעהם מיך נאָך איין מאָל ארום
און דאָס וועט זיין א סוף.
ליעב מיך נאָך איין מאָל, מיין בלום,
דאָן לייג זיך שטיל און שלאָף!
מיר האָבען זיך גענוג געליעבט,
געוועזען לאַנג גענוג פערקניפּט,
געווען אי גליקליך, אי בעטריבט,
אצינד איז אויסגעשפּיעלט דאָס שפּיעל,
מיר ווערען אַלט און קאַלט און שטיל,
און שוין ניט ווייט פון שטוב
איז גרייט פאַר אונז די גרוב.

איך ווער גראָה און דו ווערסט גראָה,
מיר וועלען באַלד ניט זיין מעהר דאָ,
און אַלץ, וואָס האָט מיט אונז געלאַכט,
מיט אונז געלעבט,
מיט אונז געשטרעבט.
פאַר אונז געוועבט
אי פרייד, אי גליק,
צוריק, צוריק
פערשווינדט אין נאַכט.

אַט ווי מיר זיינען דאָ פון ערגעץ ניט אריין
׳זוי וועלען מיר אין ערגעץ באַלד ניט זיין,
אין ערגעץ, וואָס איז איבעראַל.
אַדיע, דו לעצטער שטראַהל!
דו מיין הימעלס לעצטע ליכט —
איך האָב זיך אויף דיר געריכט....

מיר ווערען אַלט

דיין קלאָרער שטערען קנייטשט זיך, געליעבטע,
ווי אויף דעם טייך די זילבער־דעק,
עס נעהמט מיך אָן אַ טיעפער שרעק,
און געדאַנקען ערנסטע, בעטריבטע
בעשפּינען מיר דעם בוזים קאַלט,
אָ, וועה! מיר ווערען ביידע אַלט!

ווער קנייטשט דעם טייך? ווער קנייטשט דיין שטערען?
די ניט־פערגינערקע, די צייט,
זי שילט דאָס, בייזערט זיך און שרייט:
„זייט גרייט צו דעם ענדליכען ניט ווערען!"
דער טייך וועט זיין נאָך גלאַט און שעהן,
נור מיר, מיר וועלען אונטערגעהן....

אויף דער עלטער

מיין יוגענד איז געווען בעטריבט,
איך האָב געליטען און געליעבט,
דאָך פון דער ליעבע ניט געזונגען.
געוועזען איז מיין וואונדיג האַרץ
מיט לייד, מיט נויט, מיט וועה, מיט שמאַרץ,
מיט טיעפען יאָמער דורכגעדרונגען.

איך האָב געליעבט אויף גיך, אויף גיך,
געפיהלט דעם עלענד טיעף אין זיך.
עס האָט דער ליעבעס שטאַרקסטע פלאַמען
מיט צרות ביטערע, מיט פּיין
געקענט אין חבר'שאַפט ניט זיין,
ניט וואוינען אין מיין ברוסט צוזאַמען.

און ווען די ליעבע האָט געוואָלט
איהר חוב מיט ליעדער אָבגעצאָהלט,
דאַן האָט דער עלענד איהר בעצוואונגען,
ער האָט מיר דורכגעברענט די ברוסט,
פעריאָגט די הויכע ליעבעס־לוסט,
און איך האָב נור פון איהר געזונגען.

איצט זיצט די ליעבע אויפ'ן טהראָן
אין מיין נשמה'ס אויבען־אָן,
מיין האַרצענס־ליעד איז אָבער קעלטער.
די ליעבע ברענט, די ליעבע גליהט,
זי גיט מיר אַלץ קיין רוה נאָך ניט,
דאָך זינגט זיך שווערלאָך אויף דער עלטער.

אַלטע שולדען

כ׳האָב זיך מיט וועה און יאָמער נור געזעטיגט.
די נויט האָט מיך געטראָטען ווי אין קעלטער,
איך האָב זיך מיט מיין ליעבעם־ליעד פערשפּעטיגט,
און מוז דאָס איצטער זינגען אויף דער עלטער.

איך זינג פון ליעבע שוין כמעט ביים שיידען...
איך צאָהל דעם גאָט אַמאָר פערשלעפּטע שולדען
ערשט איצט געפין איך אין דער ליעבע פריידען,
ווען אַנד׳רע קענען איהר שוין מעהר ניט דולדען.

איך דאַנק, נאַטור, דיר פאַר די גרויסע גנאָדען,
וואָס דו האָסט איצטער ענדליך מיר געגעבען,
דו האָסט מיין גייסט אין פייער אָבגעבאָדען,
די עלט׳רע טעג געשאָנקען נייעס לעבען.

צו שפּעט

זי לעזט מיין ליעד און לעזט עס וויעדער,
גלויבט די אייג'נע אויגען ניט:
„אויף דער עלטער ליעבע־ליעדער,
ווען דער לעבענס־מאי פערבליהט?

אויף דער עלטער זינגען ליעבע,
ווען עס געגעצט שוין דער תהום,
ווען די שטונדען קריכען טריבע
און דאָס לעבען לעבט נאָך קוים?"

אָך! איך הער איהר אוים געדולדיג,
און עס ענטפערט טיעף אין מיר:
ליעבסטע, דאָס ביזט דו דאָך שולדיג,
דען מיין ליעד, ער קומט דורך דיר.

איך האָב קיינמאָל ניט געטראָפען
אויף דער ערד אַ פרוי ווי דו,
וואָס זאָל שטערען מיר דאָס שלאָפען,
וואָס זאָל רויבען מיר די רוה.

שוועבסט ארום ביי מיר אין זינען,
געהסט ארום ביי מיר אין בלוט,
קען קיין מנוחה ניט געפינען...
אך! ווי שלעכט מיר איז און גוט!

האסט פעריונגט די אלטע יאהרען
אויפגעוועקט די שטומע ברוסט.
און איך פיהל ווי ניי געבארען,
און עס וואקסט מיין ליעבעס לוסט.

אה, ווען איך וואלט דאן געקענט דיך,
ווען געגליהט האט נאך די צונג,
ווען מיין בוזים האט געברענט זיך,
ווען איך בין געוועזען יונג!

דאך, מיין יוגענד איז פערזונקען,
איינזאם, עלענד און בעטריעבט,
האב אין וועהטאג זיך געטרונקען,
פיעל געהאסט און קנאפ געליעבט.

כ'האב דיך ליעב, דאך נאך דער צייט שוין,
דאס ביזט דו אין מיר וואס זינגט,
נור איך הער ווי עמיץ שרייט שוין:
הער דעם אבענד־גלאק, ער קלינגט!...

ניטאָ

דו שוואַרץ־אויגיגע, הויך־ברוסטיגע פרוי,
איך ווייס ניט וואו דו ביזט.
דער הימעל איז נאָך הויך און בלוי,
די בלומען לייכטען נאָך מיט טהוי,
די פויגלעך זינגען זייער ליעד,
נור איך בין אַלט און קראַנק און מיעד
מיין טריבער בליק נור פליסט.
איך קוק זיך אום, איך זעה דיך ניט,
און דורך מיין האַרץ דער אומעט ציהט.

לאָמיר כאַפּען

אַ נאָך אַ קוש, אַ נאָך אַ דריק,
אַ נאָך אַביסעל זיסען גליק,
בעפאָר דער טאָג פערטאָגט.
דאָס לעבען דויערט אַ מינוט,
נון, לאָמיר כאַפּען, זאָל זיין גוט,
בעפאָר דער זייגער שלאָגט...

פערלאָזען

1

כל זמן איך וועל לעבען
וועל איך זי געדענקען,
וועט מיין זעעלע שוועבען
רק צו איהר און ביינקען.

אך! זי איז פערגאַנגען
און האָט מיך פערגעסען;
טיעפע, שווערע באַנגען
נאָגען מיך און פרעסען.

כ'לייען נור און לייען
אַלטע בריעף און כרוזים,
און אַ טויזענד וועהען
מאַטערען מיין בוזים.

2

ליעבסטע! רוף איך ביטער דורך די אָפ'נע פעלדער,
ליעבסטע! שריי איך הויך דורך אַלע גרינע וועלדער,
ליעבסטע! יאָמער איך אויף בערגער און אויף טהאַלען,
נור אַן עכאָ ענטפערט און ער ווערט פערשאַלען,
און פערביינקט, און טרוי'ריג ווער איך מיר אַנשוויגען,
און די ווערבעס רוישען, שאָקלען זיך און וויעגען.

3

ווייסע גענז אויף דער באַקשאַ שווימען —
דאָס זיינען די וועלען וואָס יאָגען.
פון ווייטען הער איך ליעבע שטימען,
זיי ציט׳רען, יאָמער׳ען און קלאָגען.

ווײנט, איהר שטימען! כ׳האָב איהר פערלאָרען.
רוישט, איהר וועלען! זי איז פערשוואונדען, —
פערשאָלטען זינקען מיינע יאָהרען
אין אָבגרונד׳ס נאַכטיג שוואַרצע שלונדען.

4

אפשר ווייסט דו, ווילדער ווינד,
וואו עס ווײלט מיין שעהנעס קינד?
אפשר ווייסט דו, ים, וואָס ברויזט,
וואו מיין שעהנע ליעבסטע הויזט?
אפשר ווייסט דו, טרוים ביי נאַכט,
וואו מיין היים געליעבטע וואַכט?
אפשר, ווייטער האָריזאָנט,
איז דיר ליעבסטער׳ס אָרט בעקאַנט? —
אַלע שווייגט איהר צו מיין רייד,
ס׳גיעבט קיין היילונג צו מיין לייד.

5

איך פערשרייב די נאָטען,
וואָס די פויגעל זינגען.
און איך הער די דראָטען
אויף די סלופּעס קלינגען.

כ׳הער נאָטור און ווייסען,
וואָס זיי ביידע זאָגען,
און מיין האַרץ צוריסען
מוז אין שטיקער קלאָגען.

ניט פון מיינעט וועגען
קלינגען זיי און זינגען,
ווילען מיר קיין זעגען
און קיין הילף ניט ברינגען.

זי איז אין דעם ווייטען
לאַנד אַוועק געגאַנגען.
איך מוז איינזאַם רייטען
פול מיט וועה־געזאַנגען.

און איך זינג און יאָמער
און איך גיס מיט טרעהרען,
טאָמער, טאָמער, טאָמער
וועט זי מיך דערהערען.

צו דער געליעבטער

(פון פערזיש)

דאָס שיינט פון קיסר׳ס גאָלד׳נעם טהראָן קיין ליכט,
געליעבטע, ניין! דאָס בליאַסקעט דיין געזיכט.

דעם טאָג בעשאַפט די זון ניט, גאַנץ געווים,
דיין פּנים מאַכט איהם הערליך, קלאָהר און זיס.

דיך דיענט דאָס גאַנץ בעשאַף, דיך דיענט דער מאַי,
דיך דיענט די וועלט מיט ליעבליכקייט דערביי.

ביי דיר אין האַנד איז לעב׳ן און אונטערגאַנג,
דיין וואָרט איז טוי און גיפט אויך פון דער שלאַנג.

כאָטש ווינציג איז דאָס גוטע, וואָס דו טהוסט,
דאָס בייזע אָבער נאָגט און צעהרט די ברוסט.

אָ, הרג׳ע מיך און טרינק מיין רויטעס בלוט!
דער הימעל זאָגט, אז ווי דו טהוסט איז גוט.

ענגעל שרייבען ניט דיין רשעות אויף פּאַפּיער,
זיי זעהען דיך און ליעבען זיך אין דיר...

הייליג

ביזט שעהן, געליעבטע, שעהן און הייליג!
געמאכט צו בענשען און צו ליעבען, —
א ספר תורה יעדער חלק
פון בורא'ס אייג'נע האנד געשריעבען.

דיין „בראשית" ווי דיין „וזאת הברכה"
דיין תוכחה ווי דיין „אז ישיר"
איז גאט'ס כתב־יד, איז זיין מלאכה:
דו ביזט אין גאנצען ריין און כשר.

דוד און בת שבע

דער ארץ־ישראל־הימעל לייכט און שטראהלט,
א גאָלד'נער שיין פון זיינע שטערען פאַלט,
א מזרח־אבענד פול מיט פראַכט איז דאָס,
און אויף דעם רייכען דאַך פון קעניג'ס שלאָס
דער מלך דוד הין און וויעדער שטאָלציג טרעט.
דאָך פלוצלונג בלייבט ער שטעהן... ער קוקט, ער זעהט
דורך שטילע שווייגעניש א טיעפען סוד.
ער זעהט: דער מאָרגענשטערען נעהמט א באָד;
ער זעהט א שעהנע פרוי זיך וואַשט און צוואָגט,
און איהר געבענשטער לייב שימרירט און טאָגט.

ער גיט די דיענער זיינע דעם בעפעהל:
„געהט, ברייגגט מיר יענע זעלט'נע שעהנהייט שנעל!
זאָגט, הייסט זי ניט בת־שבע די פאַרשוין,
אליעם'ס טאָכטער און ישראל'ס קרוין,
דאָס ווייב פון אוריה דעם חתי, דער
בעוואוסטער קריעגער פון מיין מיליטער?
איך האָב געפאָרשט און האָב געהערט פון איהר,
איהר צויבער האָט מען אָבגעלויבט פאַר מיר,
איהר כשוף געהט מיר דורכ'ן הארץ ווי וויין, —
ברייגגט איהר אַהער! זי מוז מיין מלכה זיין!"

און גלייך האָט מען די שעהנע פרוי געבראַכט.
זי האָט דעם קעניג׳ס תאוה שטיל געמאַכט...
זיך אָנגעקלייד׳ט און באַלד אַוועק צוריק,
דאָך זי האָט נור צורייצט דעם מלך׳ס גליק:
„זוכט אויף איהר מאַן און שיקט איהם גלייך אין שטרייט,
האַלט איהם אין רעכטען פלאַם די גאַנצע צייט!
ער מוז דאָרט פאַלען! זעהט עס זאָל געשעהן!
איך ליעב זיין ווייב, איך ליעב איהר מיט אַ ברען,
אַזוי וויל איך, ער טאָר ניט לעבען מעהר,
זיין פרוי מוז מיינע זיין און אָהן אַ שטער!“

דעם מלך׳ס וואונש געשעהן איז די מינוט:
אוריה איז געפאַלען אין זיין בלוט,
בת־שבע ליעגט אין מלך דוד׳ס בעט,
געפיעסטשעט פון זיין תאוה־פולען גלעט,
און ענדליך — שלמה קומט אַרויס דערפון,
דעם מזרח׳ס קלוגער און געראַטה׳נער זוהן.
זיין חכמה קלינגט, זי הערט זיך אומעטום,
נור שלעכט איז ער, זיין וועג איז פאַלש און קרום.
ער האָט די קרוין געערבט, געערבט דעם חטא,
ער האָט צו טויזענד פרויען זינד גערעדט...

ליעבע און ים

עס רוישט דער ים, עס זינקט די שיף,
דאָס וואַסער איז צוקאַכט און טיעף,
די כוואַליעס טהורעמדיג און ווילד —
אַ שוידערדיגער שרעקענס־בילד.
נור אויף דעם סיבה־שוואַרצען דעק
דער קאַפּיטאַן בעפעהלט: „אַן עק!
די רעטונגס־שיפלעך לויז געשווינד
צום ערשטען נור פאַר פרוי און קינד,
די צאַרטע מוז מען רעטען גיך,
די מענער זאָלען זעהן פאַר זיך"...

די שיפלעך ווערען לויז געמאַכט.
עס קלאַגט און ליאַרעמט דורך דער נאַכט:
דאָס ג'זעגנען זיך ווייב און מאַן.
עס לאַכט דער אייביגער טיראַן,
דער ים; עס קאַיכט דער בייזער ווינד
און ברויזט מיט האַס און יאָגט געשווינד,
און טהיילט מיט טייוועלש ווילדען מוטה
פאַנאַנדער די צורייצטע פלוט
און שרייט אָן דעם תהום מיט גרויל
צו עפענען זיין פינסט'רע מויל...

דאָך פון אַ רעטענגם־שיפעל קוקט
אַ כלה, און איהר קערפּער צוקט.
זי זעהט דעם ים׳ס ווייט אָפּ׳נעם שלונד
און מענשען שטירצען אין דעם גרונד.
און צווישען זיי מיט קרעפטען קאַרג,
זיך ראַנגלען מיט אַ וואַסער־באַרג
איהר חתן זעהט זי — ער קומט אום.
און האַרציג שרייט זי אוים: „איך קום.
געליעבטעסטער, מיט דיר צו זיין“.
און שפּרינגט מיט מוטה אין ים אַריין.

עס כאַפּט איהר אויף אַ וועל און שפּרינגט
אַהין אַוואַו איהר חתן זינקט...
זיי שליסען זיך מיט ליעבעס פּלאַם
להכעיס טויט, להכעיס ים.
זיין אָרעם ליעב אַרום איהר קאָפּ,
גלייך זינקען זיי צום תהום אַראָב.
פערשעמט בלייבט פלוט און ווינד, און גרונד
אין אַט אַ דער נשמה־שטונד!
דער הימעל זאָגט צום ים געריהרט:
„דו נאַר! דו האָסט ניט אויסגעפיהרט“...

דער גאָט און די באַיאַדערע*)

(א אינדישע לעגענדע)

(פריי נאָך געטהע)

מאַהאַדע**) שטייגט אַראָב פון רייכ'ן
הימעל שוין צום זעקסטען מאָל,
קומט צו ווערען אונזער גלייכען
דאָ ביי אונז אין יאָמערטהאָל.

---

*) באַיאַדערע איז א מין אינדישע מאָנאַשקע, וועמען די עלטערען ווידמענען נאָך אַלס קינד צו גאָט און די פריסטער, די בראַהאַמינען אָן פאַקירען. זי פיהרט זעהר א זינדיגען, אויס־געלאַסענעם לעבען מיט די פריסטער און אנב מיט אַנדערע אויך. די באַיאַדערען זינגען און טאַנצען די שעהנסטע, ווילדעסטע און זינדיגסטע טענץ אין די אינדישע טעמפּלען אין די צייטען פון גאָטעס דיענסט און רעגען אויף דעם עולם מיט ווילדער ליידענ־שאַפט. עס איז אויך נויטיג צו בעמערקען, דאָס עס איז א דין ביי די אינדוסען, וועלכע מען פערברענט נאָכ'ן טויט, דאָס די לעבעדיגע אַלמנה פון א טויטען הינדו ווערט פערברענט צונלייך מיט איהר טויטען מאַן.

**) מאַהאַדע הייסט אין דער אינדישער מיטאָלאָגיע דער גאָט פון דער ערד.

איהם איז רעכט מיט אונז צו וואוינען,
מעג זיך וואס עס וויל געשעהן —
זאל ער שטראפען אדער לוינען,
מוז ער מענשען מענשליך זעהן.
און האט ער אלס מענש זיך די שטאדט גוט בעטראכט,
און האט קיינם און קיינעם געלאזט אויסער אכט,
פערלאזט ער זי מעריב־צייט ווייטער צו געהן.

און ווען ער איז צוגעגאנגען
וואו די לעצטע הייזער שטעה'ן,
זעהט ער — מיט געפארבטע וואנגען,
א פערלאר'נעס קינד אליין.
— גרים דיך, יונגפרוי! — דאנק דער עהרע!
ווארט, איך קום די מ'נוט ארויס.
— און ווער ביזט דו? — באיאדערע,
און דאס איז מיין ליעבעס הויז...
זי ריהרט זיך די צימבלען צום טאנצען, צו שלאגען,
זי ווייס זיך ווי ליעבליך אין טאנץ־ראד צו טראגען,
זי נייגט זיך און בייגט זיך, און גיט איהם דעם קראנץ.

שמייכלענד, מיט א לייכטער זעעלע,
ציהט זי איהם אין הויז אריין:
„שעהנער פרעמדער, לאמפען העלע
זאלען אין מיין שטוב באלד זיין.

ביזט דו מיעד, איך וועל דיך לאַבען
נאָך דיין וואָגלען אין דער גאַס,
וואָס דו ווילסט נור זאָלסט דו האָבען —
מנוחה, פריידען אָדער שפּאַס."
זי לינדערט גע'בריה'ט דעם וואַנדערער'ס ליידען;
דער געטליכער לאַכט זיך; ער קוקט צו מיט פריידען
אין טיעפע פערדאַרב'נהייט אַ מענשליכע האַרץ.

און ער לאָזט זיך גוט בעדיענען,
און זי דיענט איהם ווי אַ קנעכט,
גיט איהם הילף מיט הייט'רען זינען,
יעדע מיהשאַפט איז איהר רעכט.
וואַשט די פיס איהם, לאַבט איהם, היט איהם
און זי זינגט אַ טרייסט איהם איין.
איז געהאַרכזאַם אין געמיטה איהם,
באַלד וועט אויך די ליעבע זיין...
דאָך אום זי נאָך שאַרפער צו פּרובען וועהלט אימות,
דער קענער פון הימלען און פון די תהומות,
וועהלט לוסט ער און טויט־שרעק, און גרימיגע פּיין.

און ער קושט די שעהנע וואַנגען,
און זי פיהלט דעם ליעבעס־קול,
און דאָס מיידעל שטעהט געפאַנגען
און זי וויינט צום ערשטען מאָל.

זינקט צו זיינע פיס אניעדער,
ניט נאָך תאוה ציהט דאָס איהר,
ניין! אָך, די געטאָקטע גליעדער,
גיעבען זיך ניט מעהר קיין ריהר.
אזוי צום געלעגערס פערגניגען זיך שפינען
דורך נאכט און דורך דונקעל געהיימע גארדינען
און שיצען די בעט, וואו די רוה איז געשמאק.

שפעט ענטשלאָפען אונטער לוסטען,
פריה ערוואכט, דאָך מיט א האסט
ג'פינט זי נעבען איהרע ברוסטען
טויט איז דער געליעבטער גאסט.
שרייענד וואַרפט זי זיך אניעדער
נעבען איהם, נור אָהן געוויין,
און מען טראָגט די שטארע גליעדער
צו דער פלאַמענגרוב אהין.
זי הערט פון די פריסטער די טויטענגעזאנגען,
זי שטויסט זיך און שטופט זיך דאָס הארץ פול מיט באנגען
— ווער ביזטו? וואָס לויפסטו צום פייער דאָרט, זאג?

ביי דעם ארון פאלט זי ניעדער,
איהר געשריי רוישט ווי דער ים:
— כ'וויל מיין מאַן, איך וויל איהם וויעדער
און איך זוך איהם אין דעם פלאַם.

זאָל אין אַש מיר דאָ צופאַלען
אָט די גליעדער, אָט די פּראַכט!
מיינער איז ער, אויך אין קוואַלען,
אָך, נור איין געשמאַקע נאַכט!
עס זינגען די פּריסטער: מיר טראָגען די אַלטע
נאָך יאָהרען פון ליידען, מיר טראָגען די קאַלטע,
מיר טראָגען די יונגע, וואָס צייט האָט געבראַכט.

הער דאָך דיינע פּריסטערס לעהרע:
אָט דער מענש איז ניט דיין מאַן.
ווען דו לעבסט אַלס באַיאַדערע,
איז פאַר דיר קיין פליכט פאַראַן.
נור דעם קערפּער פאָלגט דער שאַטען
אויף דעם שטילען „גוטען אָרט",
נאָך דעם מאַנ'ס טויט מוז בעשטאַטען
זיך זיין ווייב אין קבר דאָרט.
ערשאַלט, איהר טרומייטען, צום הייליגען טרויער!
אָ, נעהמט אויף, איהר געטער, צום אייביגען דויער!
אָ, נעהמט אויף דעם יונגען אין פייער צו אייך!

נור דער קאָר, מעהר אויפגעוועקטע
וואונדען שאַפט איהר, מעהרער נויט,
און מיט אָרעמס אויסגעשטרעקטע
שפּרינגט זי אין דעם הייסען טויט.

דאָך דער גאָט דער יונגער וועבט זיך
פון דעם בראַנד אַרוים געשווינד,
און אין זיינע אָרימס שוועבט זיך
דאָס געליעבטע, שעהנע קינד.
עס פרעהט זיך די גאָטהייט מיט תשובה פון זינדער,
אונשטערבליכע הויבען פערלאָרענע קינדער
מיט פיי'ריגע אָרעמס צום הימעל אַרויף.

דער ליעבעס סוד

מיין בליק פערטשעפעט זיך ביי איהר אַן פענסטער:
פיעלייכט אַ ליעבער וואונק, אַ זיסער שמייכעל!
דאָך פערל־היראַגליפען אויף די שויבען:
עס האָט דער רעגען דאָרט אַ סוד פערשריעבען....
ענטציפער זיך, דו ליעבער סוד!

וואָס טהוט מיין ווייסע האַרצענס־פירסטין איצטער?
זאָג! קאָמט זי ניט די שוואַרצע שטראַהלען
אַרום איהר זוניג ליכטיג פּנים?
מיין נשמה איז איהר קאָם...
פערשפּיעלעט זי ניט איצט איהר בוזים
מיט קליינע מוטערפּערלנע שטערען?
דאָס זיינען מיינע טרערען...

זאָג! האוכען ניט די רויזען איהרע
פאַרפומיג דורכ'ן שלאָף מיין נאָמען?
דאָס איז מיין חלום...
זאָג! ליעגט זי ניט אין שטילען דונקלען קבר
אויף דעם בית־עולם פון מיין יוגענדס האָפנונג
בעוואַקסען מיט בלויע און רויטע בלימלאַך?
מיינע ליעדער!
ענטציפער זיך, דו ליעבער סוד!

צו די ליעדער

א, וויינט מיינע ליעדער:
איך זעה זי ניט מעהר —
אומזיסט איז מיין זוכען,
אומזיסט מיין בעגעהר
צו טרעפען איהר וויעדער —
וויינט מיינע ליעדער!

א חלום נור ברייננט מיר
איהר שטימע צוריק,
איהר שיינענדען פנים,
איהר טרייסטענדען בליק.
א חלום נור שיינקט מיר
וויעדער מיין גליק.

א, פרעכטיגע גליעדער!
א, ליעבע געשטאלט!
אומזיסט איז מיין האפען,
מיין הארץ איז פערגאלט:
איך זעה איהר ניט וויעדער, —
וויינט, מיינע ליעדער!

טויטע ליעבע

דער פריהלינג קומט, עס שמעקט די לופט,
דער הימעל גלאַנצט, דער פייגעל רופט
פון גרינעם בוים צו מיר אראָב:
„מאַך אויף דיין בליק, הויב אויף דיין קאָפּ
און זעה, און הער — עס שיינט און זשומט,
די זיסע צייט פון לעבען קומט!“

אַ, פייגעל זיס, אַ, פייגעל ליעב,
וואָס ווייסט דו ווי מיין הארץ איז טריעב?
איך קען ניט הערען, קען ניט זעהן,
עס איז געשעהן, עס איז געשעהן,
מיין וואונד איז טיעף, מיין וועה איז גרויס,
מיין ליעבסטע ליעגט אין קבר'ס שויס.

„אַ, טויטע ליעבע, גרויסער בראָך!
פערגעס, פערגעס און טרייסט זיך דאָך!
דיין שמערץ איז גרויס, דאָך ניט אויף לאַנג,
איך זינג דיר וויעדער אַ געזאַנג —
עס שטאַרבט די בלום; עס קומט אַ מאַי,
אַ, ליעב נאָך, ליעב נאָך פון דאָס ניי!“

אומזיסט, מיין קינד, דיין שעהנסטער טאָן
בלייבט פרעמד מיין האַרץ, ער ריהרט ניט אָן.
עס וועלקט אַ בלום, עס פאַלט אַ טרער,
די טויטע ליעבע לעבט ניט מעהר.
צו ענג די גאַס, צו פרעמד די שטוב,
דער בעסטער אָרט נור איז די גרוב.

די שעהנע מינע

זי איז געווען יונג און שעהן
ווען זי איז דא געקומען,
און האט פערלארען גאר איהר חן
פונקט ווי אין הערבסט די בלומען.

די שווארצע לאקען גראהלעך שוין,
די אויגען מאט, פערלאשען,
און פון איהר יאהרען־לאנגען לוין
האט זי קיין רויטען גראשען.

זי האט געשפייזט די הויזגעזינד,
א מאמען מיט א טאטען;
זי איז געווען א גוטעס קינד,
איצט איז זי נור א שאטען.

זי האט קיין זאך זיך אבגעשפארט,
קיין חופה און קיין פריידען,
די שעהנע איז נור איצט א ווארט
אומזיסט ארויסצוריידען.

די עלטערן קוקען מיט א שרעק
אויף זייער שעהנע מינע,
און רוקען לאנגזאם זיך אוועק,
און לאזען א רואינע...

אַרבייטער־ליעבע

ער שטעהט אין קוזניע, שמידט דעם אייזען,
און זיין געליעבטערס האַרץ איז גרויס:
זי וועט איהם שוין איהר ליעבע ווייזען,
ווי גיך ער קומט ביינאַכט צו הויז.

זי באַקט איהם קוכען, שטריקט איהם זאָקען,
און איבט זיך איין אין שעהנע רייד.
און דאַן פערקאַמט זי איהרע לאָקען,
און וואַרט אויף איהם מיט מיידעל־פרייד.

ער קומט; זי לויפט איהם גיך ענטקעגען,
מאַכט אויף די טיהר מיט זיסען גרוס.
און ער ברייננגט גרייט פון איהרעטוועגען
פון קוזניע מיט אַ הייסען קוס...

אַ קוס געשמידט אין האַרצענס פייער,
און גרויס און הייליג ווי די וועלט,
און ער דערלאַנגט דאָס זיין געטרייער,
און זי עמפּפאַנגט דאָס און זי קוועלט.

„וואָס מאַכסט דו? זאָג, געליעבטע מיינע!
מיין זיסער לעבען און מיין לוסט!"
און מיט די פעסטע אָרעמס זיינע
דריקט ער זי צו זיין שטאַרקע ברוסט.

ליעבע

(אויף דעם שרעקליכען טויט פון איזידאָר
שטרויס און זיין געטרייע פרוי)

... און אויף דער זינק־שיף שטעהט א איד,
עס ליארעמט ארום איהם און זידט,
און צו זיין ליעבע פרוי זאָגט ער:
„מיין ליעב, קענסט דאָ ניט בלייבען מעהר,
דו האָסט א רעטונגס־שיף פאר זיך,
געה, רעטט דיין טיי׳רעס לעבען גיך".
דאָך זי נעהמט ליעבליך איהם ארום:
„מיט דיר צוזאמען קום איך אום,
ווער קען דען רייסען אונזער בונד?
איך געה מיט דיר צוגלייך אין גרונד".

דער ווינד פערשעמט זיך און פערשווינדט
און גלייך בעהאלט זיך יעדער אינד,
דער ים פערציטערט און דערשרעקט:
„איך האָב אומזיסט מיין כעס געוועקט,
מיין גבורה איז אויף שוים געבויט,
די ליעבע שרעקט ניט פאר דעם טויט,
איך בין אלמעכטיג, איך בין גרויס,
דאָך ריינע ליעבע לאכט מיך אויס.
מיין קראפט פערשווינדט אזוי ווי טהוי,
בעזיעגט דורך ליעבע פון א פרוי..."

ניט זאָרג זיך

ניט זאָרג זיך, טייערער מלאך גוטער,
וואָס דיר ווערט גראָה דער קאָפּ: דאָס איז קיין שטער.
דאָן ליעב איך דיך ווי מען ליעבט אַ מוטער,
דאָן ליעב איך דיך טייערע, נאָך מעהר.

ווער אַלט, ווער גראָה, בעיאָהרענט אין פריידען,
דו ביזט דאָך גראָה געוואָרען ביי מיין זייט,
ניט זאָרג זיך, ניט האָב דערפון קיין ליידען,
און ווער אַן אַלטיטשקע מיט דער צייט.

און ווערט דיין פּנים פול אַלטקייטס־פאַלטען,
ניט רייד מיט אַ רחמנות'דיג קול,
געדיינק, אַז אין יעדען קנייטש בעהאַלטען
ליעגט מיין הייסער קוש נאָך פון אַמאָל.

איך ליעב דיך, ליעב, ווי איך ליעב ניט קיינעם,
דיין מיידעלשאַפט ליעגט מיר נאָך אין טעם,
קום! גיעב מיר דיין האַנד, לאָמיר אינאיינעם
דאָ אַדורכשווימען דעם לעבענס־ים!

חתן תורה

איך עפען דיין בוזים מיט קדושה,
גערייניגט פון אלע עבירות,
איך זעה דארטען צוויי ספרי תורות:
צוויי בריסט ריינע, — דו ווערסט פול בושה.

איך קוק דארט מיט עהרפורכט, מיט מורא,
דו האלסט דיינע אויגען געשלאסען.
ווי גליקליך בין איך, יא, דיין חתן,
דיין גליקליכער חתן התורה!

מינוט

דו האָסט דאַן קיין וואָרט ניט גערעדט,
נור שטיל און זיס ווי לבנה־שיין
ביי מיר אין דעם שלאָפצימער אריין
און האָסט זיך געלייגט אויף מיין בעט.
איך האָב נאָך קיינמאָל ניט געזעהן
אַ פרוי שעהן ווי דו ביזט געווען.

דו האָסט נור געקושט און געלאַכט.
איך האָב דיך פעסט צום הארצען געדריקט,
דו האָסט מיך מיט ליעבע דערקוויקט
און איך האָב געליעבט און געטראַכט:
דאָס איז אַזוי הייליג און גוט
און דויערט נור אַ פּאָר מינוט!

אַ, לעבען! פארוואָס ביזטו קארג?
פארוואָס געדויערסט דו נור אַ ווייל?
פארוואָס לויפסט דו אַ רגע אַ מייל,
איצונד, ווען איך ליעב אַזוי שטארק?
וואָס היצסט דו, וואָס קאָכסט דו דאָס בלוט
ניט מעהר ווי אַ קורצע מינוט?

בריסט

כ׳ווייס, אז ניט אומזיסט
גיבען פרויען בריסט
שטארקייט צו א קינד,
קוים נור זעה איך זיי,
שווינדעט נאָר מיין וועה,
גאָר מיין שוואכקייט שווינדט.

איך דערפיהל מיין קראפט,
וועלכע ווירקט און שאפט,
וועלכע מאכט די וועלט;
און מיט דיר אין בונד
בין איך שטארק, געזונד,
און דאס לעבען קוועלט.

נאקעט

איך ווייס ניט ווי דער מאהלער פיהלט,
ווען דו שטעהסט נאקעט פאר זיין בליק;
פאר מיר איז עס דאס העכסטע גליק,
מיין ליעבעס־פייער ווערט צושפיעלט.

מיין אויג דיין נאק'טע שעהנקייט בליקט,
איך וואונדער זיך ניט מעהר
אויף דעם וואס ס'ציהט מיך מיט בעגעהר
צו דיר, און וואס איך ווער ענטציקט.

ווען דו ענטבלויזט דיין לייב פאר מיר,
ביזט דו פיעל הייליגקייט און פראכט,
דיין לייב צום ליעבען נור געמאכט;
און איך, יא, איך געה אויס נאך דיר.

די העכסטע פרייד

דיין יאָק איז רייך, דיין קלייד איז שעהן,
ווי ליעב איך דיך אין זיי צו זעהן!
דער קאָם, וואָס שטעקט אין דיין פרוזיר,
ער רעדט, ער ווינקט, ער לאַכט צו מיר.
דער שלייף אין דיינע צעפּ איז גאָלד,
ער בעט מיך: „האָב מיין מיידעל האָלד".
די שיכעלאַך אויף דיינע פיס,
זיי זיינען חנ'עוודיג און זיס,
און דיינע זאָקען ריידען רייד,
וואָס וועקען אויף די העכסטע פרייד.

אַ בוך

דו פרעגסט מיך וואָס איך זוך ביי דיר,
דו פרעגסט אויב ס'איז אַ בוך ביי דיר,
וואו כ'וואָלט דעם מה מיר געשליפען.
אַ בוך, יאָ, אַ פערזיעגעלטער,
אַ, עפּען, שוועסטער, אָהן אַ שטער,
דען איך וויל זיך אין איהם פערטיפען.

גאָט׳ס כונה

ניין, ניט אום פּאָליטיק צו ריידען
האָט גאָט דיך מיר געגעבען;
ניין, עטוואָס בעסער פאַר אונז ביידען
האָט ער בעשטימט אין לעבען.

פיעל העכער איז דאָ גאָט׳ס כונה:
ער האָט אונז אויסגעקליבען
די ליעבע אַלס אַ האַרץ־מתנה,
טאָ קום, און לאָמיר ליעבען!

דו ווייסט שוין

אַמאָל, אַמאָל האָסט דו געמיינט,
אַ מאַן ווערט מיט אַ פרוי פעראיינט
זיך סתם אַזוי, אַלס גוטע פריינד,
יגאַנץ אַנדערש אָבער איז דאָס היינט,
ביזט לאַנג פון יענעם ג׳דאַנק אַוועק,
דו ווייסט שוין גוט דעם רעכטען צוועק.

צו פרוי ל

(אויף א וויזיטנע קארטע)

זעה! די בערגער־שפּיצען גרינען
אָן די וואָלקען אָנגעקניפּטע —
אונטען פאָהרט א שיפעל; ד'רינען
זיצען טרוימענד די פערליעבטע.

דאָך ניט אויבען און ניט אונטען
קען דאָס אזוי שעהן פערבלייבען!
אָך! עס גיעבען טויזענד גרונטען
לעבענס פריידען צו פערטרייבען!

אהן ווערטער

מיר טהוען וואָס גאָט און לייט הייסען,
מיר טהוען וואָס גאָט און לייט ווייסען,
מיר טהוען דאָס, וואָס אַלע לייט טהוען,
עס צווינגט אונז, מיר קענען ניט רוהען
און טהוען דעם לעבענס בעפעהלען,
מיר טאָרען זיך געגען ניט שטעלען...
דאָס טהוט אויך דער רב און דער גלח,
ס'איז קיינער פון אונז ניט קיין מלאך.
ווי וואויל און ווי גוט איז אונז ביידען!
דאָך דאַרפען דערפון מיר ניט ריידען.
עס טאָר ניט אַרויף אויף די ליפען
דאָס וואָרט, וועלכער דאַרף אונז פערקניפען,
עס קענען קיין ווערטער ניט געבען
קיין אויסדרוק צו ליעבע און לעבען.

ווי שווער

ווי שווער עס איז אין כעס צו ווערען
אויף דעם, וואס דו האסט הארציג גערען;
ווי שווער עס איז גאר צו פערדאמען
אט דעם, וואס דיינע ליעבעס פלאמען
פאר איהם נור טיעף אין בוזים שלאגען;
ווי שווער עס איז איהם הארב צו זאגען:
„איך האב דיך פיינד, דו פאלשעס וועזען,
ווי ווערט מען פארט פון דיר געגעזען?"

דאך, פאלשע, מוז איך דיר דאס זאגען,
איך קען דאס ליינגער שוין ניט טראגען.

מיין וואָרט

איך בין נאטור'ס צונג.
און אלט און יונג
מיט לייד, צי פרייד,
זיי הערען די רייד,
די רייד, וואס איך גיעב,
דאן, ווען איך ליעב.

ביזט ניט צופריעדען

ביזט ניט צופריעדען, הייסגעליעבטע;
ביזט ניט צופריעדען מיט דיין בערוף
אלס פרוי. דיך אארט די גרויסע שאלה,
פאר וואס איך זוך נור ביי דיר דעם גוף.

דו נאר! מיר פעהלט ניט קיין נשמה,
איך קען פערטראג'ן אבער מעהרער לייב,
אזוי ווי דו ביזט איצטער מיינע,
געפין איך דאס ביי דיר, טייער ווייב!

וואס אארט דיך וואס איך זוך, געליעבטע?
כל זמן איך געפין דאס נור ביי דיר,
האסט אליץ, וואס איך בעדארף, מיין שעהנע,
ניט זארג זיך! ביזט גוט גענוג פאר מיר.

בלייבסט מיינע

דו ביזט צו שפּעט געבאָרען
און ביזט שוין מיט מיר פערקניפּט,
ווען דו וואָלסט פריהער געוואָרען,
וואָלט גאָט זיך אין דיר פערליעבט.

דו וואָלסט געווען די מוטער
פון זיין איינציג קינד,
ער וואָלט געווען א גוטער,
די גלויבער אין איהם, ניט בלינד...

איצט וועט דיך הימעלס ריכטער
ניט טשעפּען, צוליעב מיין שטים...
ער טהוט קיין שלעכטס די דיכטער,
וואָס זינגען ליעדער פאַר איהם.

עס איז געשעהן

דו ליעבסט מיך ניט, דו ליעבסט מיך ניט,
איך זעה עס איז געשעהן.
דו ליעבסט מיך ניט, דו ליעבסט מיך ניט
און ווילסט מיך מעהר ניט זעהן.

דו האַסט געדראָהט און האַסט געדראָהט,
איך האָב געמיינט דו שפּאַסט,
דו האַסט געדראָהט און האַסט געדראָהט
און ענדליך מיך פערהאַסט.

אָבגענאַרט

וועט זי קומען? וועט זי ניט?
אַך, ווי מיר אין האַרצען ציהט,
אַך! וואָס רייצט זי זיך אַזוי?
אָ, די זיסע, פאַלשע פרוי!

דריי מאָל האָב איך שוין געוואַרט
און זי האָט מיך אָבגענאַרט,
אַך! דאָס ברייגגט מיך אום פון שלאָף,
געהמען זאָל דאָס שוין אַ סוף!

איך רופ דיך גאָר ניט

איך זאָג: „מיין גאָלד, איך האָב דיך האַלד",
דאַן קוקסט דו זיך אַרום,
דו זעהסט אויף זיך קיין ברעקעל גאָלד
און מאַכסט דיין מינע קרום:

„דו רעדסט פון גאָלד, ס'איז אָהן אַ קלעהר
אַ גוטע זאַך, דו יאָלד!
רו רעדסט דערפון, טאָ גיעב אָהער!
יאָ, גיעב אָהער דאָס גאָלד!"

איך וואָלט דיך רופען: „מיין בריליאַנט",
איז דאָ אַ גרויסער שטעהר:
מיר איז דיין אַרגומענט בעקאַנט,
איך רופ דיך גאָר ניט מעהר...

די שלאַנג

וואו לויפט איהר וואַלקען? וואו איילט איהר?
אַוואו צורינט איהר?
אַוואו שווינד איהר?
און וואו, ערקלעהרט מיר, פערוויילט איהר?
זאָגט, רוהט איהר ניט אויס
דאָרט איבער איהר הויז?

אַ, אויב איהר שטעלט זיך דאָרטען אָב,
און איהר זעהט זי דאָרט,
טאָ וויינט אויף דעם אָרט!
יאָ, רעגענט טרויעריג אַראָב,
בענעצט יענע שטוב,
דען זי איז מיין גרוב.

איך האָב דאָרט אויך אומזיסט געוויינט,
מיין אויג האָט געטרעהרט.
זי האָט אָבגעקעהרט
איהר שעהנעם קאָפּ, מיין וואונש פערניינט.
דאָרט ביי יענער שלאַנג
בין איך טויט שוין לאַנג.

ווי בין איך מקנא...

ווי בין איך מקנא דעם מענשעל,
וואָס אין דיין אויג דיר וואוינט!
ווי בין איך מקנא דעם שאָטען,
וואָס אָן דיין צאָפּ דיר הענגט!

ווי בין איך מקנא דעם שמייכעל,
וואָס אין דיין מינע ליעגט!
ווי בין איך מקנא די זיסקייט,
וואָס אין דיין שטימע קלינגט!

ווי בין איך מקנא דאָס פליעג'לע,
וואָס דיר דיין שולטער גלעט!
ווי בין איך מקנא די שטיינער,
אוואו דיין פיסעל טרעט!

פערסישעס ליעד

נעהמסט אראָב די הוט,
ווערט מיר אזוי גוט,
נעהמסט אראָב די קלייד,
קוק איך מיט אַ פרייד,
נעהמסט אראָב די שיך,
שלאָגט מיין הארץ אויף גיך,
בלייבסט דו אין איין העמד,
ביזט דו מיר ניט פרעמד,
ווייזט דו מיר דיין לייב,
בין איך מאַן, דו — ווייב.

די ערשטע בענעגעניש

דו דערמאָהנסט זיך וואו דאָס איז געווען,
און ווי אַזוי דאָס איז געשעהן,
דערמאָהנסט זיך אַלץ אַן יענעם ברען,
ווי דו וואָלסט פאַר די אויגען זעהן
דעם גרויסען הייליגען מאָמענט,
ווען דו האָסט זיך מיט מיר בעקענט.
האָסט נערוועז מיר געדריקט די הענד,
מיט ליעבע מיר אין אויג געקוקט,
און האָסט אַ שכינה־וואָרט פערשלוקט,
און מיט אַ פייער, מיט אַ בראַנד
דיין האַרץ געדריקט ביי מיר אין האַנד:
דאָס האָט געגליהט, געברענט, געקלאַפּט.
איך האָב דיין טאַליע אָנגעכאַפּט
און מיט אַ וואָרט פיעל מעהר אַלס גאָלד
געזאָגט: „מאַדאָם, איך האָב אייך האַלד!"

האָסט געציטערט און געשוויגען שטיל.
אַזעלכע מאָמענטען האָט לעבען ניט פיעל.

איצט ביזט דו מיינע

דו וועהרסט זיך און דו מיינסט דאָס ניט,
דו שווערסט זיך און דו מיינסט דאָס ניט,
דו קלעהרסט זיך: „אַ, האַרציגער, ליעבער!"
און גיעבסט זיך מיט אַ פלאַם מיר איבער.

איך האָב גיך אַן דיין קוק געזעהן,
איך האָב זיך — ס'איז גענוג געווען —
דיין געדאַנק אָנפאַנג באַלד געדרונגען,
און ענדליך איז דאָס מיר געלונגען...

עס איז וואָהר, האָסט ניט פיעל גערעדט,
עס איז קלאָהר, דו האָסט שטיל גערעדט,
די תנעות, אַ, די דערגעה איך שוין,
די שבועות, אַ, די פערשטעה איך שוין.

איך וויים גוט, האָסט מיך גערן געהאַט,
און היים בלוט קען ניט ווערען גלאַט
מיט ווערטער אַליין נור איינגעשטילט,
און איך האָב אויך דיין ראַנגלען דערפיהלט...

עס מעג פייער און בליץ איצט זיין,
מיין טייער בעזיץ, דו ביזט מיין.
איצט העלפט דיר שוין ניט מעהר קיין טענה,
דו ביזט געווען און בלייבסט שוין מיינע!

בלייב מיט מיך

עס האָט דיך, ליעבסטע, מאַנכער נאַר
געליעבט צופלייסען בלויז דערפאַר
אום דיך נור אַבצומאָלען,
פון דיר צו מאַכען אַ ראַפּאָרט,
צו שילד'רען דיך בלויז מיט'ן וואָרט,
אום מען זאָל איהם בעצאָהלען.

האָט זיך אַלס „ליעבסטער" פאָרגעשטעלט
געמאַכט אַ ליעד, צו מאַכען געלד,
דאַן דיר געהייסען ווייכען...
קענסט מיך מיט יענעם גראָבען מאַן,
מיט יענעם פרעכען שאַרלאַטאַן,
געליעבטע, ניט פערגלייכען.

דען איך, איך ליעב דיך טאַקע וואָהר,
אַ, גיעב דיר גאָט נור לאַנגע יאָהר!
איך מיין ניט צו פערדיענען,
איך וויל אין דיינע ליעבשאַפט בלויז
געהייליגט ווערען, ווערען גרויס,
אין דיר נור גליק געפינען.

און ווען עס דיכטעט מיין נאַטור,
דאַן איז דאָס פאַר אונז ביידען נור,
וואָס קימ'רען מיך די מענשען?
ניט ווייך, מיין זיסע, בלייב ביי מיר!
דען איך בין אונגליקליך אהן דיר,
מעג דיך דער הימעל בענשען!

איך וויל ניט מעהר

מיין קאָפּ איז אויף דיין ברוסט געלעהנט,
מיין בליק צו דיינעם צוגעווענד'ט,
דיין צארטע האנד אין מיינע הענד —
וואָס קען איך מעהרער נאָך פערלאנגען?
דו כרוב, דו וואונדערבארעס בילד,
דו זיסער מלאך ליעב און מילד,
מיט גייסט און לעבען דורכגעשפּיעלט,
מאָטיוו פון מיינע הארץ־געזאנגען!

אַ גרוים הארץ

אזעלכע קליינע ליפּעלעך,
אזעלכע קליינע הענטעלעך,
אזעלכע קליינע פיסעלעך,
און דאָך דיין הארץ ווי גרוים!
יאָ, טויזענד גרויסע בחורים
בעהאלטסט דו דארטען שפּיעלענדיג,
און איך בין אַ פערלאָרענער
און זעה זיך ניט ארוים...

ווי מיין זעלמא

די לבנה איז בלייך און קאַלט,
אַן אומעטיגע ווייבס געשטאַלט
קוקט שטיל אַרונטער אין דער נאַכט;
און לאַנגזאַם קריכט אַ טיעפע פיין
אין בוזים שטיל ביי מיר אַריין,
כ׳קוק די לבנה אַן און טראַכט:

איהר פּנים אַזוי מילד און קלאָר
איז ריכטיג ווי מיין זעלמא גאָר,
נור ניט ווי זעלמא לעבעדיג,
דען זעלמא׳ס פּנים שיינט און לאַכט,
איז פול מיט ליעבע, פול מיט פּראַכט,
און יונגעס מענשענגליק.

פערשטעהסט מיך ניט

פערשטעהסט מיך ניט: אין דיין געדאנק:
איז רעכט צומאל צו מיינען,
ווען דו דערזעהסט מיך וויינען,
אז איך בין קערפערליך גאר קראנק.

צי גאר, אז איך האב זיך דערמאנט
אן פריידען לאנג פערלארען.
אן פרייד נאך ניט געבארען,
געליעבטע, פרייד נאך ניט געקאנט,

נאך ניט געפיהלט, גאר ניט געהאט
גאר ביינק איך, און די טרעהרען,
זיי קומען און זיי ווערען
ווי פערל־טהוי אויף א גרינע בלאט.

איך האב דיך קיינמאל ניט פערמאגט,
מיין קינד, קיינמאל בעזעסען.
די ליעבעס־וועהען פרעסען,
עס ציהט דאס הארץ, די זעעלע קלאגט.

א כשר׳ער קרבן

איך וועל זיך ניט היינגען, ניט טרינקען,
מיין לעבען זאָל ניט זיין פערלענד׳ט,
ווען דו וועסט צו אַנדערע ווינקען,
איך האָב שוין די זאַכען דערקענט.

איך גלויב ניט א פרוי מעהר, איהר שמייכעל,
און מעג ער ווי אונשולדיג זיין,
דען אויף דעם אַלטאַר פון איהר היכל
קען אַפטמאָל אויך ליעגען א שוויין...

איהר שמעקט אויך א חזיר׳שער קרבן,
איהר שמעקט אויך זיין פלייש און זיין בלוט...
איהר אַארט ניט, וואָס זי האָט ערוואָרבען,
אַבי נור זי פיהלט, אַז ס׳איז גוט.

מיין ליעבע, זי איז א טייבעלע,
א כשר׳ער קרבן און ריין,
דו מוזט איהר פערדיענען, ווייבעלע,
דו מוזט זיין א צנועה און שעהן.

דאָך ווי גיך דו ווערסט אָן די צניעות,
און פאַלסט מיר אין ספק אריין,
ווי גיך איך דערזעה אין דיר פניות,
דאַן קענסט דו מעהר מיינע ניט זיין.

מיין פערמעגען

מיט א וואונק פון דיין אויג בין איך געפאנגען.
איך בין געווארען דיינער א בעזיעגטער,
איך בין מעהר פון דיין נאהנ׳טקייט ניט געגאנגען,
ס׳האט מיך צו דיר געצויגען ווי מיט צוואנגען,
דאך איך בין פון מיין קנעכטשאפט אן ענטציקטער,
און מיין דיך דיענען, ליעב, א הויכבעגליקטער,
איך קוועל אין דיינע נעצען א פערשטריקטער,
איך ליעב צו הערען פון מיין קייט די קלאנגען....
מיך קוויקען מיינע אייגענע באנגען,
מיך קוויקט אויך מיין פערלארענעס פערלאנגען,
כאטש אין דער האפנונג מיינער קריכען שלאנגען...
יא, כאטש איך געה ארום ווי א פעריקטער,
א טויטער, א פערוועלקטער, א צודריקטער.
א, דער געדאנק: איך לייד פון דיינעטוועגען,
איז מיר דער גרעסטער, גייסטיגער פערמעגען.

איך ליעב דיך דאָך

דו האָסט אַ מאַן און האָסט אויך קינדער,
דו האַלסט דאָס פאַר אַ גרויסען שטעהר,
און קוקסט אויף מיר ווי אויף אַ זינדער,
ווייל איך פערטרוי דיר מיין בעגעהר.

דו גלויבסט איך מוז נור זינד פערמאָגען,
עבירות שרעקליכע, אַ גרויל!
ווען איך דערוועג זיך דיר צו זאָגען
אַזעלכע זאַכען מיט מיין מויל.

דיינק וואָס דו ווילסט, בין אַ פערליעבטער,
דיינק שלעכט פון מיר, דיינק נאָך און נאָך!
איך בלייב צו דיר אַ צוגעקניפּטער,
געליעבטעסטע, איך ליעב דיך דאָך!

זייט גרייט

דאָס איז אונזער פריהלינג. פריי
שפּראָצט עס, בליהט עס נאָה'נט און ווייט,
אונזער הייליג־גרינער מאַי,
אונזער שעהנע ליעבעס־צייט!

פון דעם קאַלטען באָדען בליקט
ליעב ארויס דער יונגער זאַנג,
און דער פרישער פרוכט־בוים קוויקט,
זיס צוטראָגט זיך פויגעל־קלאַנג.

דאָס צוקלעהמטע הארץ ערוואַכט,
און דאָס אַלטע וועה פערשטומט.
קירצער ווערט די שוואַרצע נאַכט,
און אַ יונגער מאָרגען קומט...

די פעלד־צייט וועט זיין אונזער צייט,
יאָ, פאַר אונז נור וואַקסט און בליהט, —
גרייט אָן די סערפּעס, האָרכט עס שרייט:
„ערהויבט זיך און זייט גרייט צום שניט"!...

געשאַלטען און געבענשט

איך האָב די וועלט געפלוכט,
איהר ניט געוואָלט מעהר זעהן,
איך האָב דיין ליעבע פערזוכט
און מיר איז גוט געווען.

איך האָב ביי דיר אין בליק
געפונען וואָס מיר פעהלט:
איך האָב געפונען גליק
און האָב געבענשט די וועלט.

איך קען דיר...

איך קען דיר קיין דעה ניט זאָגען
זאָלסט אייביג אין האַרצען מיך טראָגען;
איך קען דיר, מיין ליעבסטע, ניט וועהרען
זאָלסט שפּעטער אַ צווייטען געהערען.
דאָך כל זמן מיין ליעד קען דיך וועקען,
כל זמן ער האָט פייער פאַר מיר,
מוז איך נור זיין איינער ביי דיר!
אַ, לאָז ניט אַ צווייטען פערמעקען
דעם אָרט, וואו דו טראָגסט מיך אין זיך!
מיין ליעב, ניט פערגעס מיך אויף גיך!

זעלמאַ

ביזט דו אַ רויז וואָס בליהט, אַ, זעלמאַ?
ביזט דו אַ שטראַהל וואָס גליהט, אַ, זעלמאַ?
ביזט דו אַ ליכט וואָס לייכט, אַ, זעלמאַ?
מיין טריבער בליק ווערט פייכט, אַ, זעלמאַ,
ווען איך דיינק פון דיין זיסער מינע,
דו הייליגע, דו מלאך, דו שכינה!

די ליעבסטע קומט

באַלד וועט די ליעבסטע קומען
פון דאָרט, וואו ס'וואַקסען בלומען,
פון וואו די ביהנען זשומען,
יאָ, קומען און מיר געבען
לוסט און פרייד און לעבען!
באַלד קומט דאָס ליעבע ווייב
מיט איהר געבענשטען לייב!

באַלד וועט זי מיך אומאַרמען!
באַלד וועט זי מיך דערוואַרמען!
באַלד וועט זי זיך דערבאַרמען
אויף מיר, צו זיך מיך דריקען!
באַלד וועט זי מיך דערקוויקען
מיט ליעבע ביי איהר ברוסט,
באַלד ברייגנט זי טרייסט און לוסט!

ווילקאָמען שעהנע, טרייע!
ווי בין איך מיך מחיה!
פאַנטאַזיעס אייביג נייע
מיין האַרץ בעשפּינען;
יאָ, באַלד וועל איך געפינען
אָט דאָס, נאָך וואָס איך שמאַכט
כסדר, טאָג און נאַכט.

צו דער פישער־מיידעל

פריי נאָך ה. היינע.

דו, שעהנע פישער־מיידעל,
טרייב דיין שיפעל צום לאַנד,
זעץ זיך נעבען מיר אַנידער
און גיעב דיין צאַרטע האַנד.

טוליע זיך צו צו מיר, קינד,
שטיל און זאַנפט ווי אַ לאַם.
פערטרויסט זיך דאָך אָהן זאָרגען
טעגליך דעם ווילדען ים.

מיין האַרץ איז ווי דער ים אויך,
האָט שטורעם, עב און פלוט,
און מאַנכע שעהנע פערל
דאַרט אין זיין טיעפקייט רוהט.

ים־ליעבע

פריי נאָך ה. היינע.

דער ים גלאַנצט רויט אין זונענשטראַהל
פונקט ווי א בלוט׳גער פלאַם.
מיינע פריינד, ווען איך וועל שטאַרבען,
דאַן וואַרפט מיך אַריין אין ים.

כ׳האָב שטענדיג דעם ים האַלד געהאַט,
ער האָט מיט זאַנפטער פלוט
גאָר אָפט דאָס האַרץ געקיהלט מיר:
מיר האָב׳ן געלעבט אזוי גוט.

אַראַבישעס ליעד

ניט לעש אויס די ליכט!
ווייז מיר דיין געזיכט!
ווייז מיר וואָס דו ביזט!
כ׳וויל זעהן דיינע בריסט,
כ׳וויל א קוק טהאָן דאָרט,
וואו די ליעבע קוויקט;
איך וויל זעהן דעם אָרט,
וואו די שעפּפונג ליעגט.

דעם הימעל

איך האָב דיך גאַנץ לייכט אָבגעדעקט,
איך האָב דיך פון שלאָף אויפגעוועקט;
מיר האָט דיינע האַניג געקלעקט
איך האָב דיינע רויזען געשמעקט;
דו האָסט ניט מיין ליעבע געשטערט,
און האָסט נאָך מיין תענוג געמעהרט,
האָסט ליעבליכע רייד מיר געזאָגט, —
אָ, איך האָב דעם הימעל פערמאָגט!

פערסישעס ליעד

דיינע קליידער זיינען רייך:
זייד און סאַמעט, שפּיצען, גאָלד;
דאָך ווי גיך איך זעה דיך גלייך
אָהן דעם וואָלט איך דיך געוואָלט.

קליידער זיינען שעהן, מיט נוץ,
ווען זיי פּאַסען די פיגור,
אָבער אונטער קלייד און פּוץ
ליעגט די הערליכע נאַטור.

יענע „מאָדע", שעהנקייט, פּראַכט,
פון דעם אייביגען מאָדיסט,
יענער פּוץ פון גאָט געמאַכט,
יענע אָרעמס, היפּטען, בריסט,

יענע שעהנקייט פּאַקט דיך באַלד,
יענער וואונדער, יענע ציער,
און זי האַלט דיך מיט אַ גוואַלד
און דו קענסט ניט געהן פון איהר.

יאָהרען, דורות און זי בלייבט
שטענדיג שעהן און שטענדיג ניי;
זי איז אייביג און זי טרייבט
אַלע מאָדעס גיך פאַרביי.

לאָזט מיך קוקען אויף גאָטס „שניט"!
לאָזט! דאָס פאַלט מיר ניט צו לאַסט,
עטוואָס שעהנערס גיעבט דאָס ניט,
אַך! ווי וואונדערשעהן דאָס פּאַסט!

פרויען־אויגען

ווען טיעף איך בליק אין דיינע שעהנע אויגען,
געליעבטע, אין די הימעל־זיסע שטערען,
דאן זעה איך דארט דעם פיעל קאלירטען בויגען,
וואס זאגט מיר, אז קיין מבול וועט ניט ווערען.

דאך פלוצלינג ברעכען דורך זיך טרעהרען־קוואלען
פון דיינע קלאהרע בליקען. איך נעהם קלעהרען:
וואו זיינען ענדליך דיינע גאלד'נע שטראהלען?
ווי קומסט דו, ליעבסטע, מיט א מבול טרעהרען?

אט דיעזע פראגען מאט'רען מיך און דריקען;
דאך קומט א שטים פון ערגעץ זיך צוטראגען:
„דו שוטה! ניט געטרוי קיין פרויען־בליקען,
זיי וועלען דיר דעם אמת קיינמאל זאגען".

דאָס אייבינע ליעד

איך וואָלט אַ נייעם וואָרט געזאָגט,
אַ נייעם ליעד געזונגען.
דאָך האָט די ניי׳ס שוין אָבגעטאָגט,
דאָס ליעד האָט אָבגעקלונגען.

עס האָט די וועלט קיין נייקייט מעהר,
איהר קענט קיין ניי׳ס ניט לעזען.
יאָ שאָף אהין און שאָף אהער,
ס׳איז אַלצדינג שוין געוועזען.

די פאָרמע, זי קען זיין נאָך ניי,
דער אינהאַלט אָבער זעלטען;
דאָס ליעד פון ווינטער, ווי פון מאַי,
קלינגט לאַנג שוין דורך די וועלטען.

איין זאָך נור האָט אין זיך דעם קלונג
פון אייביג נייעם שטרעבען:
די ליעבע, זי איז אייביג יונג
און ניי אזוי ווי לעבען.

דרום ליעבט ווי לאַנג איהר האָט נאָך קראַפט,
און לאָזט זיך ניט פערמעקען,
דען נור די ליעבע איז אַ האַפט,
דער צוועק פון אַלע צוועקען.

אַן אויסוואורף

מיין קינד׳ס פאָטער דאַרפט איהר ניט קענען,
איך וועל אייך זיין נאָמען ניט זאָגען,
איהר מעגט מיך אי שילטען, אי שלאָגען,
איהר מעגט מיך אפילו פערברענען.

איך דאַרף אייך קיין חשבון ניט געבען
פון מיינע הייסע ליעבעס פלאַמען;
כ׳בין געווען מיט׳ן ליעבסטען צוזאַמען,
איך ליעב איהם אזוי ווי מיין לעבען.

און מעגט איהר טהאָן אַלצדינג, וואָס איהר ווייסט,
איך וועל אייך ניט זאָגען ווי ער הייסט.

* * *

וואָס איז דאָס דיר, רב׳ל, נוגע?
מוז איך דאָס האָבען דיין הסכמה
צו לאָזען ליעבען מיין נשמה?
מוז מיין ברוסט פרעגען דיר א דעה?

יא, מוז דאָס מיין הארץ ביי דיר פרעגען
פאַר וועמען עס זאָל זיך צוקנעפּלען?
מוזט דו דאָס די ערלויב׳ניש פרעפּלען,
אונז מענשען זאָגען וואָס מיר מעגען?

ס'מעג דיר מיין זוג זיין אונבעוואוסט,
איך ליעב נור דעם, וואָס מיין האַרץ געלוסט.

* * *

איהר ווילט דוקא מיין קינד פערדאַמען,
„אונעהרליך", זאָגט איהר, היפּאָקריטען!
ווייל ניט נאָך אייער שניט געשניטען...
דאָס קינד איז די טרייסט פון זיין מאַמען!

איך ליעב עס אזוי ווי זיין טאַטען,
און איהר קענט דאָס מיר ניט פאַרוועהרען!
מיין קינד איז מיין ליכטיגער שטערען,
ניטאָ אויף איהם פון זינד קיין שאַטען.

עס האָט אַ פאָטער אָט פונקט ווי איהר,
אַ גאָט אין הימעל, אַ טרייסט אין מיר.

* * *

ניין! איך וועל מיין קינד ניט פערשמייסען,
און מעג איך אויך געהן מיט איהם בעטלען,
איהר קענט מיך פון איהם ניט אָב'פשט'לען,
פון זיין ליעבען בליק מיך ניט רייסען!

זיין פאָטער, מיין ליעבסטער, איז מיינער,
כאָטש ביי אייך איז דאָס ניט פערשריעבען.
ער האָט געליעבט ווי אַלע ליעבען,
געווען איז ער דעמאָלט נור מיינער.

וואָס רעדט איהר פון „זינד"? איך לאָך פון אייך,
בין כשר מיט אייך אַלע צו גלייך...

אַ געפאַלענער מלאך

כ׳האָב דיך געטראָפען שוויצען אין פאַבריק,
אין דעם גערויש פון די מאַשינען
אַ מענשען אַ פערגרעבטען דיענען.
דו מיט דעם הימעלס־פייער אין דעם בליק,
מיט אַ געבענשטע הייליג־זיסע מינע,
פער׳קנס׳ט גאָר מיט אַן אייזערנע מאַשינע!

בעפרייען דיך נור איז געזוען מיין קלעהר,
דאָך, איך האָב ניט געקענט דיך רעטען,
איך האָב פאַר דיר נור גאָט געבעטען,
געווען מתפלל מיט אַ הייסען טרעהר.
האָסט קיינמאָל ניט געוואוסט מיין האַרץ׳ס בעגעהרען.
איך האָב דיר ניט געוויעזען מיינע טרעהרען.

און איצט געפינסט דו זיך אין יענעם אָרט
פון וואו דו האָסט געדאַרפט גאָר ווייכען;
דיין לייב, אַ תאוה־שפּייז דעם רייכען,
מיט זינד און בייזע לוסט צונויף געפּאַרט.
פערלאָשען אין דיין בליק די זיסע שטראַהלען.
אַ, מלאך גוטער, ווי ביזט דו געפאַלען!

אַ, וואָס וועט איצטער זיין דיין ביט׳רער סוף?
אַוואו וועסט דו איצט ענדליך שטאַרבען?
וואָס פאַר אַ קבר וועט דיך אַרבען?
פאַר וואָס, פאַר ווען, וועה, קומט דיר דיעזע שטראָף?
האָסט ניט געקענט אין פינסטערען שאַפ
פערבלייבען?
און איך מוז איצטער דיין טראַגעדיע שרייבען!..

מאָנאָלאָג פון אַ געזונקענער

מיין פאָטער איז אַן ארבייטער געוועזען,
מיין מוטער האָט געפעדעלט אין דער גאַס;
מען האָט מיך ניט געלערענט שרייבען, לעזען,
כ'האָב זיך געהאָדעוועט אין נויט און כעס.

ביי נאַכט נור פלעג איך זעהן מיין אָר'מען טאַטען,
ווען איך פלעג ליעגען הונגעריג אין בעט.
איך פלעג איהם זעהן אַ מיעדען און אַ מאַטען,
האָט פיעל געזיפצט און ווייניג וואָס גערעדט.

און שפּעט פלעגט קומען אויך פון גאַס די מוטער,
צוקלעהמט, מיט אַ פערטרויערט, ביטער האַרץ;
אָפט פלעגט זי מיטברייגגען אי ברויט, אי פוטער,
און קללות, קללות אפשר טויזענד קאַרץ.

זיי האָבען קיינמאָל מיר קיין קוש געגעבען,
און קיינמאָל ניט געמאַכט מיט מיר קיין שפּאַס.
וואָס ווייס די שאָפ פון ליעבע און פון לעבען?
וואָס ווייס די קאַלטע גזלן'טע, די גאַס?

און ער, יאָ, ער געוועזען איז אַ גוטער,
געקושט מיך און טראַקטירט מיר, און געלויבט.
איך האָב געליעבט איהם מעהרער ווי מיין מוטער,
און ער האָט, אַך, מיין אונשולד מיר גערויבט!

ער האָט מיך שפּעטער גאָר אַוועקגעשמיסען,
און ניט געשאָנקען מיר צומאָל קיין וואָרט.
דאָס האָט געריסען מיר, יאָ, און געריסען,
איך האָב געזוכט אַ צווייטען אויף זיין אָרט...

דער צווייטער איז אויך גאָר ניט לאַנג געבליבען,
ער איז אַוועק און ניט געקומען מעהר,
דאָך איך האָב שטאַרק געוואָלט מען זאָל מיך ליעבען,
יאָ, ליעבען! זאָל שוין זיין כאָטש אַבי ווער...

כ'האָב ניט געזוכט צו פרעגען מעהר קיין שאלה,
צי אים'צער ליעבט מיך מיט אַן אמת דאָ;
כ'האָב שוין געוואוסט, אז ס'דויערט נור אַ ווײַלע,
אז ס'איז קיין אייב'גע ליעבע גאָר ניטאָ.

גוט, גוט—האָב איך געקלעהרט:—איך ליעב איצט קיינעם
און האָב די זאַך מיר אַנדערש אויסגעמאָלט.
און ווען איך האָב נאכדעם בעקומען איינעם,
האָט ער מיר שוין פאַר „ליעבע" גוט בעצאָהלט.

אזוי בין איך געזונקען און געזונקען
אין עלענד'ס גרעסטען, יאָמערענדען בראָך,
האָב אָנגעהויבען טרינקען און געטרונקען,
געטרונקען און געזונקען נאָך און נאָך.

נון, שטאַרב איך איצטער, אַרעמקייטס אַ קרבן,
מיין לעבען איז געווען נור רויך און ווינד.
אָ, הלואי וואָלט איך נאָך דאַן געשטאָרבען,
אַלס קינד, פון ליעבע פרעמד נאָך און פון זינד.

איך וויל ניט וועקען איצטער קיין זכות אבות.
אָ, ליעבע עלטערען! עס איז געשעהן!
עס איז מיין צער, מיין סוף, מיין מלאך המות
ניט איהר, נור אייער אַרעמקייט געווען!

די זינדינע

די נאַכט איז שטיל, די נאַכט איז שוואַרץ,
כאַטש אין אַן אויג צו שטעכען.
זי געהט, עס קלאַפּט דאָס יונגע האַרץ,
די פיס די יונגע ברעכען.

זי קוקט זיך טרויעריג אַרום,
מיט וועהטאָג און מיט צאָרען,
און ביי איהר בוזים האַלט זי שטום
די פרוכט פון זינד געבאָרען.

איהר בליק איז וויסט, איהר פּנים בלאַס,
זי טראַכט מחשבות טריבע:
זי געהט אַוועקוואַרפען אין גאַס
די עד'לע בלום פון ליעבע.

זי וויינט און לייגט דאָס שנעל אַוועק,
און לאָזט אין זיך די וואונדען,
און שילט די וועלט און ווערט מיט שרעק
אין פינסטערניס פערשוואונדען.

נאַכט־ליעדער

1.

כ׳צוריים די ווייסע העמד פון דער לבנה־נאַכט
און זוך אין גאַס דעם טיעפען וועה פון ליעבע,
די עלענדקייט פון אונגעלונגענע ליעבע...
אַ שטילער שאָטען וויעגט זיך אום פערטראַכט,
איך קוק איהם אָן מיט בליקען טריבע —
אַ, אַר׳מעס קינד פון ליעבע!...

2.

זי ווינקט ווי האַמלעט׳ס גייסט צו מיר,
איך געה איהר נאָך,
מיין טיעפער מיטלייד איז מיט איהר,
איך געה איהר נאָך.
איך קום ביז צו אַ פרעמדע טהיר, —
זי ווינקט מיר געהן
מיט ווייסע צייהן,
מיט ליפען רויט,
עס רעדט די נויט:
„מיין ליעבע דיר,
יאָ, דיר אַליין"...

דאָך איך בלייב שטעהן:
„נאָ, קויף דיר ברויט!“ —
זאָג איך צו איהר.
זי קוקט אויף מיר,
יאָ, קוקט און לאַכט:
„אַ שעהנעם דאַנק!
איך נעהם קיין געשאַנק....“
איך בלייב פערטראַכט.

3.

די נאַכט איז העל.
איך האָב איהר באַלד דערקענט,
און האָב זיך שטאַרק דערשראָקען —
דערקענט איהר אָן די שוואַרצע לאָקען,
דעם ווייסען האַלז דעם קלאָרען,
צום קושען נור געבאָרען.
זי האָט זיך אָבגעווענדט
און ניט געוואָלט מיך זעהן...
אַ ג'וועזענער שכן,
בין שיער צונויפגעבראָכען:
„וואָס איז געשעהן?
אַ קרבן?!...

וואָס וועט פון טאַטען ווערען ,
ווען ער וועט דאָס דערהערען ?"
זי האָט געזיפצט מיט טרעהרען :
„ער איז געשטאָרבען"...

.4

„די שעהנסטע — זאָגט ער — פון דעם הויז !
פון געלד איז קיין מניעה —
איך קום ניט ליעבען קיין מציאה...
אהער מיר אייער שעהנסטע רויז !"
מען האָט איהם אויפגעמאַכט אַ צימער
פול בלומען און פול שימער.
אַנטקעגען איז צו איהם געקומען
די שעהנסטע בלום פון אַלע בלומען.

„איך האָב דיך ליעב", האָט זי געלאַכט.
„מיין אַלטער, אַלטער גוטער פריינד !
נור דיר אַליין פערדאַנק איך היינט,
דיין „ליעבשאַפט" האָט מיך דאָ געבראַכט...
אָ, קום, מיין אַלטער מייסטער, קום
און נעהם מיך היים אַרום,
און ליעב מיך מיט דיין גאַנצע מאַכט !..."

איהר שעהנקייט האָט איהם באַלד געבלענדעט,
און מיט אַ ליידענשאַפטליך לוסט
איז ער געפאַלען אויף איהר ברוסט,
וואָס ער דער ערשטער האָט געשענדעט
אין ווערקשטאַט, וואו זי האָט געשאַפט
פאַר איהם, יאָ, וואו זי האָט געשקלאַפט.

. . . . . .

. . . . . .

„איצט געה!" — האָט זי געזאָגט —
„דו זעהסט? דערויסען טאָגט...
אָ, דער געדאַנק!
דיין לוין איז דיר געגעבען:
דו בלייבסט איצט קראַנק
דיין גאַנצען, שווארצען לעבען..."

* * *

און שטום און בלייך ווי טויט איז ער אַוועק געשווינד.
בעגלייט פון שדים, פון זיין אייגענע זינד...

דרייערליי ליעבעס

אין דער פריה בעזוכט איהר א פראסטער מאן,
א מיאוס'ער, מיט דומע רייד,
אן אבגעלאז'נער און א גראביאן;
זי גיט איהם „ליעבע" מיט גרוים לייד.

בייטאג בעזוכט איהר אן אלטער, א נאר,
וואס איז שוין נאה'נט פון קבר'ס טהיר,
אן אבגעלעבטער, פערפראָרען און דאר,
ער זוכט נור וואַרעמקייט ביי איהר.

ביינאכט קומט א בחור געזונד און שעהן,
און הייסע ליעבע איז זיין ציעל;
זי וואָלט זיך בענוגענט מיט איהם אליין,
מיט זיינע קושען שטארק און פיעל.

דאך ליעבט ער נור א ווײַלע און ניט מעהר,
וואָלט איהר ניט וועלען אלס זיין ווייב,
דרום איז זי צופריעדען אבי א „ער"
און שמייכעלט, און פערקויפט איהר לייב.

די אָבגעגאַרטע

געדיינקסט דו, ווי דו האָסט מיר ליעבע געשוואָרען?
געגרינט האָט דער עפּעלבוים צווישען די קאָרען.
דער פייגעל האָט רוהיג געבליקט פון די צווייגען —
און אַלצדינג אַרום איז געלעגען אין שווייגען...
אָ, ווער האָט עס דאַמאָלס געוואוסט דיין כונה?
געשטומט האָבען הימעל און ערד, און לבנה,
ווען דו האָסט געשוואָרען פאַר מיר מיט אַ פייער,
אַז אייביג פערבלייבסט דו מיין איינציג געטרייער.
דו האָסט מיך בע'כשופ'ט, דו האָסט מיך בעטרונקען,
איך בין ווי בעטויבט אין דיין אַרעם געזונקען...
אָ, דאַן איז דיין אונריינער וואונש דיר געלונגען,
דו האָסט אין מיין הייליגטהום פרעך איינגעדרונגען,
מיין עהרע גערויבט און מיין לעבען צוריסען,
מיך ביטער בעליידיגט און ענדליך פערשמיסען.

„בין אַרעם און עלענד, וואָס דאַרפסט דו זיך שטערען?
פלעג איך ביי דיר שטענדיג זיך בעטען מיט טרעהרען.
און דו ביסט דאָך רייך און געבילדעט, און איידעל...
געה, זוך דיר אַ שעהנערע, רייכערע מיידעל!
אָ, זאָל מיך דער פייער פון עלענד פערברענען,
פלעג איך צו דיר זאָגען, דו דאַרפסט מיך ניט קענען.

פערגעס אַן מיין שעהנהייט, איך דאַרף נלט קיין גבירות,
אַ, לאָז מיך אין אַרמוטה, איך זוך קיין עשירות".
געדיינקסט דו די נאַכט, ווען מיר זיינען געגאַנגען?
דער מאַנד איז ווי זילבער אין הימעל געהאַנגען,
פון גאָלדענע שטערען בעקראַנצט אין דער סביבה,
וואָס האָבען געשמייכעלט ווי קינדער נאַאיווע...
געדיינקסט יענע נאַכט? אַ, דו דאַרפסט איהר געדיינקען!
איך שיינק עס דיר, גאָט זאָל אין הימעל דיר שיינקען!

איך האָב זיך ביי דיר מיט רחמנות געבעטען:
„אַ, ריים מיך נים אויס, וועסט מיך שפּעטער צוטרעטען....
„אַ, לאָז מיך! איך וועל מיר צווישען די מאַשינען
אַן עהרליכען מאַן, אַ געליעבטען געפינען.
אַ שאַפּ־מיידעל בין איך, וואָס האָב איך צו קלייבען?
בין אַרעם געבאָרען, וועל אַרעם פערבלייבען".
דאָך דו האָסט מיט זיסע און קונציגע ווערטער
געשוואָרען, אַז דו נור מוזט זיין מיין בעשערטער.
צו שעהן בין איך, האָסט דו געזאָגט, צו פערוויאַנען.
פאַר מיר איז אַ בעסערעס לעבען פאַראַנען.
געדיינקסט דו די נאַכט?.... זי איז לאַנג שוין פערגאַנגען.
דער ווינטעל האָט קוים וואָס געשאָקעלט די זאַנגען,
אַרום די נאַטור האָט געקוקט און געשוויגען.
אַ, ווער האָט גערעכענט דו זאָלסט מיך בעטריגען?

אצינד, זאָגסט דו, ווילסט דו מיך מעהר ניט בעגעגנען,
איך האָב ניט דאַגעגען, איך קום זיך געזעגנען.
איך ווייס, אַז דו גיעבסט זיך אַן אַנדערער איבער,
נו, ווינש איך דיר מזל טוב.... מזל, מיין ליעבער!
דו ביסט קיין בעל חייב, דיין שם איז גענעזען,
די שולד, זי איז מיינע, יאָ, מיינע געוועזען:
איך האָב ניט געגלויבט, אַז דו וועסט מיך בערויבען,
איך האָב ניט געוואוסט נאָך דעם אונגליק פון גלויבען,
איך האָב נאָך די מענשען גענוי ניט בעגריפען
און האָב ניט געוואוסט, אַז די צונג איז געשליפען.
ניין, דו ביסט ניט שולדיג, איך קום דיר פערצייהען
איך וויל דיך פערלאָזען, איך וויל דיך בעפרייען, —
ווי קום איך, אַן אויסוואורף, אין עלענד געשלאָסען,
פערלאַנגען מיין מייסטער'ס אַ זוהן פאַר אַ חתן?

פון די בערג

אויף די אללעגיינע־בערגער *)
זעהט זיך א רואינע; —
דאָרטען ליגט אַן איינגעפאל'נע
אַלטע קוילענמינע.

און ניט ווייט פון דיעזער חורבה,
איינזאַם און פערלאָזען,
שטעהט א שטיבעלע א קליינע
צווישען ווילדע גראָזען.

דאָרטען פלעגט דער אַלטער בערגמאַן
רוה ביי נאַכט געפינען;
דאָרטען פלעגען זיפצען קלינגען,
שטילע טרעהרען רינען.

דאָך די וויסטע קוילענמינע —
דאָרט איז בלוט געפלאָסען.
אונטען ליעגט דער גוטער אַלטער
און זיין טאָכטער'ס חתן.

---

*) די אללעגיינע בערג געפינען זיך אין פענסילווייניע און ווירדזשיניא שטאאטען און זיינען זעהר רייך אין קוילען מינעס.

און זיין פרומע, שעהנע טאָכטער,
אך, וואָס קען זיין ערגער?
וואַנדעלט מיט אַ גייסט אַ קראַנקען
אויף די שטומע בערגער.

איינזאַם לעבט זי צווישען שטיינער,
אָהן אַ טרייסט, אָהן האָפען;
שפּעט ביי נאַכט נור אויף דער מינע
ווערט זי שטיל אַנטשלאָפען.

דאָך ווי גיך זי שלאָפט נור איין דאָרט
שפּיעלען די כלי זמרים,
און איהר טאָטע, און איהר חתן
עפענען די קברים.

און מיט זיי די בערג־לייט אַלע,
אַלע מיט געזאַנגען...
און ניט ווייט דאָרט פון דעם קלויסטער
הערט מען דומפּפע קלאַנגען.

שטום אַנשוויגען, ווי דער קבר,
שוואַרץ און בלוט בעגאָסען,
נעהמט אין אָרעם זיין געליעבטע
דער פערקיהלטער חתן.

גלייך טרעט צו דער אלטער טאטע,
דורכגעברענט מיט וואונדען,
וויינט און בענשט די קינדער זיינע,
זיפצט און ווערט פערשוואונדען.

דא פערשטומען די כלי זמרים
און די גלאקען אלע, —
אלעם שווינד'ט און שווייגט; עס בלייבען
נור די חתן־כלה.

און זיי בלייבען און זיי טאנצען
רוהיג; קיינער שטערט ניט.
ביז עס גיט א וואונק פון ערגעץ,
און דער חתן ווערט ניט.

דא שפרינגט אויף דעם טויטענ'ס כלה:
„א, די מענשענשעכטער!"
און פערשווינדעט אין די בערגער
מיט א ווילד געלעכטער.

איהר שעהנקייט האָט איהם באַלד געבלענדעט,
און מיט אַ ליידענשאַפטליך לוסט
איז ער געפאַלען אויף איהר ברוסט,
וואָס ער דער ערשטער האָט געשענדעט
אין ווערקשטאַט, וואו זי האָט געשאַפט
פאַר איהם, יאָ, וואו זי האָט געשקלאַפט.

. . . . . .

. . . . . .

„איצט געה!" — האָט זי געזאָגט —
„דו זעהסט? דערויסען טאָגט...
אָ, דער געדאַנק!
דיין לוין איז דיר געגעבען:
דו בלייבסט איצט קראַנק
דיין גאַנצען, שוואַרצען לעבען..."

* * *

און שטום און בלייך ווי טויט איז ער אַוועק געשווינד.
בעגלייט פון שדים, פון זיין אייגענע זינד...

דרייערליי ליעבעס

אין דער פריה בעזוכט איהר א פראסטער מאן,
א מיאוס'ער, מיט דומע רייד,
אן אבגעלאז'נער און א גראביאן;
זי גיט איהם „ליעבע" מיט גרויס לייד.

בייטאג בעזוכט איהר אן אלטער, א נאר,
וואס איז שוין נאה'נט פון קבר'ס טהיר,
אן אבגעלעבטער, פערפראַרען און דאר,
ער זוכט נור וואַרעמקייט ביי איהר.

ביינאכט קומט א בחור געזונד און שעהן,
און הייסע ליעבע איז זיין ציעל;
זי וואלט זיך בענוגענט מיט איהם אליין,
מיט זיינע קושען שטארק און פיעל.

דאך ליעבט ער נור א ווײלע און ניט מעהר,
וואלט איהר ניט וועלען אלס זיין ווייב,
דרום איז זי צופריעדען אבי א „ער"
און שמייכעלט, און פערקויפט איהר לייב.

איהר שעהנקייט האָט איהם באַלד געבלענדעט,
און מיט אַ ליידענשאַפטליך לוסט
איז ער געפאַלען אויף איהר ברוסט,
וואָס ער דער ערשטער האָט געשענדעט
אין ווערקשטאַט, וואו זי האָט געשאַפט
פאַר איהם, יאָ, וואו זי האָט געשקלאַפט.

. . . . . .

. . . . . .

„איצט געה!" — האָט זי געזאָגט —
„דו זעהסט? דערויסען טאָגט...
אָ, דער געדאַנק!
דיין לוין איז דיר געגעבען:
דו בלייבסט איצט קראַנק
דיין גאַנצען, שוואַרצען לעבען..."

* * *

און שטום און בלייך ווי טויט איז ער אַוועק געשווינד.
בעגלייט פון שדים, פון זיין אייגענע זינד...

דרייערליי ליעבעס

אין דער פריה בעזוכט איהר א פראסטער מאן,
א מיאוס'ער, מיט דומע רייד,
אן אבגעלאז'נער און א גראביאן;
זי גיט איהם „ליעבע" מיט גרויס לייד.

בייטאג בעזוכט איהר אן אלטער, א נאר,
וואס איז שוין נאה'נט פון קבר'ס טהיר,
אן אבגעלעבטער, פערפראַרען און דאר,
ער זוכט נור וואַרעמקייט ביי איהר.

ביינאכט קומט א בחור געזונד און שעהן,
און הייסע ליעבע איז זיין ציעל;
זי וואלט זיך בענוגענט מיט איהם אליין,
מיט זיינע קושען שטארק און פיעל.

דאך ליעבט ער נור א ווײלע און ניט מעהר,
וואלט איהר ניט וועלען אלס זיין ווייב,
דרום איז זי צופריעדען אבי א „ער"
און שמייכעלט, און פערקויפט איהר לייב.

איהר שעהנקייט האָט איהם באַלד געבלענדעט,
און מיט אַ ליידענשאַפטליך לוסט
איז ער געפאַלען אויף איהר ברוסט,
וואָס ער דער ערשטער האָט געשענדעט
אין ווערקשטאַט, וואו זי האָט געשאַפט
פאַר איהם, יאָ, וואו זי האָט געשקלאַפט.

. . . . . .

. . . . . .

„איצט געה!" — האָט זי געזאָגט —
„דו זעהסט? דערויסען טאָגט...
אָ, דער געדאַנק!
דיין לוין איז דיר געגעבען:
דו בלייבסט איצט קראַנק
דיין גאַנצען, שוואַרצען לעבען..."

* * *

און שטום און בלייך ווי טויט איז ער אַוועק געשווינד,
בעגלייט פון שדים, פון זיין אייגענע זינד...

דרייערליי ליעבעס

אין דער פריה בעזוכט איהר א פראסטער מאן,
א מיאוס'ער, מיט דומע רייד,
אן אבגעלאז'נער און א גראביאן;
זי גיט איהם „ליעבע" מיט גרוים לייד.

בייטאג בעזוכט איהר אן אלטער, א נאר,
וואס איז שוין נאה'נט פון קבר'ס טהיר,
אן אבגעלעבטער, פערפראָרען און דאר,
ער זוכט נור וואַרעמקייט ביי איהר.

ביינאכט קומט א בחור געזונד און שעהן,
און הייסע ליעבע איז זיין ציעל;
זי וואלט זיך בענוגענט מיט איהם אליין,
מיט זיינע קושען שטארק און פיעל.

דאך ליעבט ער נור א ווײלע און ניט מעהר,
וואלט איהר ניט וועלען אלס זיין ווייב,
דרום איז זי צופריעדען אבי א „ער"
און שמייכעלט, און פערקויפט איהר לייב.

די אָבנענאַרטע

געדיינקסט דו, ווי דו האָסט מיר ליעבע געשוואָרען?
געגרינט האָט דער עפּעלבוים צווישען די קאָרען.
דער פייגעל האָט רוהיג געבליקט פון די צווייגען —
און אַלצדינג אַרום איז געלעגען אין שווייגען...
אָ, ווער האָט עס דאַמאָלס געוואוסט דיין כונה?
געשטומט האָבען הימעל און ערד, און לבנה,
ווען דו האָסט געשוואָרען פאַר מיר מיט אַ פייער,
אַז אייביג פערבלייבסט דו מיין איינציג געטרייער.
דו האָסט מיך בע'כשופ'ט, דו האָסט מיך בעטרונקען,
איך בין ווי בעטויבט אין דיין אָרעם געזונקען...
אָ, דאַן איז דיין אונריינער וואונש דיר געלונגען,
דו האָסט אין מיין הייליגטהום פרעך איינגעדרונגען,
מיין עהרע גערויבט און מיין לעבען צוריסען,
מיך ביטער בעליידיגט און ענדליך פערשמיסען.

„בין אָרעם און עלענד, וואָס דאַרפסט דו זיך שטערען?
פלעג איך ביי דיר שטענדיג זיך בעטען מיט טרעהרען.
און דו ביסט דאָך רייך און געבילדעט, און איידעל...
געה, זוך דיר אַ שעהנערע, רייכערע מיידעל!
אָ, זאָל מיך דער פייער פון עלענד פערברענען,
פלעג איך צו דיר זאָגען, דו דאַרפסט מיך ניט קענען.

פערגעס אַן מיין שעהנהייט, איך דאַרף ניט קיין גבירות,
אַ, לאָז מיך אין אַרמוטה, איך זוך קיין עשירות".
געדיינקסט דו די נאַכט, ווען מיר זיינען געגאַנגען?
דער מאַנד איז ווי זילבער אין הימעל געהאַנגען,
פון גאָלדענע שטערען בעקראַנצט אין דער סביבה,
וואָס האָבען געשמייכעלט ווי קינדער נאַאיווע...
געדיינקסט יענע נאַכט? אַ, דו דאַרפסט איהר געדיינקען!
איך שיינק עס דיר, גאָט זאָל אין הימעל דיר שיינקען!

איך האָב זיך ביי דיר מיט רחמנות געבעטען:
„אַ, ריים מיך ניט אויס, וועסט מיך שפּעטער צוטרעטען....
„אַ, לאָז מיך! איך וועל מיר צווישען די מאַשינען
אַן עהרליכען מאַן, אַ געליעבטען געפינען.
אַ שאַפּ־מיידעל בין איך, וואָס האָב איך צו קלייבען?
בין אַרעם געבאָרען, וועל אַרעם פערבלייבען".
דאָך דו האָסט מיט זיסע און קונציגע ווערטער
געשוואָרען, אַז דו נור מוזט זיין מיין בעשערטער.
צו שעהן בין איך, האָסט דו געזאָגט, צו פערוויאַנען.
פאַר מיר איז אַ בעסערעס לעבען פאַראַנען.
געדיינקסט דו די נאַכט?.... זי איז לאַנג שוין פערגאַנגען.
דער ווינטעל האָט קוים וואָס געשאָקעלט די זאַנגען,
אַרום די נאַטור האָט געקוקט און געשוויגען.
אַ, ווער האָט גערעכענט דו זאָלסט מיך בעטריגען?

אצינד, זאָגסט דו, ווילסט דו מיך מעהר ניט בעגעגנען,
איך האָב ניט דאַגעגען, איך קום זיך געזעגנען.
איך ווייס, אַז דו גיעבסט זיך אַן אַנדערער איבער,
נו, ווינש איך דיר מזל טוב.... מזל, מיין ליעבער!
דו ביסט קיין בעל חייב, דיין שם איז געגעזען,
די שולד, זי איז מיינע, יאָ, מיינע געוועזען:
איך האָב ניט געגלויבט, אַז דו וועסט מיך בערויבען,
איך האָב ניט געוואוסט נאָך דעם אונגליק פון גלויבען,
איך האָב נאָך די מענשען גענוי ניט בעגריפען
און האָב ניט געוואוסט, אַז די צונג איז געשליפען.
ניין, דו ביסט ניט שולדיג, איך קום דיר פערצייהען
איך וויל דיך פערלאָזען, איך וויל דיך בעפרייען, —
ווי קום איך, אַן אויסוואורף, אין עלענד געשלאָסען,
פערלאַנגען מיין מייסטער'ס אַ זוהן פאַר אַ חתן?

פון די בערג

אויף די אללעגיינע־בערגער *)
זעהט זיך א רואינע; —
דאָרטען ליגט אַן איינגעפאל'נע
אַלטע קוילענמינע.

און ניט ווייט פון דיעזער חורבה,
איינזאַם און פערלאָזען,
שטעהט א שטיבעלע א קליינע
צווישען ווילדע גראָזען.

דאָרטען פלעגט דער אַלטער בערגמאַן
רוה ביי נאַכט געפינען;
דאָרטען פלעגען זיפצען קלינגען,
שטילע טרעהרען רינען.

דאָך די וויסטע קוילענמינע —
דאָרט איז בלוט געפלאָסען.
אונטען ליעגט דער גוטער אַלטער
און זיין טאָכטער'ס חתן.

---

*) די אללעגיינע בערג געפינען זיך אין פענסילווייניע און ווירדזשיניא שטאאטען און זיינען זעהר רייך אין קוילען מינעס.

און זיין פרומע, שעהנע טאָכטער,
אך, וואָס קען זיין ערגער?
וואַנדעלט מיט אַ גייסט אַ קראַנקען
אויף די שטומע בערגער.

איינזאַם לעבט זי צווישען שטיינער,
אָהן אַ טרייסט, אָהן האָפען;
שפּעט ביי נאַכט נור אויף דער מינע
ווערט זי שטיל אַנטשלאָפען.

דאָך ווי גיך זי שלאָפט נור איין דאָרט
שפּיעלען די כלי זמרים,
און איהר טאַטע, און איהר חתן
עפענען די קברים.

און מיט זיי די בערג־לייט אַלע,
אַלע מיט געזאַנגען...
און ניט ווייט דאָרט פון דעם קלויסטער
הערט מען דומפּפע קלאַנגען.

שטום אַנשוויגען, ווי דער קבר,
שוואַרץ און בלוט בעגאָסען,
נעהמט אין אָרעם זיין געליעבטע
דער פערקיהלטער חתן.

גלייך טרעט צו דער אלטער טאטע,
דורכגעברענט מיט וואונדען,
וויינט און בענשט די קינדער זיינע,
זיפצט און ווערט פערשוואונדען.

דא פערשטומען די כלי זמרים
און די גלאקען אלע, —
אלעס שווינד'ט און שווייגט; עס בלייבען
נור די חתן־כלה.

און זיי בלייבען און זיי טאנצען
רוהיג; קיינער שטערט ניט.
ביז עס גיט א וואונק פון ערגעץ,
און דער חתן ווערט ניט.

דא שפרינגט אויף דעם טויטענ'ס כלה:
„א, די מענשענשעכטער!"
און פערשווינדעט אין די בערגער
מיט א ווילד געלעכטער.

ניט זוך מיך...

ניט זוך מיך וואו די פויגעל זינגען!
געפינסט מיך דאָרטען ניט, מיין שאַטץ;
אַ שקלאַוו בין איך, וואו קייטען קלינגען,
דאָרטען איז מיין רוהע פּלאַץ.

ניט זוך מיך וואו די מירטען גרינען!
געפינסט מיך דאָרטען ניט, מיין שאַטץ;
וואו לעבענס וועלקען ביי מאַשינען,
דאָרטען איז מיין רוהע פּלאַץ.

ניט זוך מיך וואו פּאָנטאַנען שפּריצען!
געפינסט מיך דאָרטען ניט, מיין שאַטץ;
וואו טרעהרען רינען, צייהנער קריצען,
דאָרטען איז מיין רוהע פּלאַץ.

און ליעבסט דו מיך מיט וואַהרע ליעבע,
טאָ זוך מיר דאָרטען אויף, מיין שאַטץ!
און הייטער אויף מיין הערץ די טריעבע,
און מאַך מיר זיס מיין רוהע פּלאַץ.

פערדינען...

(צו א מיידעלע).

וואוהין, וואוהין, דו שעהנעס קינד?
די וועלט איז נאך ניט אפען!
אַ, זעה, ווי שטיל דאָ איז ארום!
פארטאָג, די גאסען שטעהען שטום, —
וואוהין, וואוהין, אזוי געשווינד?
יעצט איז דאך גוט צו שלאָפען:
די בלומען טרוימען דאך נאך — זעהסט?
עס שווייגט נאך יעדער פייגעלנעסט, —
וואוהין פארט טרייבט עס דיך אצינד?
וואו לויפסטו, זאג, בעגיענען?
„איך געה פערדינען!"

וואוהין, וואוהין, דו שעהנעס קינד,
'זוי שפעט ביי נאכט שפאצירען?
אליין דורך פינסטערניס און קעלט?
און אלעס רוהט, עס שווייגט די וועלט, —
וואוהין פארט טראגט עס דיך דער ווינד?
דו וועסט דאך נאך פעראירען.

קוים האָט דער טאָג דיר ניט געלאַכט,
וואָס קען דיר העלפען דען די נאַכט?
זי איז דאָך שטום און טויב, און בלינד.
וואוהין מיט לייכטען זינען?
„איך געה פערדיענען"....

ליעבע און אָרעמקייט

זי איז אַ דיענסט ביי רייכע לייט,
און ער אַ „האַנד" אין אַ פאַבריק,
און קומט דער אָבענד, קומט דאָס גליק
אַ, זי דערוואַרט שוין קוים די צייט.

ער קומט אַריין צו איהר אין קיך
און גיט אַ קוס און כאַפּט אַ „בים".
מען טאָר ניט וויסען ווער ער איז,
און דער וויזיט מוז זיין אויף גיך.

דער קעסעל זינגט... זי הערט זיך איין:
זיי וועלען הייראַטהען, און דאַן
איז זי דאָס ווייב און ער דער מאַן,
אַליין די בעלי בתים זיין.

זי מישט דעם פולען טאָפּ און טראַכט:
ער איז אַן אָר'מער אַרבייטער,
איהר אייג'נער טאָפּ בלייבט אפשר לעער,
זי טראַכט און וואַכט די גאַנצע נאַכט...

שולמית

(פּאָעמע)

אויף אַ גרינבעגראָזטע וויזע,
ביי אַ זילבער־קלאָרען טייכעל,
רונד בעפּוצט מיט יונגע פּאַלמען,
איבער זיי די גאָלד'נע זונן —

זיצט דעם מזרח'ס שעהנסטע טאָכטער
ביי דעם קעניג'ס רייכסטע סטאַדע;
זיצט שולמית, די פּאַסטושקע,
ביי די שעהנע, ליעבע שאָף.

קוים מאַכט אויף דער יונגער מאָרגען
זיינע גאָלד'נע, זיסע ברעמען,
אויף די פעלדער גרין און טויאיג,
ווערט בעגריסט ער פון איהר בליק.

און דער אויפגעוועקטער הימעל
צינדט זיך אָן, ווי פלאַק'ריג פייער,
פון איהר שעהנקייט; און פאַר ליעבע
ווערט דער טאָג צוגליהט און היים.

און דער פרישער, גרינער וואַלד כאַפּט
פּלוצלונג אויף זיך אַ פערליעבטער,
און ער פרעגט דורך טויזענד פויגעל
אויב נאָך שעהנערעס איז פאַראַן.

און דער גאַנצער גאָלד'נער מזרח
ענטפערט „ניין" איהם, און די הויכע
שטאָלצע פּאַלמען זאָגען „ניין" איהם,
„ניין", זאָגט די נאַטור אַליין.

איהר צו מאָלען איז אַ פּריפונג,
איהר צו שילדערען — אונמעגליך!
וועלכער פינזעל! וועלכע פעדער!
וועלכע קינסטלער! וועלכע קונסט!

לאָקען ווי געקרויזטע שטראַהלען,
שפּרייטען זיך אַרום אַלבאַסטער
קלאָרע, אָבגערונדיגטע, געשניצטע,
פיין געגלעטע שולטער צוויי.

די פיגורע שטאָלץ און פּאַלמיג,
אויסגעגאָסען איז אַ ווייסקייט
אויף די קונציג אָבגעטאָקטע,
סאַמעט־גלאַטע שוואַנענהאַלז.

שוואַרצע קאַרשען־אויגען גלאַנצען
איבער צוויי קאַרלענרויטע
באַקען, איבער פּורפּור־רויזע
ליפּען, פריש ווי אָנהויב מאַי.

אין איהר מינע טהראָנט דאָס לעבען,
רוהט די פרייד פון אַלע וועלטען,
אין איהר בליק — אַ געטליך פייער
וועקט צום הימעל׳ס העכסטע לוסט.

און די רייכסטע קרוין פון מזרח,
פון דעם קליגסטען קאָפּ געטראָגען,
ליעגט צו איהרע פיס געבויגען
האַלב פערדונקעלט, גאַנץ פערשעמט.

דען געזאָגט האָט מען דעם קעניג
פון דער וואונדער־שעהנע מיידעל,
און ער זעהט זי, און פערליעבט זיך,
און ער ציטערט און ער רעדט:

„אַלע בלומען פון דעם שרון,
פון דעם זתים אַלע עהלבערט,
אַלע צעד׳רען פון לבנון,
כרמל, חרמון, זיינען מיין!

„דורך מיין וואונש און דורך מיין ווילען
ווערט געפלאַנצט און אויך געריסען,
העלדען, פירסטען, פרינצען קניען
פאַר מיין וואָרט — עס מוז געשעהן!

„צו די פויגעל אין דער לופטען
רייד איך, צו די ווילדע חיות.
אי דעם נאַכטיגאַלען־טרילער
קען איך, אי דעם ברום פון לייב.

„ווילדע גייסטער, וועלכע הערשען
אין די לעערקייט פון די וועלטען,
רוף איך מיט מיין וואָרט, זיי קומען,
קומט דער שטן מיט זיין ווייב.

„אין מיין חכמה לייכט דער הימעל,
און די גרינע וויזען דופטען
אין מיין זינגען; מיינע אוצרות
זיינען פיעל און אָהן אַ גרונד.

„מיט בריליאַנטען צאָהל איך, קרוינען
שיינק איך, מלוכות טהייל איך....
שלמה איז מיין נאָמען, מיידעל,
און דו פיטערסט מיינע שאָף.

„אין דעם שרון פון דיין הארצען
וויל שפּאַצירען מיין נשמה,
אין דעם טוי פון יענע בלומען
וויל זיך טובל זיין מיין גייסט.

„ליעבעס־דורסט פערברענט דאָס הערץ מיר,
נור דער לאָבונגדיגער נעקטאַר,
וואָס בעטויהט די פּורפּור־רויזע
ליפּען דיינע, לעשט מיין בראַנד“.

* * *

דאָך עס האָט זיך ניט געבויגען
אַ נשמה פאַר אַ סצעפּטער,
פאַר אַ שווערד די ריינע אונשולד
און אַ הערץ פאַר אַ מאָנאַרך.

ליעבע קויפט מען ניט פאַר קרוינען,
בלומען, וואָס אין הערצען בליהען,
ווען אויך ביי אַ פּאַסטוך־מיידעל,
רייסט דער שטאַרקסטער קעניג ניט.

און געענטפערט האָט די שעהנע:
„גרויסער הערשער, אייער הויכקייט,
וועט ערלויבען מיין נשמה
אייך צו זינגען וואָס זי פיהלט“.

און אַלבאַסטער־קלאָרע פינגער
האָבען אוים די זיסע סטרונעס
פון אַ שעהן־געשניצטע האַרפע
אויסגעקושט דאָס שעהנע ליעד:

„אונטער די בערגעלאַך
פיטערט אַ פאַסטוכיל,
היט זיינע טשערעדעס,
לוסטיגע רינדער.
ער איז דער ליעבליכסטער,
ער איז דער טהייערסטער,
ער איז דער שעהנסטער פון
אירדישע קינדער.

„ער איז פון טויזענדע
אויסערוועהלט — איינער נור!
פונקט ווי די צעד'רען
אין גרינעם לבנון.
ליעבער פון פרינצען און
קעניגע, טהייערער
איז מיר מיין ליעבער פון
מילי מיליאָנען.

„בעסער פון לאָבונגען
זיינען דעם ליעבענדענ׳ס
זיסע, געווירציגע
קושען צו טרינקען.
הימלישע וואוילטאָגען
פיהל איך, ערקוויקונגען,
שטיל אין זיין הייליגען
אָרעם צו זינקען.

„דאָרט וואו זיין אָטהעם וועהט
פיהל איך אַ זעליגקייט;
דאָרט וואו זיין בליק ערשיינט —
אייביגעס לעבען.
זאָגט מיר, איהר שעפעלעך,
הערצענס פערטרויטעסטע:
קען מיר דער הימעל נאָך
העכערעס געבען?

„זאָגט מיר, איהר בערגעלאך
גרינע און שעהנינקע,
ליעבינקע פייגעלאך,
רעדט פון דער לופטען!

קען איך מיין הארציגען
אויסבייטען? ענטפערט מיר!
איהם, מיין איין איינציגען,
גינגאָלד געפּרופטען?

„שוין, דאַכט מיר, הער איך איהם
צווישען די צעדערען!
זינגענדיג, שפּאַנענדיג
בערגער, — מיין ליעבער!
ציטער ניט, הארץ מיינעס!
פיבער ניט, פלאַטער ניט,
זאָנסט שטאַרב איך ליעבענדיג,
טראָג דאָס ניט איבער“.

* * *

און פערשעהמט האָט זיך דער קעניג:
„זי פערטוישט מיך אויף אַ פּאַסטוך!
און ער האָט זיין וועה געטראָגען
אויף די פּאַרפיומירטע בערג.

יהודית און הלפורנש

(פ אָ ע מ אַ)

פון די אַלטע, אַלטע בלעטער
הערט זיך אַ פערשטיקטער קול,
וואָס דערצעהלט אונז ווי אַמאָל,
ווען בעזיעגט האָט גאָט די געטער
און בעזאָרגט זיין פאָלק מיט רעטער
און מיט נסים אָהן אַ צאָהל —
ווי אַמאָל האָט אונז אַ שעהנהייט
דורך איהר ליעבע און איהר ריינהייט,
אין אַ טרויעריגע צייט,
פון אַ גרויסע נויט בעפרייט.

* * *

זאַמד און ערד — דעם שונא'ס ריעזען!
אשור שיקט איהר גאַנצע מאַכט.
ווי די בליצען דורך דער נאַכט
לייכטען שווערדען, בלאַנקען שפּיעזען,
דאָך אַ פרוי האָט זיך בעוויעזען, —
גאָט האָט טיעף אין איהר ערוואַכט.

זי איז פרעכטיג ווי דער שרון
צום בעזיעגען נור געבאָרען,
ציון׳ס שעהנסטע, זיסטע בלום:
לייב און זעעלע אָהן אַ מום.

אַן אלמנה איז די שעהנע,
און זי איז בעריהמט אין שטאָדט;
גאַנץ מיט מענשען און מיט גאָט.
אין יהודה איז זי איינע:
שעהן און רייך, און פרום ווי קיינע,
און איהר וואָרט איז אַ געבאָט.
זייט זי איז אַליין געבליעבען,
וויינט זי אויף איהר מאַן דעם ליעבען,
האָט די וועלט פאַר איהר קיין ווערט
און זי נייגט איהר קאָפּ צו דר׳ערד....

איינזאַם זיצט זי אין איהר חדר,
זי דערווייטערט זיך פון פוץ.
קיין זאַך האָט פאַר איהר קיין נוץ,
פיעל בריליאַנטען, רייכע קליידער,
דאָך פאַר וועמען? ליידער! ליידער!
זי געניסט ניט פון איהר גוטס.

איצטער קלאָגט די גאַנצע אומה,
און יהודית קלאָגט, די פרומע!
שוין בעשלאָסען איז דער בראָך:
אָנצונעהמען אשור׳ס יאָך.

* * *

עס שטעהען די זקנים
און קוקען צושראָקען,
און שאָקלען די קעפּ
מיט די זילבערנע לאָקען,
און קוקען פערפינסטערט
ארונטער צו דר׳ערד:
„ווי ברעכט מען א אומה?
ווי גיט מען זיך אונטער?"
עס פאַלען די טרעהרען,
די הייסע ארונטער
און ווערען פערלאָרען
ביי זיי אין די בערד.
עס סטראַשעט דער שווערד!

עס קומען פערוויינטע
כהנים געגאַנגען,
עס קרעכצען לויים
פערצאָגטע געזאַנגען:

„דער דורסט און דער הונגער" —
א שרעקליכער קאָר!
עס נעהמען די העלדען
אומזיסט די כלי זיין,
זיי וועלען דאָס לאַנד מעהר
ניט קענען בעפרייען.
עס רייסען די פרויען
פון קאָפּ זיך די האָר.
די ענדע איז קלאָר!

און עוזיה, דער עלטסטער
פון בתול קומט צורייטען.
דעם גאַנג פון זיין פערד
קען דער עולם פון ווייטען.
ער קומט אָן, דער זקן,
מיט ניי'ס פון דער שלאַכט:
„מיר זיינען פאַרלאָרען,
דאָך מוז עס געוועהרען,
נאָך עטליכע טעג, און
וועט גאָט אונז ניט הערען,
דאַן מוזען מיר פאַלען,
דאַן זינקט אונזער מאַכט
אין אייביגע נאַכט".

גליווערענדיג ווי די שטיינער,
ריהרט דאס פאלק זיך ניט פון ארט,
קיינער וואגט צו ריידען, קיינער!
און עס כליפען נור די ווייגער...
פלוצלונג הילכט א שטארקעס וואָרט:

„פאלען אדער טריאומפירען
זאל דאס אויסערוועהלטע לאנד!
ווילט איהר אונזער גאט פרובירען,
אויב ער קען מלחמה פיהרען,
אויב עס דיענט איהם נאך זיין האנד?

„ווייסט איהר דען ניט, אז זיין בויגען
גילט איהם איצט נאך ווי אמאל?
הייבט נור אויף צו איהם די אויגען,
ער וועט העלפען, איהר וועט טויגען,
וואונדער טהוט ער אהן א צאהל.

„האט ער ניט דעם ים געשניטען
און געפיהרט בעפרייטע קנעכט?
איז ער ניט פאראוים געריטען,
וואו מיר האבען נור געליטען
און געהיט אונז דורך די נעכט?

„וואָס איז אשור מיט איהר גבורה
און די מאַכט פון אַ טיראַן?
וואָס האָט חיל ביי איהם אַ צורה?
קוקט ער נור, איז זייער קבורה,
און זיי זיינען נישט פאַראַן.

„איך בין נור אַ ווייב אַ שוואַכע,
דאָך, מיין פאַנציר איז מיין גאָט!
פאַר מיין לאַנד פערלאַנג איך ראַכע.
טיעפער, העכער, גייסטער פלאַכע!
האַנד אין האַנד, אויף גאָט'ס בעראַטה.

„גאָט האָט מיר געשיקט אַ זינען
און זיין ליכט איז אין מיין בליק.
די געדאַנקען מיינע שפּיענען....
וואַרט, איך וועל זיך דאָ געפינען,
האָפט צו גאָט, איך קום צוריק.....

„וואו איך געה, דאַרף איך ניט זאָגען,
דאָס פערבלייבט מיט מיר אַ סוד.
נור ניט וויינען, ניט פערצאָגען!
גאָט איז שטאַרק, מיר וועלען שלאָגען —
איך פערלאָז אַצינד די שטאָדט.

„שטיל, דער קאמפף פערלאנגט קיין טרויער.
זעהט, מיין ברוסט איז פעסט ווי שטאָל!
הייסט מיר עפענען דעם טויער!
שטעהט און ווארט נאָך קורצען דויער,
און איהר הערט צוריק מיין קול...“

און יהודית איז אַנטשוויגען,
נור דאָס פאָלק האָט גלייך געקניעט:
„אמת רעדט איהר צונג, קיין ליעגען,
געה, געבענשטע, דו וועסט זיעגען, —
נעהם אַ הייסע ברכה מיט“.

* * *

אויף אַ בעט פון גינגאָלד,
אָנגעזעצט ווי רויגען
מיט אבנים טובות,
ליעגט דער העלד הלפורנש
פירסטליך אויסגעצויגען.

פון די אויגען שטראהלען איהם
גבורה, שטראהלט נצחון, —
ער איז אשור'ס אָרעם,
שטעדט האָט ער פער'מדבר'ט,
פעסטונגען געבראָכען.

„מאָרגען פאַלט יהודה!"
מורמעלט קאַלט דער קריעגער,
און בעטראַכט זיין דעגען
מיט געשאַרפטע בליקען,
ווי אַ ווילדער טיגער.

„מאָרגען פאַלט יהודה,
און זיין בלוט וועט גיסען
ווי די שנעלע וועללען
פון דעם אַלטען ירדן,
וועלכע אונטען פליסען.

„מאָרגען פאַלט יהודה,
און זיין בלוט וועט רינען.
מיטלייד וועט ער בעטען,
אשור וועט ער הערען,
איהרע געטער דיענען..."

* * *

פערל אין די האָר און
גינגאָלד אין די קליידער.
שטעהט יהודית שטראַהלענד
אין הלפורנש חדר.

דריי מעת לעת פערגאַנגען
זייט זי איז געקומען, —
זי האָט איהם געפאַנגען,
זי האָט איהם גענומען.

אין דעם שונא'ס לאַגער
שטעלט זי איין דאָס לעבען.
פלענער איהם געוויעזען,
עצות איהם געגעבען....

און דער העלד, — אַ גלויבער,
רעדט צו איהר מיט גוטען.
הערשט אויף איהם איהר צויבער,
ברענען איהם די בלוטען....

ווייגען הייסט ער ברענגען,
טהייערע געטראַנקען,
און אַ זינד פערבאָרגען
ליעגט אין זיין געדאַנקען....

און ער טרינקט אַלץ מעהרער,
אום זיין בראַנד צו שטילען,
דאָך זיין זינד ווערט שווערער
און ער הויבט אָן ציעלען:

„געהט, פערבלייבט דאָ קיינער.
לאָזט מיך, שוואַרצע ראָבען!
לאָזט מיך מיט דער שעהנער,
לאָזט זיך מיך דערלאָבען!"

און יהודית שמייכעלט,
קיחלט זיך מיט איהר פעכער,
און זי גיסט גע'שכל'ט
בעכער איהם נאָך בעכער....

שוין בעפאַלט אַ דרימעל
דעם בערוישטען טיגער:
„גרויסער גאָט אין הימעל,
זאַי ישראל'ס זיעגער!"

איהר וויל ער דערגרייכען,
וויין האָט ער געטראָפען,
און ער איז געפאַלען,
און איז איינגעשלאָפען...

. . . . . .

שאַרף איז דער שווערד און געשליפען,
זי האָט איהם ערגריפען!

טרעט זי צום בעט מיט א שרעקען,
זי זאָל איהם ניט וועקען:

„ער זאָל מיין פאָלק ניט פערדאַרבען,
דער שונא זאָל שטאַרבען!"

איצטער פערשליסט זי די טיהרען,
מען זאָל ניט דערשפּירען!

נייגט זי דעם אויער צום הערען, —
א סוף זאָל דאָס ווערן!

ס'בליצען די אויגען און שטראַהלען...
א קאָפּ איז געפאַלען!

. . . . . .

דאָבעלט פינסטער איז די נאַכט,
און דורך אשור'ס שוואַרצע רייהען
געהט א פרייד צו היילען וועהען,
געהט יהודית שטיל און זאַכט
בערג אויף, בערג אָפּ,
און טראָגט א קאָפּ.

פינסטער שוועבט זי דורכ'ן פעלד,
מיט א מורא, מיט נצחון!
אשור'ס יחום איז געבראָכען:
טוידט איז איהר געוואַגטער העלד.
זיין אייג'נער שווערד
האָט איהם צושטערט.

„מאַכט מיר אויף דעם טויער גיך,
עפענט, שוועסטער! עפענט, ברידער!
גאָט איז גרויס, ער ברענגט מיך וויעדער, —
דאָס בין איך! בין איך! בין איך! —
בעגריסט דעם פריינד
און יאָגט דעם פיינד!"

שיר השירים

נאָכגעדיכטעט

צווייטער טייל

פאָרוואָרט צו „שיר השירים".

„שיר השירים", — אין דייטש רופען זיי עס „דאס האָהע ליעד", דאָס הייסט אין אונזער מאַמע־לשון: דאָס הויכע ליעד, דאָס געהויבענע ליעד. אמת, שיר השירים איז טאַקע אַ געהויבענע מייסטער־שטיק, פיעלייכט דאָס געהויבענסטע אין דער וועלט־ליטעראַטור פון ליעבע־ליעדער; דאָך איז דער דייטשער נאָמען ניט די ריכטיגע איבערזעצונג פון די העברעאישע ווערטער „שיר השירים".

ווערטערליך און טרעפענד איז איבערזעצט דער ענגלישער נאָמען פון דיעזען ביבלישען פריהלינג „סאָנג אָוו סאָנגס", דאָס ליעד פון ליעדער. דאָס איז ריכטיג איבערגעגעבען די בע־דייטונג פון די העברעאישע ווערטער „שיר השירים".

דאָס דאָזיגע געהויבענע ליעד איז אין גרונט גענומען דאָס, וואָס מען רופט אין דער מוזיק „פּאָטפּורי" — אַ בינטעל פער־שיעדענע מעלאָדיען צונויפגעצויגען אויף איין גאָלדענעם שנור פון מוזיק. מען דאַרף נור דורכלעזען איין קאַפּיטעל שיר השירים אום צו זעהן, אַז עס „קלעפּט ניט", אַז דאָס איז אַ זאַמלונג פון פערשיעדענע ליעבע־ליעדער, איינגעטיילט אין קאַפּיטלען.

פאָרוואָרט צו „שיר השירים“.

„שיר השירים“, — אין דייטש רופען זיי עס „דאס האָהע ליעד“, דאָס הייסט אין אונזער מאַמע־לשון: דאָס הויכע ליעד, דאָס געהויבענע ליעד. אמת, שיר השירים איז טאַקע א געהויבענע מייסטער־שטיק, פיעלייכט דאָס געהויבענסטע אין דער וועלט־ליטעראַטור פון ליעבע־ליעדער; דאָך איז דער דייטשער נאָמען ניט די ריכטיגע איבערזעצונג פון די העברעאישע ווערטער „שיר השירים“.

ווערטערליך און טרעפענד איז איבערזעצט דער ענגלישער נאָמען פון דיעזען ביבלישען פריהלינג „סאָנג אָוו סאָנגס“, דאָס ליעד פון ליעדער. דאָס איז ריכטיג איבערגעגעבען די בעדייטונג פון די העברעאישע ווערטער „שיר השירים“.

דאָס דאָזיגע געהויבענע ליעד איז אין גרונט גענומען דאָס, וואָס מען רופט אין דער מוזיק „פּאָטפּורי“ — א בינטעל פערשיעדענע מעלאָדיען צונויפגעצויגען אויף איין גאָלדענעם שנור פון מוזיק. מען דאַרף נור דורכלעזען איין קאַפּיטעל שיר השירים אום צו זעהן, אז עס „קלעפּט ניט“, אז דאָס איז א זאַמלונג פון פערשיעדענע ליעבע־ליעדער, איינגעטיילט אין קאַפּיטלען.

עס זיינען שוין דאָ מאַנכע ניט־געלונגענע איבערזעצונגען פון שיר השירים אין אידיש. די איבערזעצער האָבען גע־זוכט צו זיין נעטריי צום העברעאישען טעקסט און דאָס האָט פיעל געשאד'ט זייער איבערזעצונג. מאַנכער איבערזעצער האָט אויך געזוכט איינצוטיילען די איבערזעצונג זיינע אין נייע קאַפּיטלען, לויט איינענעם געשמאַק, דאָס איז איהם אָבער ניט געלונגען.

איך האָב זיך נור בעמיהט איבערצוגעבען די נשמה פון דעם שיר השירים, דעם אָריענטאַליש־פּאָעטישען האוך, אָבער ניט די ווערטער. די ווערטער אין אידיש קענען ניט אַזוי רייך קלינגען, ווי די זעלבינע ווערטער אין דער פרינצליכער שפּראַך פון דער ביבעל. איך האָב איינענטליך שיר השירים ניט איבערזעצט נור נאָכגעדיכטעט. דאָס איז אַלץ, וואָס עס לאָזט זיך טהאָן אין אַזאַ פאַל, ווען מען מיינט צו בלייבען גע־רעכט צום אָריגינאַל און געבען די לעזער כאָטש אַ שטיקעל בע־גריעף פון די שעהנקייט און דעם לוקסוס־רייכען שוואונג פון דער פערליעבטער אידישער זעעלע אין די פעלדער פון ארץ ישראל. איך האָף, אַז זאַכפערשטענדיגע מענשען וועלען קוקען מיט מילדע בליקען אויף מיין דורכאויס ערנסטע אַרבייט. זיי וועלען נעהמען אין אָנבעטראַכט מיין גוטע כונה און מודה זיין, אַז איך האָב געזוכט מיט אַן אמת צו בערייכערען אונזער פאָלקס־שפּראַך און ברייננען דעם עולם נעהנטער צו די אונשאַצבאַרע אוצרות פון אונזערע הייליגע שריפטען. וואָס די איינטיילונג פון די קאַפּיטלען אָנבעטרעפט, האָב איך זיי געלאָזען ווי אין דער ביבעל, וואו זיי זיינען איינגעטיילט צום בעסטען.

ריידענדיג ווענען „שיר השירים" איז כדאי צו בעמערקען, דאָס פרומע ביבעל־פאָרשער, אידען אַזוי גוט ווי קריסטען, זיינען

ניט שטארק צופריערען מיט דעם געדאנק, אז דער דאזיגער ביבלישער בוך זאל בעשטעהן פון פשוט'ע ליעבע־ליעדער, ווי מענשען פערשטעהען דאס. היתכון, אז די, וועלכע האבען צו־נויפגעשטעלט די פינף הייליגע ספרים, זאלען אריינגעהמען אין זיי אזא „טרפה" זאך, ווי ליעבע? דאס קען דאך ניט געמאלט זיין! מן הסתם ליגט אין דעם דאזיגען „שיר השירים" עפעס א מין בעהאלטענער, הייליגער געדאנק; עפעס א מין קבלה, וואס מוז אנדערש פערטייטשט ווערען.

די קריסטליכע טעאלאגען טייטשען דארום אוים, דאס די געליעבטע פון „שיר השירים" איז די קירכע און דער געליעב־טער — יעזוס קריסטוס. די אידישע רעליגיעזע געלעהרטע, ווייערער, ווילען האבען, אז די געליעבטע שולמית איז די כנסת ישראל, דאס יודענטהום, און דער געליעבטער, שלמה — כביכול, גאט אליין; אז ער איז פערליעבט אין יודענטהום און נעהט אוים נאך איהר...

מיר, אבער, זיינען שטערבליכע מענשען, וואס ווילען זיך ניט דולען מיט אויבער המצאות. פאר אונז איז גוט גענוג, אז „שיר השירים" זאל זיין א זאמלונג פון אידישע ליעבע־ליעדער, וואס זיינען געזונגען געווארען פון אידישען פאלק אין די פעלדער און ווייגנערטנער פון ארץ ישראל. מיר גלויבען, אז די פשוט'ע ליעבע, ווי דאס פאלק פערשטעהט דאס, איז הייליגער, געטלי־כער און אייביגער, ווי אלע אריינגעטייטשטע כונות און פשט'לאך פון רעליגיעזע קאפ פערדרעהער. ליעבע איז אין גרונט גענומען נאך א נאמען פאר שעהנהייט, לעבען און אייביגקייט. ליעבע איז געווען די כונה פון דער בעשאפונג. מיט ליעבע האל־טען זיך די עלעמענטען, פערטראגען זיך איינע מיט די אנדערע. ליעבע האלט אויף דעם גאנצען אוניווערז. מיט ליעבע דרעהען

זיך די שטערן ארום דער זונן. ליעבע איז די גראוויטאציע, וואס הערשט אתמען און אויבען, און נאר בטלנים און כניאקעס פערמישען ליעבע מיט ליידענשאפט און פערקרימען די נאז אויף די געטליכע פרייד פון לעבען. עס זיינען דא אין „שיר השירים" מאנכע ערטער, וואס שיינען פאר אונזער ציוויליזאציע „צו אפען", צו פריי ארויסגערעדט; ערטער, וועלכע ציניקער וואלטען וועלען אויסטייטשען לויט זייער לינקען געשמאק, ווי זיי געפעלט, און וועלכע פרומאקעס ווילען טאקע דערפון גופא דרינגען, אז דא ליעגט אן אנדער כונה, א בעהאלטענער אויבער־געדאנק. אבער ביידע, אי די ציניקער אי די פרומאקעס האבען א טעות.

זיי דארפען ניט פערגעסען, ערשטענס, אז אט די דאזיגע ליעבע־ליעדער זיינען געזונגען געווארען אין דעם זוגיגען אדיענט, וואו מען ליעבט הייסער, שטארקער ווי אין אונזערע לענדער. צווייטענס, דאס די דאזיגע ליעדער זיינען געשאפען געווארען מיט טויזענדע יאהרען צוריק, ווען מענשען האבען געהאט אן אנדער מאראל, האבען זיך אנדערש אויסגעדריקט, אנדערש גע־דענקט און אנדערש געפיהלט.

עס איז נארעש און קרום צו זוכען אין „שיר השירים" לינקע אנצוהערעניסען, און אויב דארט געפינען זיך אפילו יא אזעלכע שורות, דאן זיינען זיי אויך ניט געשריעבען געווארען צוליעב לינקקייט, מען האט דאן פשוט אזוי גערעדט, אזוי זיך אויס־געדריקט. „שיר השירים" איז פאזיטיוו דאס ריינסטע, הער־ליכסטע און ערהאבענסטע ליעבע־ליעד פון אלע צייטען און נור דערפאר איז דאס אריינגענומען געווארען אין דער ביבעל, וואו דאס וועט לעבען ביז אין אלע אייביגקייטען.

מארים ראזענפעלד.

דאָס ליעד פון ליעדער

א.

— אַ, קוסט ער מיך דעם ליעבעס קוס —
הייליגער גענוס!
דאָס שמעקט ווי וויין.
היינע זאַלבען דופטען פיין;
טייערער עהל איז דיין שם;
מיידלאַך ליעבען דיך פאַר דעם.
ציה מיך נאָך דיר,
איך לויף דיר נאָך
מיט ליעבעס קאָך,
מיט ליעבעס קלאַמערען
אין דיינע קאַמערען,
מיט פרייליכקייט אָהן שיעור
פערברייגנסט דו ליעב מיט מיר.
שוואַרץ בין איך, דאָך קלאָהר,
ירושלים'ס טעכטער איהר;
ווי קדר'ס צעלטען גאָר,
דאָך וויים, פול ציער
ווי שלמה'ס גאַרדינען,
זעלטען צו געפינען.

ניט קוקט וואָס איך בין שוואַרץ:
מיך האָט פערברענט די זונן;
דאָך ליכטיג איז מיין האַרץ.
עס האָבען מיין מוטערס זיהן
געבראָכט מיך דאָרט אַהין
צום וויינבערג, און
מיך דאָרט אַלס היטערין געשטעלט.
איך האָב געליטען —
איך האָב פערפעהלט
מיין אייג'נעם בערג צו היטען.
זאָג מיר, ליעבסטע פון מיין זעעל,
אַוואו פיטערסט דו,
פערליעבט, ציטערסט דו
צו מיטאָג־צייט?
אויף פעלדער ווייט
אויף פעלדער העל,
צוואוואָס זאָלען מיינען לייט,
אַז איך לויף נאָך די סטאַדען
פון דיינע קאַמ'ראַדען?

— ווייסט דו עס ניט,
דו שעהנעס ווייב
מיט זונען־לייב?

געה נאָך די טריט
פון די שעפעלאַכס פיס
פון די ציקעלאַך זיס,
ביי די שעפערס צעלטען
בין איך ניט זעלטען.
צו דער קלאַטש׳ אין פּרעה׳ס וואָגען,
מיט וואונדער־חן געטראָגען,
גלייך איך דיך, ליעבסטע מיין.
שעהן זיינען דיינע באַקען; פיין
דיינע קייטעלאַך
און קוויטעלאַך,
און פון דיין האַלז די קאָרעלען
זיינען מיר געפעלען.
גאָלדענע קייטעלאַך, פליטערלאַך
פון זילבער מאַכען מיר אַ סך
פאַר דיר אַליין,
דיך צו ציערען,
דיך צו פיהרען
רייצענד שעהן.
דער קעניג ווילט; ער שטעהט
מיט זיין בעגלייט.
און מיין נאַרד, בעוועגט,
האָט אויפגעשמעקט.

— א בינטעל מיררהע, בחיר,
איז מיין ליעבסטער מיר.
צווישען מיינע בריסטען
רוהט ער צום זיסטען,
באַלזאַם איבער מיר.
פון עין גדי׳ס גאַרטען,
(וואָס חן׳ט זיך דאָרטען)
א שטיינגעלע, וואָס קוויקט,
דיין דופט בעגליקט.

— שעהן ביזט דו, ליעבסטע מיין,
פול שאַין;
אויגען — טויבען גלייך.

— ליעבסטער, דו ביזט רייך
אין שעהנקייט, און זיס,
א פאַראַדיז!
און פריש און גרין
דעם פעלד׳ס טאַפּעט,
יאָ, אונזער בעט;
מיר ליעגען דרין
מיט זיסען זינן.
אונזערע שטיבער,
ליעבער,

זיינען צעדער־בוימער,
מזרח־טרוימער,
ציפרעסען אונזער גאלעריע,
פול הימעל־דופט, פול פאעזיע.

ב.

— איך בין די ליליע פון שרון,
איך בין די רויז פון טהאָל:
צום דופטען נור געבאָרען,
צו שיינען אַלע מאָל.

— ווי די רויז צווישען דערנער־רוימען,
איז מיין געזעלענטע צווישען פרויען,
נאָך פיעל שעהנער!

— ווי דער עפּעל־בוים צווישען וואַלד׳ם בוימען,
איז צווישען מענער
מיין געליעבטער,
מיין האַרץ־געקניפּטער;
אין זיין שאָטען גלוסט איך נור צו זיין,
ווי וואָלט איך דאָרט אַריין!
זיינע פרוכט
וואָלט איך פערזוכט
מיין זעעל׳ ניי אויפצובויען.
האָט אין ווייַנ־הויז מיין געליעבטער
מיך געפיהרט, דאָרט אויבען־אָן;
און איבער מיר געפלאַטערט
האָט זיין ליעבעס פאָהן.

אַ, קרעפּטיגט מיך מיט טרויבענ־זאַפט,
מיט עפּעל לעהנט מיך אונטער!
אַ, גיט מיר קראַפט
און מאַכט מיך מונטער,
מאַכט מיר אַ פּרוכט־געשאַנק,
דען איך בין ליעבע־קראַנק.
זיין לינקע האַנד אונטער מיין קאָפּ,
און מיט זיין רעכטע, פרום,
נעהמט ער מיך אַרום,
האַלזט און לאָזט ניט אָב...
איך בעשוועור אייך,
ירושלים'ס טעכטער, גלייך
ביי די הירשען אין דעם פעלד,
ביי די גאַזעלען:
וועקט די ליעבע ניט
ביז זי ערגליהט,
ס'איז איהר אַליין געפעלען.
יאָ, ביז עס איהר אַליין געפעלט.
אָה, די שטים
פון איהם!
ער קומט, דער ליעבסטער, שנעל
ווי אַ גאַזעל,
שפּרינגט איבער בערג,

און איבער שפּיצען בערג, ער חיפּט
פּונקט ווי א חירש, וואָס איז פערליעבט.
אָט שטעהט ער שוין הינטער'ן וואַנט
(זיין בליק איז מיר בעקאַנט);
דורך די פענסטער לוגט ער,
דורך די גראַטען קוקט ער,
רופט מיין געליעבטער צו:
„אויף, ליעבסטע דו!
אויף, ליעב, ניט רוה,
קום, לאָמיר געהן!
דער ווינטער איז פערביי,
עס שפּראַצט א יונגער מאַי,
ס'איז שעהן!
דער פויגעל זינגט,
דער רעגען ברינגט
קרייטיכער; עס ווערט
בעגייט די ערד.
די צייט געקומען איז
פאַר ג'זאַנג,
פאַר קלאַנג.
די טויב, זי וואַרקעט זיס
און מאַכט בעקאַנט
איהר אָנקומען אין לאַנד.

דער פייגענבוים קנאָספּט, ער בליהט;
דער ווײַנשטאָק גרינט; עס ציהט
אַ בשמים'דיגער דופט
אין פריהלינגס לופט.
שטעה אויף, געליעבטע שעהן,
אויף, אויף און לאָמיר געהן!
אָ, טויב דו מיין!
אין פעלזען־שפּאַלט
אין פערבאָרגענהייט'ס שטאַפּעל,
ווענד צו מיר דיין שווארץ־אַפּעל!
און דיין געשטאַלט
זאָל ענטפּלעקט מיר זיין!
ווי וואָלט איך גערן
דיין שטימע הערען!
דען דיין שטים איז זיס,
(אַ פּאַראַדיז),
דיין ג'זיכט איז פּראַכט,
צום קושען געמאַכט!"
פאַנגט אונז די פיקסלאַך, די פיקסלאַך די קליינע,
וואָס פערדאַרבען די בליהונג די שעהנע,
דען אונז'רע ווײַנבערג בליהען
און זיי'רע דופטען ציהען.
מיין ליעבסטער איז מיין,

און איך בין זיין —
דער אונטער רויזען פאַש'ט;
ביז דער טאָג פערראַשט,
ביז די שאָטענס ווייכען
ווענד זיך אום
צו מיר און קום!
זוך זיך צו פערגלייכען
צום הירש, צו דער יונגער גאַזעלע
די פלינקע, די שנעלע,
וואָס קיינער קען ניט גרייכען
אויף די בערג, אויף בתר'ס הייכען.

ג.

— אויף מיין געלעגער ביי נאכט
זוך איך דעם, וואס מיין זעעל איהם גליהט.
איך קוק זיך ארום, איך בעטראכט,
איך זוך און איך געפין איהם ניט.
איך וועל אויפשטעהן,
אין שטאדט צו געהן,
אין מארקען און אין גאסען זוכען
דעם, וואס מיין זעעלע ליעבט,
און איז אן איהם פערקניפט.
איך זוך איהם אויף יעדען טריט
און געפין איהם ניט.
קומען מיר אנטגעגען
די היטער, וואס דרייען זיך אום אין שטאדט;
נעהם איך זיי פרעגען:
„זאגט מיר, אויב איהר האט
מיין ליעבסטען אפשר ערגעץ וואו געזעהן,
דעם, וואס איך ליעב מיט א ברען?“
קוים בין איך זיי פערביי,
טרעף איך דעם ליעבסטען פון דאס ניי,
האב איהם דערטאפט,
געכאפט,

אַ, קרעפּטיגט מיך מיט טרויבענ־זאַפט,
מיט עפּעל לעהנט מיך אונטער!
אַ, גיט מיר קראַפט
און מאַכט מיך מונטער,
מאַכט מיר אַ פּרוכט־געשאַנק,
דען איך בין ליעבע־קראַנק.
זיין לינקע האַנד אונטער מיין קאָפּ,
און מיט זיין רעכטע, פרום,
נעהמט ער מיך אַרום,
האַלזט און לאָזט ניט אָב...
איך בעשווער אייך,
ירושלים'ס טעכטער, גלייך
ביי די הירשען אין דעם פעלד,
ביי די גאַזעלען:
וועקט די ליעבע ניט
ביז זי ערגליהט,
ס'איז איהר אַליין געפעלען,
יאָ, ביז עס איהר אַליין געפעלט.
אַה, די שטים
פון איהם!
ער קומט, דער ליעבסטער, שנעל
ווי אַ גאַזעל,
שפּרינגט איבער בערג,

און איבער שפיצען בערג, ער חיפט
פונקט ווי א הירש, וואס איז פערליעבט.
אט שטעהט ער שוין הינטער'ן וואנט
(זיין בליק איז מיר בעקאנט);
דורך די פענסטער לוגט ער,
דורך די גראטען קוקט ער,
רופט מיין געליעבטער צו:
„אויף, ליעבסטע דו!
אויף, ליעב, ניט רוה,
קום, לאמיר געהן!
דער ווינטער איז פערביי,
עס שפראצט א יונגער מאי,
ס'איז שעהן!
דער פויגעל זינגט,
דער רעגען ברינגט
קרייטיכער; עס ווערט
בענייט די ערד.
די צייט געקומען איז
פאר ג'זאנג,
פאר קלאנג.
די טויב, זי וואַרקעט זיס
און מאכט בעקאנט
איהר אנקומען אין לאנד.

דער פייגענבוים קנאָספּט, ער בליהט;
דער ווײַנשטאָק גרינט; עס ציהט
אַ בשמים׳דיגער דופט
אין פריהלינגס לופט.
שטעה אויף, געליעבטע שעהן,
אויף, אויף און לאָמיר געהן!
אָ, טויב דו מיין!
אין פעלזען־שפּאַלט
אין פערבאָרגענהייט׳ס שטאָפּעל,
ווענד צו מיר דיין שוואַרץ־אָפּעל!
און דיין געשטאַלט
זאָל ענטפּלעקט מיר זיין!
ווי וואָלט איך גערן
דיין שטימע הערען!
דען דיין שטים איז זיס,
(אַ פּאַראַדיז),
דיין ג׳זיכט איז פּראַכט,
צום קושען געמאַכט!"
פאַנגט אונז די פיקסלאַך, די פיקסלאַך די קליינע,
וואָס פערדאַרבען די בליהונג די שעהנע,
דען אונז׳רע ווײַנבערג בליהען
און זיי׳רע דופטען ציהען.
מיין ליעבסטער איז מיין,

און איך בין זיין —
דער אונטער רויזען פאש׳ט;
ביז דער טאָג פערראשט,
ביז די שאָטענס ווייכען
ווענד זיך אום
צו מיר און קום!
זוך זיך צו פערגלייכען
צום הירש, צו דער יונגער גאזעלע
די פלינקע, די שנעלע,
וואָס קיינער קען ניט גרייכען
אויף די בערג, אויף בתר׳ס הייכען.

ג.

— אויף מיין געלעגער ביי נאַכט
זוך איך דעם, וואָס מיין זעעל איהם גליהט.
איך קוק זיך אַרום, איך בעטראַכט,
איך זוך און איך געפין איהם ניט.
איך וועל אויפשטעהן,
אין שטאָדט צו געהן,
אין מאַרקען און אין גאַסען זוכען
דעם, וואָס מיין זעעלע ליעבט,
און איז אַן איהם פערקניפּט.
איך זוך איהם אויף יעדען טריט
און געפין איהם ניט.
קומען מיר אַנטגעגען
די היטער, וואָס דרייען זיך אום אין שטאָדט;
נעהם איך זיי פרעגען:
„זאָגט מיר, אויב איהר האָט
מיין ליעבסטען אפשר ערגעץ וואו געזעהן,
דעם, וואָס איך ליעב מיט אַ ברען?“
קוים בין איך זיי פערביי,
טרעף איך דעם ליעבסטען פון דאָס ניי,
האָב איהם דערטאַפּט,
געכאַפּט,

איהם צוגעהאַלטען
מיט ליעבעס־גוואַלטען
און איהם ניט אָבגעלאָזט.
„ליבסטער, האָסט
אין מיין מוטער׳ס הויז קוואַרטיר,
אַן אָרט פאַר דיר״.
אין מיין מוטער׳ס צימער
בלייבט ער אימער.
ברייגנג איך איהם אַריין
מיט מיר צו זיין.
איך בעשוועריר אייך,
ירושלים׳ס טעכטער, גלייך
ביי די הירשען אין דעם פעלד,
ביי די גאַזעלען:
וועקט די ליעבע ניט
ביז זי ערגליהט,
ס׳איז איהר אַליין געפעלען,
יאָ, ביז עס איהר געפעלט.

— וואָס איז דאָס? וואָס שטייגט
פון דער וויסטע? וואָס צייגט
זיך פונקט ווי זיילען רויך
פול דופטיגען האוך,

ווי מיררהע און ווייהרויך פיין,
פון בשמים־קרעמערס אלערהאנד
געווירצען פון לאנד,
געוואקסען אין ליכט און שיין?

זעה! שלמה׳ס בעט ארום מיט מאכט
געגורטע זעכציג העלדען שטעהען,
צו זיין בעפעל
די שטארקסטע פון ישראל,
און זיי׳רע שווערדען וועהען,
זיי בעבליצען איהם,
בעשיצען איהם
פאר שרעקען פון דער נאכט.
דער קעניג שלמה מאכט זיך א וואגען שטאלץ
פון פרעכטיגען לבנון־האלץ;
די זייטען — זילבער;
דער אנלעהן — גאלד;
די זיצען — פורפור אויפגעראלט;
אין מיטען פון־ווערק רייך,
ווי די ליעבע ריין,
ווי די ליעבע שעהן,
צו ירושלים׳ס טעכטער גלייך.

ציון׳ס טעכטער, קומט ארויס
און זעהט ווי שעהן, ווי גרויס
עס איז דעם קעניג שלמה׳ס קרוין!
דאָס האָט איהם געקרוינט
זיין מוטער, יאָ, בעלוינט.
דאָס איז אַן אייגענס, איז אַ הון,
צו זיין התונה־טאָג געגרייט,
צום טאָג פון זיין הארצענס־פרייד.

ד.

— זעה, מיין ליעבסטע, דו ביזט שעהן!
יאָ, פול מיט חן!
דורך דעם שלייער דיינעם בליקען
די אויגען. זיי קוויקען,
ווי טויבען פרום און קלאָר.
ס'הענגט דיין געלאָקטעס האָאַר
פון שעהנעם קאָפּ,
ווי אַ לעמער סטאַד', וואָס ווערט
געפיהרט פון באַרג צו דר'ערד
מיט גראַציע שטיל אַראָב,
אַלץ שטופענווייז.
דיינע צייהנער זיינען ווייס,
ווי אַ סטאַד' זיך צייגט,
ווען זי פון באָדען שטייגט.
געצווילינגט, גאַנץ, קיין מום אין זיי,
דיינע ליפּען פורפור־פעדים צוויי.
דיין שטימע העל,
בעלעבט די זעעל;
ווי צייטיגע גראַנאַטען בליצען
אַרוים פון די ריצען
און שימערענדע שליצען,

אזוי גליהען
דיינע באַקען און בליהען
אין דיין ציערליכען קאָפּ,
פון אונטער דיין יעדער צאָפּ.
ווי דוד'ס טהורעם, געבויט צום פרייז,
ביזט דו שטאָלציג, שעהן,
פול גראַציע און פול חן
אין פולער פּראַכט.
יאָ, גלייך דעם טהורעם, וואו אין קרייז
טויזענד שילדען זיינען געהאַנגען
פון די מיט קאַמפּס־לוסט בעפאַנגען,
פון די גרעסטע העלדען,
וואָס טאַפּפער מעלדען
זייער מאַכט.

דיינע בריסט — הירשעלאַך אַ צווילינג,
פול יוגענדס־פריהלינג,
פול פאַרפומען,
וואָס פיט'רען זיך אויף בלומען.
יאָ, ביז דער טאָג זיך קיהלט צום שיידען,
אין פריידען;
ביז די שאָטענס זיך פערלירען,
וויל איך מיט דיר שפּאַצירען,

געליעבטע, צום מיררהענבארג, צו ווייהרויך׳ס
הייכען,
ביז די שטראהלען בלייכען.
שעהן ביזט דו, ליעבסטע, מענשענ־בלום,
שעהן, אהן דעם קלענסטען מום!
קום מיט מיר פון לבנון, זיסע כלה,
קום מיט פון לבנון, שעהנסטע פון אלע,
און לוג פון אמנה׳ס הייך,
פון שניר און חרמון׳ס הייך,
וואו לייביכעס ליעגען און ברומען,
וואו פארדעל־חיות קומען.
דו האסט מיך בעהארצט,
שוועסטער כלה.
שעהנסטע פון אלע,
מיט דיינעם א ליעבען בליק,
ווען דיין געלעכטער,
זיסטע פון טעכטער,
איז אויפגעשארצט
און ווייזט דיין העלען מוטה,
דיין פרייד, דיין יונגעס בלוט,
דיין גליק.
זיסער ווי באלזאם איז דער דופט,
וואס דורך דער לופט

האוכט פון דיינע זאלבען וויעדער,
פון דיינע ליפען, דיינע גליעדער;
מילך און האָניג אונטער דער צונג דיר ליעגען;
דיינע קליידער שמעקען א פערגעניגען;
דיינע ריחות דערמאָהנען
דעם דופט פון לבנון.
ביזט א גאָרטען, פערשלאָסען, פעררייגעלט,
מיין טרייסט, א ברונען פערזיעגעלט.
וואו דו האָסט געבויט, געפלאַנצט,
מיין ליכטיגע,
מיין ציכטיגע,
דאָרט דער גראַנאַט־עפּעל גלאַנצט.
דאָרט שמעקען
און וועקען
די עדעלע פּאַרפומען
פון נאַרד און ציפּער־בלומען;
און זאַפ'רין, צימערונג און נעגעלאַך,
און יעדער בשמים'דיגע זאַך,
און קאַלמוס, בעז און לאָרבערען דערביי —
א הימעלשער, געבענשטער מאַי!
צווישען רוישט דער סאָד־קוואַל העל,
פון דעם לבנון שנעל.

— וואך אויף, גאַרד־ווינד, און קום!
זיד־ווינד, דורכוועה מיין גאַרטען!
זאָל'ן שמעקען די ג'ווירצען ארום,
די ג'ווירצען דאַרטען.
מיין געליעבטער זאָל צו זיין גאַרטען קומען
לאָבען זיין גומען,
די פרוכט פליקען,
עסען און זיך קוויקען...

ה.

— אין גאַרטען בין איך געשטיגען,
און געקראָגען מיין פערגעניגען:
כ'האָב פון מיין מיררהע געפליקט,
זיך געקוויקט,
פון מיין וויין,
פון מיין מילך און מיין האָניג גענאָסען.
חברים, קומט אריין!
די טיהר איז אויפגעשלאָסען.
טרינקט, בערוישט זיך, געליעבטע,
לכבוד דער געליעבטע!
איך שלאָף, אָבער מיין זעעלע וואַכט.
איך פערנעהם מיט אמאָל
מיין פריינד'ס ליעבען קול.
אָ, הארץ, דורך דונקעלער נאַכט!
„עפען, איך קום,
דו שוועסטער, דו פריינדין, דו טייבעלע
זים און פרום.
פול טוי דער קאָפּ,
יעדער צאָפּ,
די האָאָר, דער צוקאָפּען
פול נאַכטיגע טראָפּען".

„כ׳האָב אויסגעטהאָן דאָס קלייד,
מיין טייערקייט, מיין פרייד,
איך קען זיך איצט ניט פוצען,
מיין לעבען זים.
כ׳האָב אָבגעוואַשען די פיס,
ווי זאָל איך זיי פערשמוצען?"

דאָ שטעקט דורך די גראַטען אריין
מיין ליעבסטער זיין האַנד;
נעהמט ווילדער זיך בעוועגען
מיין האַרץ איהם אַנטקעגען.
כ׳שטעח אויף אין לייכטען געוואַנד;
די טיהר זאָל אָפען זיין!
דאָך מיינע פינגער בעגאָסען
מיט מיררהע; זיי טריפען, און מיין האַנד
פול מיררהע אויף דעם ריגעל׳ס ראַנד.
איך האָב איהם אויפגעשלאָסען,
די טיהר איז אָפען.
דאָך, אָך! איהם האָב איך ניט געטראָפען:
ער איז אוועק.
איך האָב געהערט מיט שרעק
זיין טייערעס ריידען,
און ניט געזעהן זיין שיידען.

נון, האָב איך די זיסע שטאָטור
געזוכט, דאָך געפונען ניט;
ניט מעהר קיין שפור
פון זיינע טריט.
דאָ האָבען מיך די שטאָדט־וועכטער געפונען,
מיך געשלאָגען.
אין וועה, אין פּלאָגען
איז מיין אָר'מעס בלוט גערונען.
האָבען גערעד'ט שטרענגע רייד,
צוריסען מיין שלייער־קלייד.

ירושלים'ס טעכטער איהר!
ווען איהר געפינט איהם מיר,
דעם ליעבען מאַן,
מיין טייערען געשאַנק,
טאָ זאָגט איהם דאַן,
אַז איך בין ליעבע־קראַנק.

— וואָס איז, דו טיעף בעטריעבטע,
דיין ליעבסטער מעהר ווי אַנד'רע געליעבטע?
דו פּרעכטיגסטע פון די פרויען,
אפשר קענסט דו אונז פערטרויען.

וואָס איז דיין געליעבטער אזוי,
וואָס דו זוכסט איהם מיט א „אוי“?
וואָס האָסט דו אזוינס פערלאָרען,
וואָס דו האָסט אונז אזוי בעשוואָרען?

— מיין ליעבסטער איז רויט און ווייס,
שעהנהייט׳ס ערשטער פרייז,
פון טויזענדע געצעהלט
און אויסגעוועהלט.
זיין קאָפּ איז גאָלד,
ראָבענ־שוואַרץ אראָב געראָלט
זיין געלאָקטעס האָאָר,
די אויגען שווימען קלאָר
מיט א שטראהל,
ווי טויבען אין א וואַסער־קוואַל,
אין ווייסער מילך, אין שוים
פון זייער איינפאַסונג זיצען
און לייכטען, און בליצען,
און לאַכען ארוים;
די באַקען — צוויי באַלזאַם בעעטען,
בשמים־קווייטען;
די ליפּען — רויזען, וואָס טריפען אהן ענד,
די טייערסטע מיררהע; די הענד —

עדעל־געשטיין,
וואָס קונסטרייך ציערען
דעם לייב; פון עלפענביין
געציערט מיט סאַפירען,
די שיינקעל פון מאַרמאָר געמייסטערט,
געגרינדעט אויף געשטעלען פון גאָלד.
איהם אָנצוזעהן בעגייסטערט.
ער איז אַזוי האָלד
ווי דער לבנון, און שטאָלץ
ווי דער צעדער, דער מזרח־האָלץ;
זיין גומען
איז זיסיגקייט,
איז פליסיגקייט,
מיט לעבענס־טוי פערשוואומען;
זיין גאַנצע שטאָטור —
אַ קונסט־ווערק פון נאַטור.
ער איז מיין פריינד, מיין ליעבסטער מיר,
אָ, ירושלים'ס טעכטער איהר!

ו.

— וואו איז דיין געליעבטער אהין?
דו פון אלע פרויען די ציער,
וואו איז דיין געליעבטער אהין?
מיר וועלען איהם זוכען מיט דיר!

— מיין ליעבסטער איז געגאנגען אהין
אין דעם גארטען,
צו זעהן דארטען
דאס יונגע, עדעלע גרין,
צו פליקען די ליליען.
דארט האב איך דעם שטילען
מיט ליעבעס־געפיהלען
געפונען, געטהאן מיין זעעל איהם ענטבלויזען
נון, בין איך זיין
און ער איז מיין.
ער פיטערט אונטער די רויזען.

— שעהן ביזט דו, צו תרצה גלייך,
אין פיינקייט רייך!
ווי ירושלים ליעבליך, דיין גראציעזער געה —
געפעהרליך ווי א זיעגרייכע ארמעע.

ווענד אַב די אויגען, העל און קלאָר,
זיי בעזיעגען מיך גאַנץ און גאַר.
עס וועהט דיין לאָקיגעס האָאַר
ווי אַ לעמער סטאַד', וואָס ווערט
געפיהרט פון באַרג צו ד'רערד,
אַראַבלאָזענדיג זיך שטופענווייז.
דיינע צייהנער זיינען ווייס,
ווי אַ סטאַדע זיך צייגט,
ווען זי פון וואַשען שטייגט,
געצווילינגט, גאַנץ, קיין פעהלער ניט אין זיי
דיינע ליפען — פורפור־פעדים צוויי,
דיין שטימע — העל,
כעלעבט די זעעל.
ווי צייטיגע גראַנאַטען בליצען
אַרויס פון די ריצען
און שימערדיגע שליצען,
אַזוי גליהען
דיינע באַקען און בליהען
אין דיין ציערדייכען קאָפּ
און לאָזען ניט אַב —
שעהן צו קוקען, זיך דערין צו ערבויען.
אויב זעכציג פירסטינען, אַכטציג פרויען,
אַהן צאָהל מיידלאַך מיך לאָקען אַצינד,

איז עס דאָך די איינע,
די שעהנע, די ריינע,
די זיסע, די קליינע,
די טייב׳לע, די פיינע,
די צאַרטע, די מיינע,
זי, איהר מוטער׳ס איינציג קינד,
זי, איהר איינציג און ליעבעס קינד.
עס זאָלען די מיידלאך איהר זעהן מיט פערטרויען,
און מיט עהרפורכט איהר ערהויבען,
די פירסטינען און פרויען
איהר ריהמען און לויבען.

ז.

— קעהר דיך, קעהר דיך אום, שולמית!
לאָז אונז דאָך דיין פּנים זעהן!

— וואָס איז געשעהן?
וואָס ווילט איהר דען פון שולמית?
איהר ווילט מיך דען זעהן אין גלאַנץ
און היידנישע עהרע?
כ׳בין קיין באַיאַדערע,
און טאַנץ קיין באַיאַדערענ־טאַנץ.

— ווי שעהן, אָ, פירסטליכע, שטראַהלען
דיינע טריט אין די סאַנדאַלען!
געוועלבט דיין יעדער לענד!
מעגסט זיך מיט זיי פּראַלען
ווי אין קונסטפולע שנאַלען
געפּאַרטיגט פון מייסטערהענד;
דיין נאַפּעל איז אַ בעקען רונד,
דאַרט פעהלט קיינמאָל קיין וויין;
דיין לייב — אַ ווייצענבערגעלע פיין.
דיין פּאָאַר בריסט אָנצוזעהן נאָר —
יונגע הירשעלאַך אַ פּאָאַר,

וואָס ציהען און ציטערען,
און זיך אויף רויזען פיטערען.
דיין האַלז — אַ טהורם פון עלפענביין,
יאָ, דוד׳ס טהורם שטאָלץ און הויך, און שעהן,
בעהאַנגען מיט טויזענד שילדען,
מיט טויזענד קריעגער־שילדען
פון די,
וואָס אין מלחמה־גליה
די הויפּט גבורים בילדען.
און דיינע אויגען ריין און קלאָר
ווי חשבון׳ס טייך,
ווי איהרע קרעניצעס גלייך,
ביי בת רבים׳ס טהויער נאָר.
דיין נאָז — ווי דעם לבנון׳ס שפּיץ
זיך הייבענדיג איבער דמשק׳ס זיץ.
דיין קאָפּ — ווי דער כרמל אויף דיר,
דרויף די לאָקען פול ציער
ווי פּורפּור־נעצען אראָב געהאַנגען,
וואָס האַלטען דעם קעניג געפאַנגען.
ווי שעהן דו ביזט מיט מילדקייט רייך,
אָ, ליעבסטע, אַ געשאַנק פול לוסט,
דיין וואוקס איז צו אַ שלאַנקע פאַלמע גלייך;
צו ווייַנטרויבען — דיין ברוסט.

כ׳וויל אויף דער פאלמע שטייגען
און אָננעהמען די צווייגען...
עס זאָלען די בריסט מיר טרויבען זיין,
דיין אָטהעמ׳ס דופט — נשמה׳ס זאַך,
מיר שמעקען פונקט ווי עפּעלאַך.
דיין גומען זיסער געגנום,
זיס ווי קוס,
ווי לאָבונגדיגער וויין.

— דער זאַפט געהט צום געליעבטען מיין,
צו איהם דער האָניגדיגער פּראַכט,
וואָס דער שלאָפענדער׳ס ליפּען ריידען מאַכט:
איך בין ליעבסטעג׳ס, יאָ, בין זיין,
זיין קוס רוהט אויף מיר
מיט ליעבשאַפט אָהן שיעור.
קום, געליעבטער מיינער דו!
אין די דערפער לאָמיר איילען,
אין די דערפער לאָמיר וויילען;
נון, אייל זיך גיכער צו!
מיר וועלען פריה אויפשטעהן,
צום וויינבערג וועלען מיר געהן,
זעהן אויב דער וויינשטאָק האָט אויפגעשפּראָצט,
אויב די קנאָספּען זיך שוין וועבען;

זעהן אויב די גראנאט־עפעל־בליהונג גלאצט
דארט וועל איך מיין ליעבע דיר געבען.
עס דופטען די פיילכען ליעבליך און צארט,
ביי אונזערע פפארטען
יא, דארטען
שטעהן גרייט פאר דיר
אהן א שיעור
טייערע פרוכט פון יעדער ארט.
ליעבעס־עפעל און מאנדארינען
האב איך דערינען,
פירות זיס א בחיר
בעהאלטען האב איך פאר דיר.

ח.

— אַ, ווען דו וואָלסט זיין אַ ברודער מיר,
גענעהרט פון מיין מוטער'ס ברוסט!
איך טרעף דיך דערויסען אָן
און שטיעף מיט דיר לויט הערצענס־לוסט
און קיינער מיך טאַדלען קאָן.
איך קוש דיך און האַלז דיך דאַן,
דו ליעבער מאַן,
איך בריינג דיך אין מיין מוטער'ס הויז
און קרעדענץ אַ טיש דיר אויס;
איך שיינק דיר איין
געווירציגען וויין,
זאַפט פון גראַנאַטען גיעב איך דיר,
דיין לינקע ליעגט אונטערן קאָפּ מיר,
און דיין רעכטע, וואָס שמעקט פּאַרפומען,
האַלט מיך אַרומגענומען.

— איך בעשווער אייך, ירושלים'ס טעכטער איהר,
ביי די הירשען, די הינדינען אויפ'ן פעלד:
ניט וועקט, ניט וועקט די ליעבסטע מיר
ניט איידער דאָס איהר אַליין געפעלט!

— ווער איז זי, וואָס קומט פון דער וויסטע
געגאַנגען,
איהר בוזים אויפ'ן ליעבסטען געהאַנגען?

— אונטערן עפּעלבוים דיך געוועקט האָב
איך;
דאָרטען האָט געבאָרען דיין מוטער דיך;
דאָרט האָט זיך ענטבונדען די מוטער דיין.

— לאָז מיך אַ זיעגעל־רינג זיין
אויפ'ן האַרצען דיר!
לאָז מיך אַ זיעגעל־רינג זיין
אין אָרעם דיר!

— אָ, שטאַרק ווי דער טויט איז די ליעבע
און העפטיג,
אָ, שטאַרק ווי דער גיהנום איהר אייפערען
און קרעפטיג;
פייער־וואוטה,
געטליכער פלאַם איז ליעבעס־גלוט.
ליעבעס־גלוט לעשט ניט אויס
קיין וואַסער, ניט קיין ווילדע פלוט.

ווען איינער גיט פון זיין הויז
גאר זיין גוט
און גאר זיין גאלד
פאר דער ליעבע, איז דאס ניט בעצאהלט,
מען לאכט איהם אויס,
מען וואלט דאס ניט געוואלט.

לירישע ליעדער

פריהליגנס ליעדער

I

אריבער בערגער קומט דער מאי,
דורך גרינעם וועבען.
ער פאַכט מיט זיינע פליעגעל פריי
און וואַרפט מיט לעבען.

זיין אָטהעם איז דער מילדער ווינד,
וואָס שמעקט מיט בלומען,
די ערד ווערט פריש, די לופט ווערט לינד,
פול מיט פּאַרפומען.

דער פוינעל טשוויטשערט אין דער לופט
און האַלט אין בענשען,
דער הויכער, בלאָחער הימעל רופט:
„גוט יום טוב, מענשען"!

II

התחדש דיר, דו שעהנע וועלט!
ווי רייך דו פּוצט זיך אויס! —
דיין פּנים לייכט, דיין בוזים קוועלט,
ווערסט שוין און ליעב, און גרויס.

דו ביזט פול רייץ אין גרינעם קלייד,
און רייך אין רויזענבאנד,
און זיסע ליעדער, נייע פרייד
איז פול דאס גאנצע לאנד.

און יונגע טעכטער, פיינע זיהן
בעווייזען זיך ביים שטראם,
זיי טראגען זייער סוד אהין
צום וואסערס טיעפען תהום...

ער וועט ניט אויסזאגען אויף זיי,
און אלץ פערשווייגען באלד,
ער נעהמט אויף זייער ליעבעס וועה
און טראגט דאס שטיל אין וואלד.

III

איך קוק און זעה דאס „ווערען",
און וויים ניט ווי דאס ווערט;
איך קען נור זעהן און הערען,
פערשטעהן איז מיר פערשטערט.

איך זעה די בלומען בליהען,
און וויים ניט ווי דאס בליהט;
איך זעה די שטערען גליהען,
און וויים ניט ווי דאס גליהט.

איך זעה די וואַסערס רינען,
און ווייס ניט ווי דאָס רינט;
איך זעה זיך לעבען שפּינען,
און ווייס ניט ווי דאָס שפּינט.

איך הער די פויגעל זינגען,
און ווייס ניט ווי דאָס זינגט;
איך הער דעם וואַלד ערקלינגען,
און ווייס ניט ווי דאָס קלינגט.

איך זעה מיין אייג'נעם לעבען,
און ווייס ניט ווי איך לעב;
איך פיהל אין מיר אַ שטרעבען,
און ווייס ניט וואו איך שטרעב.

איך זעה די פיש, זיי שווימען,
און ווייס ניט ווי דאָס שווימט;
איך הער מיליאָנען שטימען,
און ווייס ניט ווי דאָס שטימט...

IV

וואָס ווייס דער מענש פון ווייטען?
וואָס ווייס דער מענש פון שטאָדט,
פון ליעדער און פון לעבען,
פון פריהלינג און פון גאָט?

וואָס ווייס דער מענש אין מויער
פון ציגעל און פון שטיין,
אין טומעלס גראָהען עלענד,
פון מאַי און פון זיין חן?

וואָס ווייס דער מענש, וואָס צאַפּעלט,
וואָס זעהט דעם הימעל קוים, —
פון בלאָהע פריהלינגס אבענדס
און פון מאַיאָוועס טרוים?

וואו זעהט ער האָריזאָנטען
זיך קושען מיט דעם ים?
וואו זעהט ער גאָלד'נע עקען
אין אָבענדס זונענפלאַם?

וואו הערט ער דען די שירה
פון מעריב־צייט אין פעלד,
ווען פון די שטומע קוסטעס
אַ מעלאַנכאָליע קוועלט?

אַזוי ווער איך פערלאָרען
אין דעם גערויש פון גאַס,
מיין קאָפּ איז פול רעיונות
מיין טריבער בליק איז נאַס....

V

ווען דו ריכסט זיך אויף דעם פריהלינגס קומען,
זאמעלסט שוין די כחות וואס דו האסט,
און אנשטאט די גרינסען און די בלומען
קומען פלוצלונג אן גאר שנעע און פראסט.

קוקסט בעטראגען אויף די טויטע פעלדער,
בליקסט מיט וועה אויף דעם צושראק'נעם בארג,
הערסט קיין פיפס, קיין שלוקעכץ פון די וועלדער,
נאטור איז ענגהערציג און קארג.

טיעף אין הארצען אבער כיזט דו זיכער,
אז דער הימעל וועט נאך ווערען קלאר,
קומען מוז דאך שפעטער אדער גיכער
יונג די שמעקעדיגע צייט פון יאהר.

וועסט נאך ליעבען, לאכען, וועסט נאך זינגען,
זיך נאך באדען אין דער גאלד'נער שיין,
און אין דיין נשמה וועט צוקלינגען
גרין דער סוד פון „ווערען" און פון „זיין".

VI

גיט די זון א ברען
ווערט דאס טייכעל פריי;
שמעלצען שנעע און אייז,
שפראצט דער בוים דערביי.

שפראצט דער בוים דערביי,
בליהט דערביי די בלום;
קומט דער פויגעל באלד,
זינגט און פליהט ארום.

זינגט און פליהט ארום
אין דער פרייער לופט;
שלינגט דעם יונגען שטראהל,
טשוויטשערט, וועקט און רופט.

טשוויטשערט, וועקט און רופט,
לעבען ענטפערט אב;
און דער מיעדער מענש
הויבט אויף פריי דעם קאפ.

הויבט אויף פריי דעם קאפ,
און קוקט אן די וועלט;
גיט א לויב צו גאט,
אטהעמט אויף און קוועלט.

אַטהעמט אויף און קוועלט,
וואָס ער האָט דערלעבט
זעהן ווי די נאַטור
וויעדער ווירקט און וועבט.

וויעדער ווירקט און וועבט,
וויעדער לאַכט און שאַפט;
ווי איהר וועב־שטוהל רוישט
מיט אַ נייע קראַפט.

מיט אַ נייע קראַפט,
מיט אַ פריש־געזאַנג;
מיט אַ נייע לוסט,
מיט אַ נייעם קלאַנג.

מיט אַ נייעם קלאַנג
דורך דעם יונגען גרין;
וואָס בעלעבט דאָס האַרץ,
מינטערט אויף דעם זינן.

מינטערט אויף דעם זינן,
הייטערט אויף דעם גייסט;
און די זעעלע שוועבט
און דער דמיון שפּרייזט.

VII

דער פויגעל אויפ'ן בוים,
ער זינגט און רופט ארויף;
דער יוגענדם ליעבער טרוים —
דער מאי לעבט וויעדער אויף.

דאס טייכעל וויעדער גלאנצט
און ווינקט, און שיינט און רעדט.
דער זשוקעל וויעדער טאנצט,
און זשומעט א מאי־געבעט.

די זון שפאציערט אין גאלד,
דער טאג איז דאפעלט שעהן; —
נאטור האט לעבען האלד
און קליידט איהם אן אין חן.

דאס בלימעל שפאלט די ערד,
און בליקט ארוים און לאכט;
דער הימעל הענגט פערקלערט
אין טיעף־לאזורנעם פראכט.

מיך פרייט און מאטערט שטיל
דעם יאוש'ס קאלטע שלאנג;
עס סם'ט מיר דעם געפיהל:
„דאס דויערט גאר ניט לאנג".

VIII

יונגע בליצען, ערשט געבאָרען,
דורך דעם פערצויג'נעם הימעל צוקען,
ווערענדיג אין לופט פערלאָרען,
און כמאַרעם זיך אויף כמאַרעם רוקען.

אויף די בערג די דונערס ראָלען,
עס סטראַשעט מיט אַ ווילדען רעגען;
ס'איז, ווי נאַטור וואָלט זאָרנעם מאָהלען,
דאָרט ערגעץ וואו פון אים'צענס וועגען.

ס'ווייזט דער בליץ די פייער־ציינער,
עס קראַכט, עס ברומט מיט כעס און צאָרען,
ס'געהט אַ שוידער דורך די ביינער,
עס שרעקט די וועלט: זי ווערט פערלאָרען.

ווילדע ווינדען פייפען, וועהען
דורך בעזע דונערען און בליצען;
וועה די, וואָס דערוועגענס געהען
און האָבען זיך ניט וואו צו שיצען.

זיסע אַרבוטען*)

זיסע אַרבוטען, אַנזאָגער פריהלינגס,
איידער די רויז בליהט, לאַכט איהר שוין פריי;
שיקט איהר שוין ריחות איבער די פעלדער,
שמעקט איהר מיט הימעל, אָטהעמט מיט מאַי.

פלאַנצט אייך ניט קיינער, קומט איהר ווי כשוף,
קומט איהר די ערשטע פוצען די ערד;
איז אונז צו קוויקען, אונז צו בעגליקען,
באַלד אָנפאַנג וויאַסנע אייך נור בעשעהרט.

אמת, איהר ווילט ניט, מוזט שנעל פערבליהען,
דאָך אייער בשורה לעבט אויף דעם מענש;
דאַרום בעגריסט אייך איצט מיין נשמה,
זינג איך אַ ליעד אייך, לויב אייך און בענש.

רייך זיינען רויזען, ליעב זיינען ליליען,
פיין זיינען פיילכען, שעהן יעדער בלום,
דאָך ווער קען וואַרטען ביז זיי ערשיינען?
איהר גיט די ערשטע חן און פאַרפום.

---

*) זיסע אַרבוטען, אָדער ווי די ענגלישע פאַרמערס רופען זיי: „סוויט אַרבויטאַס", זיינען די ערשטע שמעקעדיגע בלומען אין פריהלינג.

זומער

א גאָלד׳נע זון אין בלויען בויגען
און גאָלד׳נע זאַנגען אויפ׳ן פעלד;
עס קוקט אַראָב מיט גאָלד׳נע אויגען
דער הימעל ליעב אויף אונזער וועלט.

די קערנער צייט׳גען אין די זאַנגען,
די עפּעל — אויף דעם גרינעם בוים;
די פויגעל צוגיסען זיי׳רע קלאַנגען,
פערטרויענדיג דעם זומער׳ס טרוים.

אַלץ, וואָס דער פויער האָט שטיל בעגראָבען
אין קאַלטער ערד מיט זאָרג און מיה,
קומט איצט. די מענשהייט צו דערלאָבען,
פול ליכט און פּראַכט און פּאָעזיע.

* * *

עס וואַקסט און קוועלט,
בעלעבט די וועלט.

* * *

די סעדער וואַכען,
די וויעזען לאַכען,

די גערטנער ריידען
מיט טויזענד פריידען,
די פעלדער זאָגען
וואָס זיי פערמאָגען
און וואָס זיי טראָגען
אין זייער שוים;
זיי האָבען לעבען
אוועקצוגעבען,
זיי האָבען גליקען
אונז צו דערקוויקען.
עס קומט פערמעגען
אויף אלע וועגען
פון אונזערטוועגען —
מיר ווערען גרוים...

* * *

ס'איז יעדער בעעט א קצין
און פראָלט זיך מיט זיין גוטס;
די גרינע בערגער גלאָצען
אין צויבערפולען פוץ.

די זילבער־טייכען גלאנצען,
די וועלדער זיינען ג׳דיכט;
די ווייסע וועללען טאנצען
אין ריינעם זונענליכט.

די שניטער־מיידלעך זינגען
אין רייפער גריקע העל;
די בלאנקע סערפעס קלינגען,
ס׳קלינגט יעדער פויגעל־קעהל.

ס׳איז אלץ אין „זיין" בעהאוועגט,
יא, אלץ מיט לעבען פול;
נאטור האט אבגעדאוועגט,
און געהט שוין באלד פון שול...

דער זומער־טאָג

דער טאָג איז זשאַר און פלאַמען,
די הייסע, פייערדיגע שטראַהלען
פון אָנגעצונד'נעם הימעל פאַלען.
ס'פאַלען גיהנום'דיגע ים'ען
אראָב אויף דער אָרעמער ערד,
וואָס ליעגט אין היץ און פרעגט, און קלעהרט:
„וואָס ברענט מיר און בראָט מיר, דיין טהראָן?
וואָס האָב איך, זאָג מיר, דיר געטהאָן?
פאַרוואָס אָט די ברענענדע פלאָג? —
פערענטפער זיך, דו זומער־טאָג!"

וואָס נוצט, ערד, דיין פרעגען?
איך בין דאָך נור א טאָג א שטילער;
צו ברען איך, צו בין איך א קיהלער,
צי האָב איך פלאַם, צי רעגען —
דאָס קומט אַלץ פון אויבען אראָב...
פון הימעל, און ניט פון מיין קאָפּ.
עס ווערט בעשטימט אין ליכט און שיין
ווי איך זאָל קומען און זיין.
עס נוצט ניט, ערד, דיין גוואַלד, —
א טאָג וועט קומען, דו וועסט זיין קאַלט...

דער שטראָם

עס איילט זיך דער שטראָם דורכ'ן טהאָל
און רוישט, און ברומט, און רעדט.
צו איז דאָס זיין געזעגען־ליעד?
צו איז דאָס זיין געבעט?

זאָגט ער דאָס צו זיין היימאַטהס־באַרג
זיין „זיי־געזונד" אין געהן?
צו זאָגט ער תהלים, דער עלענדער,
מיט אומעט און געוויין?

צו פרעגט ער וועמען אויף זיין וועג
ווי ווייט ס'איז נאָך זיין גאַנג?
צו זינגט ער אויף זיין ווייטען טראַקט
א וואַנדערער'ס געזאַנג?

צו פרעגט ער ביי די בוימער אָן
אַוואו זיין סוף וועט זיין?
צו וועלכער טייך עס טרייבט איהם רק
און וואו ער פאַלט אריין?...

בלומען

די קנאָספּען צופלאַצען, די בלומען
מיט ליעבע שמייכעלס און פּאַרפומען
דעם הימעל, דעם בלאָהען, בעגריסען.
און גייסטרייכע, דופטיגע טרעלען
זיך גיסען און פליסען, און קוועלען,
די לופט מיט געזאַנגען פערזיסען.

די קנאָספּען צופלאַצען, די בלומען,
געהילט אין ליכט און חן זיי קומען,
ווי יונגע נשמה'לאַך ריינע.
דער שמעטערלינג זעהט זיי און ראַשט שוין,
די ביהן, זי דערזעהט זיי און נאַשט שוין —
עס קלינגען די ליעדער די שעהנע.

די קנאָספּען צופלאַצען, די בלומען
מיט גאָלדענע שטראַהלען פערשוואומען,
זיי לייכטען און שמעקען, און גלאַנצען.
די זעעלע דערזעהט זיי און הויבט זיך,
עס פיהלט זיך, עס האָפּט זיך, עס גלויבט זיך,
און גאָט זינגט אַ שירה די פלאַנצען.

שמעטערלינג

שמעטערלינג, שמעטערלינג,
דו ביזט א וואַרים געווען,
ווי קומסט דו, זאָג, צו פליעגלען —
קאַלירט און וואונדערשעהן?

שמעטערלינג, שמעטערלינג,
אָ, וואַרים, וועלכער קריכט!
ווי פליהסט דו, זאָג, אויף רויזען?
ווי באַדסט דו זיך אין ליכט?

שמעטערלינג, שמעטערלינג,
דו פלאַטערער, אַהן רוה —
וועל איך אויך שפּעטער ווערען
זון'ס ליעבלינג פונקט ווי דו?

שמעטערלינג, שמעטערלינג!
בלייב איך א וואַרים נאָר?
און שפּעטער ווער איך בלאַטע,
און דאָס בין איך און גאָר?...

דער טייך

וואָס קלעהרט דער טייך און רעדט
דאָרט אין זיין זילבער־בעט?
וואָס מורמעלט פריה און שפּעט
זיין וואַסער? — וועלכע ווערטער? —
וואָס ליעגט ער טאָג און נאַכט,
און קוקט צום ליכט און לאַכט?
וואָס איז ער אָפט פערטראַכט?
וואָס רעדט ער און וואָס קלעהרט ער?

ווער ווייס איהם וואָס ער קלעהרט,
וואָס פאַר אַ סוד ער הערט,
פיעלייכט גאָר וואָס עס ווערט
פון ערד און לעבען טראַכט ער;
פיעלייכט גאָר קלעהרט דער טייך
אַז אַלץ פערגעהט צוגלייך,
דעם סוף פון מיר און אייך,
און פון אונז אַלע לאַכט ער?...

און אפשר איז זיין לאַך
פאַר זיך אַליין אַ שפּראַך,
וואָס רעדט און זאָגט אַ סך,
וואָס ענגעל נור פערשטעהען;

ער ווייס פיעלייכט דעם סוד
פון מענש און וועלט, און גאָט,
און קוקט מיט שטילען שפּאָט
אויף אונז'רע פרייד'ן און וועהען?

דער פּאָעט

אויף גאָלדענע וועגען שפּאַציערט דער פּאָעט,
בעגלייט פון אַ שטראָם מיט פּאַרפומען,
דאָס ליעד, וואָס ער זינגט, און די שפּראַך, וואָס ער רעדט,
בעשטעהען פון בליהענדע בלומען.
זיין טרוים איז לעבען און אייביגקייט,
זיין בליק איז ווייטער ווי זיין צייט...
און וואָס איהם אַרט, און נאָגט, און קוועלט,
דאָס איז דער שמערץ פון אונזער וועלט...
די נאַרען ווייסען ניט זיין מיין,
די שלעכטע וואַרפען איהם אַ שטיין,
און ער, געהילט אין ליכט, ער געהט,
געבענשט פון דעם, וואָס איהם פערשטעהט;
יאָ, פאַראוים געהט ער, פאַראוים דאָך,
און די געשיכטע געהט איהם נאָך.

די צייט

כ׳געדיינק נאָך גאַנץ גוט איידער אַלץ איז געשעהן.
כ׳געדיינק איידער גאָט איז אַ גאָט נאָך געווען,
און איז אויפ׳ן וואַסער געשוואומען פערקלעהרט,
פון קיינעם געלויבט און פון קיינעם געעהרט;
כ׳געדיינק נאָך, ווי איצטער, דעם וויקעלשנור,
אַוואו ס׳איז געלעגען די גאַנצע נאַטור,
דער מענש און די וועלט, און דער צוועק, און דער שטרייט,
קיין זאַך איז ניט עלטער פאַר מיר, — איך בין צייט!
און ווען אָט דאָס אַלץ, וואָס איז דאָ, וועט ניט זיין,
פערשווינדען ווי רויך וועט די פרייד, ווי די פיין,
דער געלויבטער, דער לויבער און די לויב,
דאָס ג׳וואָר׳נע וועט זיין פערגעסענהייטס שטויב,
פערגעהן וועט אַלצדינג אי לאַנד אי לייט,
וועט אין דעם טיעפען תהום זיך געהן,
אָהן געלעכטער און אָהן געוויין,
גאַנץ גלייכגילטיג איך אַליין —
די צייט!...

צו די טעג

אַט ווי איהר זייט שלעכט, בעזע טעג,
דאָך וויל איך ניט איהר זאָלט פערריגען.
כ׳קען מעהר אייך צוריק ניט געווינען,
אהן אייך ווערט מיר קירצער מיין וועג.

עס זיינען ניט בעסער פון אייך
אויך אייערע יורשים די נייע.
זיי זיינען מיר אויך קיין געטרייע, —
איהר שטראָמט פון דעמזעלביגען טייך.

אָ, איילט ניט אַוועק אזוי שנעל!
יאָ, ציהט זיך און שלעפּט זיך וואָס מעהרער!
אהן אייך ווערט צו זיין דאָ מיר שווערער;
עס ווערט פון מיין לעבען אַ תל.

אָ, דויערט נאָך לענגער אַ ווייל!
איהר וועט סיי ווי סיי דאָך פערשווינדען
אזוי ווי אין סטעפּע די ווינדען, —
טאָ וואָס איז מיט אייך, זאָגט, די אייל?

טרוים און ווירקליכקייט

אַט זיינען מיר קינדער געווען,
אַט זיינען מיר עלטערען גאָר.
ווי גיך דאָס איז, דאַכט זיך, געשעהן!
אַ חלום, און דאָך איז דאָס וואָהר.

אַט האָבען מיר יונגווארג געשטיפט,
אַט שטיפט אונזער אייניקעל גאָר.
דאָס לעבען, עס טריפט און צוטריפט,
אַ חלום, און דאָך איז דאָס וואָהר.

אַט וויעגט מען אַ וויעגעלע דאָ,
אַט גראָבט מען אַ קבר שוין גאָר!
אַ בליק, און מען איז שוין נישטאָ.
אַ חלום, און דאָך איז דאָס וואָהר.

היינט וואָס לויגט דאָס האָווען? דו פלוט!
דער סוף איז דאָך זיכער און קלאָר.
דאָס דויערט נור אַלץ אַ מינוט.
אַ חלום, און דאָך איז דאָס וואָהר.

שלאָף

א, שלאָף, דו בעסטער פריינד פון מענשען,
ווי מוז איך לויבען דיך און בענשען!
ביי דיר בין איך פון וועה פערבאָרגען,
בעהאַלטסט פון מיר די לעבענס זאָרגען,
וואָס נאָגען, דריקען מיך און פרעסען,
געבענשטער שלאָף! דו מאַכסט פערגעסען.

אין דיין טיעף־שוואַרץ פערשטריקטער הילע,
אין דיינע שטומע וועלטען, שטילע,
אויף דיינע שאַטענהאַפטע וועגען,
פערפלאָנטערטע, פערוויעגטע שטעגען,
פערגעס איך ערד׳ס פערוויסטען שימעל,
די פאַלשע ערד, דעם פאַלשען הימעל.

אין דיין שויס, שלאָף, איז זיס צו ליעגען,
דיין כשוף איז אַ פערגעניגען,
דיין אָטהעם — ג׳זונד, הילף און פריעדען,
ערקוויקונג פאַר דעם לעבענס־מיעדען,
בעהאַלטסט פון מענשען׳ס בליק די וועהען,
דערשלאָגסט די טעגליכע געשרייען.

ווען דו, שלאָף, האָסט אַזאַ מין תרופה
פאַר קלאָג, טאָ וואָס האָט טויט שוין גופא?
דען דיין הילף קומט נור אויף אַ ווײַלע,
דו קומסט ווי לעבען, קומסט אין אײַלע,
דער טויט האָט אָבער מעהר געוויסען,
ער לאָזט אויף אײַביג רוה געניסען...

און דאָך דערווײַל, שלאָף, מלאך גוטער,
דערווײַל ביזט דו מײַן צווייטע מוטער!
דו שלעפערסט אײַן מײַן שוואַכען וועזען,
איך בין געהײַלט, איך בין געגעזען,
כ'פערגעס מײַן זיפצען און מײַן האָפען
ווי גיך, אָ, שלאָף, איך ווער אַנשלאָפען.

מיין טיש

חברים, ווען די שעה וועט שלאָגען,
עס וועט זיך ענדיגען מיין לעבען,
איהר וועט מיך צום בית עולם טראָגען
די לעצטע מנוחה מיר צו געבען,
טאָ נעהמט דעם טיש, וואו כ׳האָב געשריעבען,
וואָס איז פער׳יתום׳ט שטעהן געבליבען,
וואָס האָט געטריי געדיענט מיר יאָהרען,
און מאַכט פון איהם פאַר מיר אַן ארון.

איך האָב זיך איבער׳ן טיש געבויגען
אין אַלערליי פערצאָגטע שטונדען,
האָב נעבען איהם געבלענדט די אויגען
אויף אייגענע און פרעמדע וואונדען...
מיין טיש, מיין אר׳מער טיש מעג שווערען
ווי היים עס פלעגען מיינע טרעהרען
אויף זיינע קאַלטע ברעטער רינען,
ווען איך פלעג מיינע ליעדער שפּינען.

אַן ארון פון מיין טיש וועט האַלטען
מיך וואָך אין קבר׳ס שווארצע רינגען,
און דורך דעם פינסט׳רען טויטס געוואַלטען
וועל איך פון מענשענליעבע זינגען.

מיין אַלטער טיש וועט הערען וויעדער
דורך נאַכט און שרעקען מיינע ליעדער,
מיין זעעלע וועט דאָרט ציטריג שוועבען,
זי וועט דאָרט אייביג, אייביג לעבען.

ניט זאָרג, מיין טיש! ניט האָב קיין ליידען!
איך וועל דיך דאָ ניט איבערלאָזען,
וועל קיינמאָל זיך מיט דיר ניט שיידען,
צומאָל ניט אונטער ערד און גראָזען.
אין גרוב, וואו מען וועט מיך פערשאַרען,
וועט אויך אויף דיר אַ מלאך האַרען,
צוזאַמען וועלען מיר פערבלייבען,
ווי איצט, ביי דיעזע ציילען שרייבען.

מינסקי־מזל פרעסס, אינק.
446
84 בויערי, ניו יאָרק.

אינהאלטס פערצייכנים:

	זייטע
אין פריהלינג	7
אין וואלד	9
דער וואלד בעהאלט	10
אין מאי	11
בעזיעגט	13
אין קאָריידאָר	14
זיסע מינוטען	15
צוריק פון פעלד	17
ביי'ם בוים	18
בערג און וואלד	19
מאדאָנא	22
די שעהנסטע בלום	23
לעבען און טויט	24
נעבען וואסער־מיהל	25
א ווייב	26
אלץ דורך דיר	27
א חלום	28
איהר קומען	29

	זייטע
צדקה	31
באלד	32
דו פערגעסט	33
גנבות	34
מיינע מתנות	35
געפונען	36
ניט פאר מיר	37
אין ערוואַרטונג	38
א שאָד	39
צו שפּעט	41
זי לאַכט	43
נור דער ווייס	44
זעלמא	45
ווי וואויל איז מיר	46
ווי אזוי	47
די שכינה	48
אויף צו־להכעיס—קושען און ליעדער	49
די לבנה	50
מענש אָדער בלום	51
ביזט מיינע	52
דו מיינסט	53
מען איך האָפּען?	54
דו פאַלשעס ווייב	55

זייטע

דער פאַטשטאַליאָן 56
פאַר מיר 57
די געליעבטע 58
איך האָב געזעהן 59
דער מאַנד 60
אויפ'ן טייך 61
בוים און מענש 62
פערשלאָפען 63
איך בין דיין 64
איך בין נור א מענש 65
פאַנטאַזיע 67
ווער, אויב ניט דו 68
ליעבע 69
איין ליכטיגער פונקט 70
מיט ליעבע 71
דער אמת'ער צוועק 72
שטענדיג ביי דיר 73
דיין געטליכקייט 74
זיי ריידען פון דיר 75
ווי די זונן 76
איך האָב דיך האַלד 77
היפּנאָטיזירט 78
ביזט שטאָלץ 79

	זייטע
ניט שרעק זיך	80
אויפ'ן טייך	81
פאטא מאָרגאנא	82
אומזיסט	84
אויף דער לאָנקע	85
צו א מיידעל	86
צו א פויגעל	87
מיר שווייגען	88
זכרונות	89
עס שמייכעלט	92
אָבגענארט	93
דו האָסט א צווייטען	94
דו האַלטסט זיך גרויס	95
אבענד־צייט	96
מיר ווערען אַלט	98
אויף דער עלטער	99
אַלטע שולדען	101
צו שפעט	102
ניטאָ; לאָמיר כאַפּען	104
פערלאָזען	105
צו דער געליעבטער	108
הייליג	109
דוד און בת שבע	110

זייטע

ליעבע און ים 112
דער גאָט און די באַיאַדערע 114
דער ליעבעס סוד 120
צו די ליעדער 121
טויטע ליעבע 122
די שעהנע מינע 124
ארבייטער־ליעבע 126
ליעבע 127
ניט זאָרג זיך 128
חתן תורה 129
מינוט 130
בריסט 131
נאַקעט 132
די העכסטע פרייד; א בוך 133
גאָט׳ס כונה; דו ווייסט שוין 134
צו פרוי ל. 135
אָהן ווערטער 136
ווי שווער 137
ביזט ניט צופריעדען 138
בלייבסט מיינע 139
עס איז געשעהן; אָבגענאַרט 140
איך רוף דיך גאָר ניט 141
די שלאָנג 142

זייטע

ווי בין איך מקנא 143
פערסישעס ליעד 144
די ערשטע בעגעגעניש 145
איצט ביזט דו מיינע 146
בלייב מיט מיר 147
איך וויל ניט מעהר; א גרוים הארץ 149
ווי מיין זעלמא 150
פערשטעהסט מיך ניט 151
א כשר'ער קרבן 152
מיין פערמעגען 153
איך ליעב דיך דאך 154
זייט גרייט 155
געשאלטען און געבענשט 156
איך קען דיר; זעלמא 157
די ליעבסטע קומט 158
צו דער פישער־מיידעל 159
ים־ליעבע; אראבישעס ליעד 160
דער הימעל 161
פערסישעס ליעד 162
פרויען־אויגען 164
דאס אייביגע ליעד 165
אן אויסוואורף 166
א געפאלענער מלאך 169

זייטע

מאָנאָלאָג פון א געזונקענער 171
די זינדינע 174
נאַכט־ליעדער 175
דרייערליי ליעבעס 179
די אָבגענאַרטע 180
פון די בערג 183
ניט זוך מיך 186
פערדינען 187
ליעבע און אָרעמקייט 189
שולמית 190
יהודית און הלפורנש 198

שיר השירים

פון 217 ביז 255

לירישע ליעדער

פריהלינגס־ליעדער . . . . . פון 259 ביז 267
זיסע ארבוטען 268
זומער 269
דער זומער־טאָג 272
דער שטראָם 273

זייטע

ווי בין איך מקנא 143
פערסישעס ליעד 144
די ערשטע בעגעגעניש 145
איצט ביזט דו מיינע 146
בלייב מיט מיר 147
איך וויל ניט מעהר; א גרוים הארץ 149
ווי מיין זעלמא 150
פערשטעהסט מיך ניט 151
א כשר'ער קרבן 152
מיין פערמעגען 153
איך ליעב דיך דאך 154
זייט גרייט 155
געשאלטען און געבענשט 156
איך קען דיר; זעלמא 157
די ליעבסטע קומט 158
צו דער פישער־מיידעל 159
ים־ליעבע; אראבישעס ליעד 160
דער הימעל 161
פערסישעס ליעד 162
פרויען־אויגען 164
דאס אייביגע ליעד 165
אן אויסוואורף 166
א געפאלענער מלאך 169

זייטע

מאָנאָלאָג פון א געזונקענער 171
די זינדינע 174
נאַכט־ליעדער 175
דרייערליי ליעבעס 179
די אָבגענאַרטע 180
פון די בערג 183
ניט זוך מיך 186
פערדינען 187
ליעבע און אָרעמקייט 189
שולמית 190
יהודית און הלפורנש 198

שיר השירים

פון 217 ביז 255

לירישע ליעדער

פריהלינגס־ליעדער . . . . . פון 259 ביז 267
זיסע ארבוטען 268
זומער 269
דער זומער־טאָג 272
דער שטראָם 273

זייטע

צדקה 31
באלד 32
דו פערגעסט 33
גנבות 34
מיינע מתנות 35
געפונען 36
ניט פאר מיר 37
אין ערוואַרטונג 38
א שאָד 39
צו שפּעט 41
זי לאַכט 43
נור דער ווייס 44
זעלמא 45
ווי וואויל איז מיר 46
ווי אזוי 47
די שכינה 48
אויף צו־להכעיס—קושען און ליעדער 49
די לבנה 50
מענש אָדער בלום 51
ביזט מיינע 52
דו מיינסט 53
מען איך האָפּען? 54
דו פאַלשעס ווייב 55

זייטע

דער פּאַטשטאַליאָן 56
פאַר מיר 57
די געליעבטע 58
איך האָב געזעהן 59
דער מאַנד 60
אויפ'ן טייך 61
בוים און מענש 62
פערשלאָפען 63
איך בין דיין 64
איך בין נור א מענש 65
פאַנטאַזיע 67
ווער, אויב ניט דו 68
ליעבע 69
איין ליכטיגער פונקט 70
מיט ליעבע 71
דער אמת'ער צוועק 72
שטענדיג ביי דיר 73
דיין געטליכקייט 74
זיי רייד'ען פון דיר 75
ווי די זונן 76
איך האָב דיך האַלד 77
היפּנאָטיזירט 78
ביזט שטאָלץ 79

זייטע

צדקה 31
באלד 32
דו פערגעסט 33
גנבות 34
מיינע מתנות 35
געפונען 36
ניט פאר מיר 37
אין ערוואַרטונג 38
א שאָד 39
צו שפּעט 41
זי לאַכט 43
נור דער ווייס 44
זעלמא 45
ווי וואויל איז מיר 46
ווי אזוי 47
די שכינה 48
אויף צו־להכעים—קושען און ליעדער 49
די לבנה 50
מענש אָדער בלום 51
ביזט מיינע 52
דו מיינסט 53
מען איך האָפּען? 54
דו פאַלשעס ווייב 55

	זייטע
דער פאַטשטאַליאָן	56
פאַר מיר	57
די געליעבטע	58
איך האָב געזעהן	59
דער מאַנד	60
אויפ'ן טייך	61
בוים און מענש	62
פערשלאָפען	63
איך בין דיין	64
איך בין נור א מענש	65
פאַנטאַזיע	67
ווער, אויב ניט דו	68
ליעבע	69
איין ליכטיגער פונקט	70
מיט ליעבע	71
דער אמת'ער צוועק	72
שטענדיג ביי דיר	73
דיין געטליכקייט	74
זיי ריידען פון דיר	75
ווי די זונן	76
איך האָב דיך האַלד	77
היפנאָטיזירט	78
ביזט שטאָלץ	79

זייטע

צדקה 31
באלד 32
דו פערגעסט 33
גנבות 34
מיינע מתנות 35
געפונען 36
ניט פאר מיר 37
אין ערוואַרטונג 38
א שאָד 39
צו שפּעט 41
זי לאַכט 43
נור דער ווייס 44
זעלמא 45
ווי וואויל איז מיר 46
ווי אזוי 47
די שכינה 48
אויף צו־להכעיס—קושען און ליעדער 49
די לבנה 50
מענש אָדער בלום 51
ביזט מיינע 52
דו מיינסט 53
מען איך האָפּען? 54
דו פאַלשעס ווייב 55

	זייטע
דער פּאָטשטאַליאָן	56
פאַר מיר	57
די געליעבטע	58
איך האָב געזעהן	59
דער מאָנד	60
אויפ'ן טייך	61
בוים און מענש	62
פערשלאָפען	63
איך בין דיין	64
איך בין נור א מענש	65
פאַנטאַזיע	67
ווער, אויב ניט דו	68
ליעבע	69
איין ליכטיגער פונקט	70
מיט ליעבע	71
דער אמת'ער צוועק	72
שטענדיג ביי דיר	73
דיין געטליכקייט	74
זיי ריידען פון דיר	75
ווי די זונן	76
איך האָב דיך האַלד	77
היפּנאָטיזירט	78
ביזט שטאָלץ	79

זייטע

ניט שרעק זיך 80
אויפ'ן טייך 81
פאטא מאָרגאנא 82
אומזיסט 84
אויף דער לאָנקע 85
צו א מיידעל 86
צו א פויגעל 87
מיר שוויינען 88
זכרונות 89
עס שמייכעלט 92
אָבגענארט 93
דו האָסט א צווייטען 94
דו האַלטסט זיך גרויס 95
אבענד־צייט 96
מיר ווערען אַלט 98
אויף דער עלטער 99
אַלטע שולדען 101
צו שפעט 102
ניטאָ; לאָמיר כאַפּען 104
פערלאָזען 105
צו דער געליעבטער 108
הייליג 109
דוד און בת שבע 110

זייטע

ליעבע און ים 112
דער גאָט און די באַיאַדערע 114
דער ליעבעס סוד 120
צו די ליעדער 121
טויטע ליעבע 122
די שעהנע מינע 124
ארבייטער־ליעבע 126
ליעבע 127
ניט זאָרג זיך 128
חתן תורה 129
מינוט 130
בריסט 131
נאַקעט 132
די העכסטע פרייד; א בוך 133
גאָט'ס כונה; דו ווייסט שוין 134
צו פרוי ל. 135
אָהן ווערטער 136
ווי שווער 137
ביזט ניט צופריעדען 138
בלייבסט מיינע 139
עס איז געשעהן; אָבגענאַרט 140
איך רוף דיך גאָר ניט 141
די שלאַנג 142

זייטע

ווי בין איך מקנא 143
פערסישעס ליעד 144
די ערשטע בעגעגעניש 145
איצט ביזט דו מיינע 146
בלייב מיט מיר 147
איך וויל ניט מעהר; א גרויס הארץ 149
ווי מיין זעלמא 150
פערשטעהסט מיך ניט 151
א כשר'ער קרבן 152
מיין פערמעגען 153
איך ליעב דיך דאָך 154
זייט גרייט 155
געשאָלטען און געבענשט 156
איך קען דיר; זעלמא 157
די ליעבסטע קומט 158
צו דער פישער־מיידעל 159
ים־ליעבע; אראבישעס ליעד 160
דער הימעל 161
פערסישעס ליעד 162
פרויען־אויגען 164
דאָס אייבינע ליעד 165
אן אויסוואורף 166
א געפאָלענער מלאך 169

זייטע

מאָנאָלאָג פון א געזונקענער 171
די זינדינע 174
נאַכט־ליעדער 175
דרייערליי ליעבעס 179
די אָבגענאַרטע 180
פון די בערג 183
ניט זוך מיך 186
פערדינען 187
ליעבע און אָרעמקייט 189
שולמית 190
יהודית און הלפורנש 198

שיר השירים

פון 217 ביז 255

לירישע ליעדער

פריהלינגס־ליעדער . . . . . פון 259 ביז 267
זיסע ארבוטען 268
זומער 269
דער זומער־טאָג 272
דער שטראָם 273

זייטע

בלומען 274
שמעטערלינג 275
דער טייך 276
דער פּאָעט 278
די צייט 279
צו די טענ 280
טרוים און ווירקליכקייט 281
שלאָף 282
מיין טיש 284

YC145307

BERKELEY
LIBRARY
UNIVERSITY OF
CALIFORNIA